

TÜRKİYE ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

Üç Aylık Pazar Verileri Raporu

2012 Yılı 3. Çeyrek
Temmuz – Ağustos – Eylül

Sektörel Araştırma ve Strateji Geliştirme
Dairesi Başkanlığı

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

Kasım 2012, Ankara

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	I
1 GENEL PAZAR VERİLERİ.....	1
1.1 YETKİLENDİRME VE HİZMET TÜRLERİNE GÖRE İŞLETMECİ SAYILARI	1
1.2 İŞLETMECİLERİN GELİR VE KÂRLARI	2
1.3 İŞLETMECİ YATIRIMLARI	4
1.4 TOPLAM TRAFİK.....	5
1.5 TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİ	8
2 SABİT PAZAR VERİLERİ.....	10
2.1 ABONE SAYILARI.....	10
2.2 SABİT PAZARDA GELİRLER	12
2.3 SABİTTEN ARAMA GELİRLERİ	13
2.4 SABİT PAZARDA TRAFİK HACMİ	15
2.5 KISA NUMARALAR	19
2.6 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER.....	20
2.7 AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU).....	20
2.8 ABONE BAŞINA ORTALAMA ÇAĞRI BAŞLATMA	21
2.9 ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)	22
2.10 SABİT NUMARA TAŞINABİLİRLİĞİ	22
2.11 SABİT PAZARDA YATIRIM	22
3 İNTERNET VE GENİŞBANT VERİLERİ.....	24
4 MOBİL PAZAR VERİLERİ.....	33
4.1 ABONE SAYISI VE PENETRASYON	33
4.2 MOBİL ABONE PROFİLİ.....	35
4.3 MOBİL TRAFİK HACMİ	42
4.4 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER.....	44
4.5 KISA NUMARALAR	45
4.6 SMS VE MMS	46
4.7 MOBİL GELİR	48
4.8 ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)	51
4.9 AYLIK KULLANIM MİKTARI (MOU).....	53
4.10 MOBİL YATIRIM	54
5 DİĞER HİZMETLER.....	57
5.1 ALTYAPI HİZMETLERİ.....	57
5.2 KABLOLU YAYIN HİZMETLERİ	58
5.3 UYDU HABERLEŞME HİZMETLERİ	59

5.4	UYDU PLATFORM HİZMETLERİ	60
5.5	GMPCS HİZMETLERİ.....	60
5.6	REHBERLİK HİZMETLERİ	61
5.7	OKTH HİZMETLERİ	62
6	SONUÇ.....	63

ŞEKİLLER LİSTESİ

ŞEKİL 1-1 TOPLAM GELİRİN İŞLETMELER ARASINDA DAĞILIMI, 2011, MİLYAR ₺	2
ŞEKİL 1-2 İŞLETMELERİN TOPLAM GELİRDEN ALDIĞI PAY, 2011, %.....	3
ŞEKİL 1-3 TOPLAM YILLIK ARAMA TRAFİK MİKTARLARI, MİLYAR DAKİKA	6
ŞEKİL 1-4 TOPLAM ÜÇ AYLIK ARAMA TRAFİK MİKTARLARI, MİLYAR DAKİKA	6
ŞEKİL 1-5 TRAFİK DAĞILIMI, MİLYON DAKİKA.....	7
ŞEKİL 1-6 TRAFİK DAĞILIMI, %	8
ŞEKİL 1-7 01.08.2012 – 22.11.2012 ARASI DÖNEME İLİŞKİN TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİ.....	8
ŞEKİL 1-8 TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİNİN SEKTÖR BAZINDA DAĞILIMI	8
ŞEKİL 2-1 SABİT ABONE SAYISI VE PENETRASYON	10
ŞEKİL 2-2 TÜRK TELEKOM'UN YILLIK SABİT GELİRİNİN DAĞILIMI, %.....	12
ŞEKİL 2-3 TÜRK TELEKOM'UN ÜÇ AYLIK GELİRİNİN DAĞILIMI, %.....	13
ŞEKİL 2-4 SABİT ARAMA GELİRLERİNİN DAĞILIMI, MİLYON ₺.....	13
ŞEKİL 2-5 STH–TT ARAMA HİZMET GELİRLERİNE GÖRE PAZAR PAYLARI, %	14
ŞEKİL 2-6 STH–TT TELEFON HİZMETLERİ GELİRLERİNE GÖRE PAZAR PAYLARI, %.....	15
ŞEKİL 2-7 TÜRK TELEKOM TRAFİK DAĞILIMI, %.....	16
ŞEKİL 2-8 STH–TT ÇAĞRI BAŞLATMA (ŞEHİRİÇİ) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	16
ŞEKİL 2-9 STH–TT ÇAĞRI BAŞLATMA (ŞEHİRLERARASI) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %.....	17
ŞEKİL 2-10 STH–TT ÇAĞRI BAŞLATMA (MOBİL DOĞRU) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	17
ŞEKİL 2-11 STH–TT ÇAĞRI BAŞLATMA (YURTDIŞINA DOĞRU) TRAFİĞİ KİYASLAMASI, %	18
ŞEKİL 2-12 STH–TT SABİTTE SONLANDIRILAN ULUSLARARASI ÇAĞRI TRAFİĞİ KİYASLAMASI, % ..	18
ŞEKİL 2-13 STH–TT MOBİLDE SONLANDIRILAN ULUSLARARASI ÇAĞRI TRAFİĞİ KİYASLAMASI, % ..	19
ŞEKİL 2-14 STH-TT SABİTTE BAŞLATILAN TOPLAM TRAFİKTEKİ PAYLARI, %	19
ŞEKİL 2-15 SABİT MOU, DAKİKA	21
ŞEKİL 2-16 SABİT ABONE ORTALAMA ÇAĞRI BAŞLATMA, DAKİKA	21
ŞEKİL 2-17 SABİT ARPU, ₺	22
ŞEKİL 2-18 TÜRK TELEKOM'UN YILLIK YATIRIM MİKTARI, MİLYON ₺.....	23
ŞEKİL 2-19 TÜRK TELEKOM'UN ÜÇ AYLIK YATIRIM MİKTARI, MİLYON ₺.....	23
ŞEKİL 3-1 GENİŞBANT İNTERNET ABONE SAYISI	24
ŞEKİL 3-2 TOPLAM xDSL ABONE SAYISI.....	26
ŞEKİL 3-3 OECD ÜLKELERİNDE SABİT GENİŞBANT İNTERNET PENETRASYON ORANLARI,%	27
ŞEKİL 3-4 HIZLARA GÖRE SABİT GENİŞBANT İNTERNET ABONELERİNİN DAĞILIMI, 2012-3.....	28
ŞEKİL 3-5 MOBİL BİLGİSAYARDAN İNTERNET ABONELERİNİN KULLANIMA GÖRE DAĞILIMI.....	28
ŞEKİL 3-6 MOBİL CEPTEN İNTERNET ABONELERİNİN KULLANIMA GÖRE DAĞILIMI	29
ŞEKİL 3-7 SABİT GENİŞBANT ABONELERİNİN TEKNOLOJİ VE İŞLETMECİ BAZINDA DAĞILIMI, %.....	29
ŞEKİL 3-8 OECD ÜLKELERİNDE SABİT-MOBİL GENİŞBANT İNTERNET YAYGINLIĞI, %	30
ŞEKİL 3-9 “.tr” UZANTILI ALAN ADLARININ DAĞILIMI (ADET).....	31
ŞEKİL 3-10 IP ADRESİ ÜLKE BİLGİSİ	31
ŞEKİL 4-1 MOBİL ABONE SAYISI VE TOPLAM NÜFUSA GÖRE PENETRASYON	33
ŞEKİL 4-2 MOBİL ABONE SAYISI VE 0-9 YAŞ HARIÇ NÜFUSA GÖRE PENETRASYON.....	34
ŞEKİL 4-3 FATURALI-ÖN ÖDEMELİ MOBİL GENİŞBANT ABONE SAYILARI, BIN	35
ŞEKİL 4-4 TÜRKİYE VE BAZI AVRUPA ÜLKELERİNİN MOBİL PENETRASYON ORANLARI, %	35
ŞEKİL 4-5 ÖN ÖDEMELİ VE FATURALI MOBİL ABONE ORANLARI, %.....	36
ŞEKİL 4-6 BAZI AVRUPA ÜLKELERİ VE TÜRKİYE'DE ÖN ÖDEMELİ/FATURALI ABONE ORANLARI, %	36
ŞEKİL 4-7 3G ÖN ÖDEMELİ VE FATURALI MOBİL ABONE ORANLARI, %.....	37
ŞEKİL 4-8 MOBİL İŞLETMECİ BAZINDA TOPLAM ABONE SAYILARI, MİLYON.....	37
ŞEKİL 4-9 TOPLAM MOBİL NUMARA TAŞIMA SAYILARI.....	38
ŞEKİL 4-10 MNT KAPSAMINDA MOBİL İŞLETMELERİN NET GELEN ABONE SAYILARI, BIN	38
ŞEKİL 4-11 MOBİL İŞLETMELERİN ABONE SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI, %.....	39
ŞEKİL 4-12 MOBİL İŞLETMELERİN ABONE KAYIP ORANLARI (CHURN RATE), %.....	40
ŞEKİL 4-13 MOBİL İŞLETMECİ BAZINDA ÖN ÖDEMELİ / FATURALI ABONELERİN DAĞILIMI, %.....	40
ŞEKİL 4-14 ÖN ÖDEMELİ ABONELERİN DAĞILIMI, %	41
ŞEKİL 4-15 FATURALI ABONELERİN DAĞILIMI, %	41
ŞEKİL 4-16 MOBİL ABONELERİN BİREYSEL-KURUMSAL BAZDA AYRIMI, %, 2012-3.....	41

ŞEKİL 4-17 MOBİL İŞLETMELERİN DÖNEMLERE GÖRE TOPLAM TRAFİK MİKTARI, MİLYAR DAKİKA	42
ŞEKİL 4-18 MOBİL İŞLETMELERİN TRAFİĞE GÖRE PAZAR PAYLARI, %	43
ŞEKİL 4-19 MOBİL TRAFİK DAĞILIMI, %, 2012-3	44
ŞEKİL 4-20 MOBİL TRAFİK DAĞILIMI, MİLYON DAKİKA	44
ŞEKİL 4-21 DÖNEMLERE GÖRE MOBİL SMS VE MMS MİKTARI, MİLYON ADET	47
ŞEKİL 4-22 İŞLETMECİ BAZINDA SMS SAYISI, MİLYAR ADET	47
ŞEKİL 4-23 İŞLETMECİ BAZINDA MMS SAYISI, MİLYON ADET	48
ŞEKİL 4-24 YILLAR İTİBARIYLA MOBİL HİZMETLERDEN ELDE EDİLEN GELİR, MİLYAR ₺	48
ŞEKİL 4-25 MOBİL HİZMETLERDEN ELDE EDİLEN ÜÇ AYLIK GELİRLER, MİLYAR ₺	49
ŞEKİL 4-26 MOBİL İŞLETMELERİN GELİRE GÖRE PAZAR PAYLARI, %	50
ŞEKİL 4-27 MOBİL İŞLETMELERİN GELİR DAĞILIMI, %	50
ŞEKİL 4-28 MOBİL İŞLETMELERİN İŞLETMECİ BAZINDA GELİR DAĞILIMI, %, 2012-3	51
ŞEKİL 4-29 MOBİL ARPU, ₺	51
ŞEKİL 4-30 ÖN ÖDEMELİ MOBİL ARPU, ₺	52
ŞEKİL 4-31 FATURALI MOBİL ARPU, ₺	52
ŞEKİL 4-32 FATURALI MOBİL ARPU, €	53
ŞEKİL 4-33 MOBİL İŞLETMECİ BAZINDA MOU DEĞERLERİ, DK/AY	54
ŞEKİL 4-34 AB VE TÜRKİYE'DE MOBİL ABONE BAŞINA ORTALAMA GÖRÜŞME, DK/AY	54
ŞEKİL 4-35 YILLIK MOBİL YATIRIM, MİLYON ₺	55
ŞEKİL 4-36 İŞLETMECİ BAZINDA YILLIK MOBİL YATIRIM, MİLYON ₺	55
ŞEKİL 4-37 ÜÇ AYLIK MOBİL YATIRIM, MİLYON ₺	56
ŞEKİL 5-1 KABLO İNTERNET ABONE SAYISI	59

ÇİZELGELER LİSTESİ

ÇİZELGE 1-1 HİZMET TÜRLERİNE GÖRE YETKİLENDİRME SAYILARI	1
ÇİZELGE 1-2 TÜRK TELEKOM VE MOBİL İŞLETMELERİN YILLIK NET SATIŞ GELİRLERİ, ₺.....	2
ÇİZELGE 1-3 TÜRK TELEKOM VE MOBİL İŞLETMELERİN ÜÇ AYLIK NET SATIŞ GELİRLERİ, ₺.....	3
ÇİZELGE 1-4 DİĞER İŞLETMELERİN ÜÇ AYLIK GELİR BİLGİLERİ, ₺.....	4
ÇİZELGE 1-5 TÜRK TELEKOM VE MOBİL ŞEBEKE İŞLETMELERİNİN YILLIK NET KÂR DEĞERLERİ, ₺ 4	
ÇİZELGE 1-6 TÜRK TELEKOM VE MOBİL ŞEBEKE İŞLETMELERİNİN TOPLAM YILLIK YATIRIMI, ₺.....	4
ÇİZELGE 1-7 TÜRK TELEKOM VE MOBİL ŞEBEKE İŞLETMELERİNİN TOPLAM ÜÇ AYLIK YATIRIMI, ₺.	5
ÇİZELGE 1-8 DİĞER İŞLETMELERİN ÜÇ AYLIK YATIRIM BİLGİLERİ, ₺.....	5
ÇİZELGE 1-9 TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİNİN KONUSU İTİBARIYLA DAĞILIMI.....	9
ÇİZELGE 2-1 STH İŞLETMELERİNİN KULLANICI SAYILARI, 2012-3.....	10
ÇİZELGE 2-2 STH İŞLETMELERİNİN KULLANICI SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI, 2012-3.....	11
ÇİZELGE 2-3 STH İŞLETMELERİNİN KART SATIŞI SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI, 2012-3.....	11
ÇİZELGE 2-4 STH İŞLETMELERİNİN NET SATIŞ VE ÖN ÖDEMELİ KART SATIŞ BİLGİLERİ	14
ÇİZELGE 2-5 TÜRK TELEKOM'UN EBITDA MARJİ	15
ÇİZELGE 2-6 TÜRK TELEKOM TRAFİK DAĞILIMI, MİLYON DAKİKA	15
ÇİZELGE 2-7 SABİT TELEFONLARDAN EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR, 2012-3	20
ÇİZELGE 2-8 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER, 2012-3	20
ÇİZELGE 3-1 TOPLAM İNTERNET ABONE SAYILARI	25
ÇİZELGE 3-2 YÖNTEMLER BAZINDA DİĞER İNTERNET ABONE SAYILARI.....	25
ÇİZELGE 3-3 İSS PAZAR PAYLARI, 2012-3	26
ÇİZELGE 3-4 İSS HİZMET GELİRLERİ, ₺.....	26
ÇİZELGE 3-5 ELEKTRONİK VE MOBİL İMZA.....	32
ÇİZELGE 4-1 3G HİZMETİ KULLANICI VERİLERİ	34
ÇİZELGE 4-2 EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER, 2012-3.....	45
ÇİZELGE 4-3 AVEA, EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR, 2012-3.....	45
ÇİZELGE 4-4 VODAFONE, EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR, 2012-3	46
ÇİZELGE 4-5 TURKCELL, EN SIK ARANAN KISA NUMARALAR, 2012-3.....	46
ÇİZELGE 4-6 MOBİL İŞLETMELERİN EBITDA MARJLARI, 2012-3	49
ÇİZELGE 5-1 ALTERNATİF İŞLETMELERİN FİBER UZUNLUKLARI	57
ÇİZELGE 5-2 ALTYAPI İŞLETMELERİNİN PAZAR PAYLARI	58
ÇİZELGE 5-3 ALTYAPI HİZMETLERİNE İLİŞKİN ABONE SAYILARI VE GELİR	58
ÇİZELGE 5-4 KABLOLU YAYIN HİZMETLERİ	59
ÇİZELGE 5-5 UYDU HABERLEŞME HİZMETLERİNE İLİŞKİN ABONE SAYISI VE GELİR.....	60
ÇİZELGE 5-6 UYDU İŞLETMELERİNİN ABONE SAYISINA GÖRE PAZAR PAYLARI, %.....	60
ÇİZELGE 5-7 GMPCS HİZMETLERİNE İLİŞKİN ABONE SAYISI VE GELİR	61
ÇİZELGE 5-8 GMPCS İŞLETMELERİNİN PAZAR PAYLARI, %	61
ÇİZELGE 5-9 REHBERLİK HİZMETLERİ	61
ÇİZELGE 5-10 REHBERLİK HİZMETİ İŞLETMELERİNİN PAZAR PAYLARI.....	62
ÇİZELGE 5-11 OKTH HİZMETLERİ	62

KISALTMALAR

Rapor kapsamında adı geçen işletmeciler ve kısaltmalarına aşağıda yer verilmektedir.

İŞLETMECİ ADI	KISALTMA
AKAR TELEKOM VE İLETİŞİM HİZMETLERİ SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	Akar Telekom
ASSİSTT REHBERLİK VE MÜŞTERİ HİZM. A.Ş.	AssisTT
AT&T GLOBAL İLETİŞİM SERVİSLERİ LTD. ŞTİ.	AT&T Global
AVEA İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Avea
BİZFONİK TELEKOMÜNİKASYON HİZM. A.Ş.	Bizfonik
BN TELEKOM HABERLEŞME TİCARET A.Ş.	BN Telekom
BT BİLİŞİM HİZM. A.Ş.	BT Bilişim
BT TELEKOM HİZM. A.Ş.	BT Telekom
CELLFON TELEKOMÜNİKASYON LTD.ŞTİ.	Cellfon
DEKSARNET TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	Deksarnet
DİGİTAL PLATFORM TENOLOJİ HİZMETLERİ A.Ş.	Digital Platform (Digiturk)
DOĞAN TV DİGİTAL PLATFORM İŞLETMECİLİĞİ A.Ş.	Doğan TV Digital (D-Smart)
DORUK İLETİŞİM VE OTOMASYON SAN. VE TİC. A.Ş.	Doruknet
EQUANT İSTANBUL TELEKOM A.Ş.	Equant İstanbul
GLOBALSTAR AVRASYA UYDU SES VE DATA İLETİŞİMİ A.Ş.	Globalstar
GRID TELEKOMÜNİKASYON HİZM. A.Ş.	Grid Telekom
INFOLINE REHBERLİK VE ÇAĞRI MERKEZİ HİZM. A.Ş.	Infoline
IPC TELEKOMÜNİKASYON TİC. LTD. ŞTİ. (MEG DANIŞMANLIK VE PAZARLAMA TİC. LTD. ŞTİ. adlı işletmecinin unvanı IPC TELEKOMÜNİKASYON TİC. LTD. ŞTİ. olarak değişmiştir.)	IPC Telekom
İKON İLETİŞİM TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	İkon İletişim
İŞ NET ELEKTRONİK BİLGİ ÜRETİM DAĞITIM TİC. VE İLETİŞİM HİZM. A.Ş.	İş Net
KULE HİZMET VE İŞLETMECİLİK A.Ş.	Kule Hizmetleri
MEDİTERRANEAN NAUTILUS TELEKOMÜNİKASYON HİZM. TİC. A.Ş.	Mednautilus
MEGA ULUSLARARASI TELEKOMÜNİKASYON HİZM. A.Ş.	Mega Telekom
METRONET İLETİŞİM TEKNOLOJİ A.Ş.	Metronet
MİLLENİCOM TELEKOMÜNİKASYON HİZM. A.Ş.	Millenicom
MLT TELEKOMÜNİKASYON SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	MLT Telekom
MOBİLKOM ELEKTRONİK SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ.	Mobilkom
MTCTR MEMOREX TELEKOMÜNİKASYON SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	MTCTR Memorex
NETGSM İLETİŞİM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ A.Ş.	NetGSM
REHBERLİK HİZMETLERİ SERVİSİ A.Ş.	Rehberlik Hizmetleri Servisi
ROİTEL TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	Roitel
SUPERONLINE İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Superonline
T SYSTEMS TELEKOMÜNİKASYON LTD. ŞTİ.	T-Systems
TEKNOMOBİL UYDU HABERLEŞME A.Ş.	Teknomobil

İŞLETMECİ ADI	KISALTMA
TELNET TELEKOM HİZM. A.Ş.	Telnet
TTM TEL. VE İLETİŞİM HİZM. SAN. VE DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.	TTM Telekom
TTNET A.Ş.	TTNET
TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Turkcell
TURKNET İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Turknet
TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	Türk Telekom
TÜRSAT UYDU HABERLEŞME KABLO TV VE İŞLETME A.Ş.	Türksat
VASTECH İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	Vastech
VODAFONE ALTERNATİF TELEKOM HİZM. A.Ş.	Vodafone Alternatif
VODAFONE NET İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	Vodafone Net
VODAFONE TELEKOMÜNİKASYON A.Ş.	Vodafone

1 GENEL PAZAR VERİLERİ

Bu rapor, Türkiye elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin Kurumumuza belirli dönemlerde göndermiş oldukları veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Rapor kapsamında 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemine (Temmuz-Ağustos-Eylül) ait veriler önceki dönemler ile kıyaslamalı olarak incelenmektedir.

1.1 YETKİLENDİRME VE HİZMET TÜRLERİNE GÖRE İŞLETMECİ SAYILARI

15 Kasım 2012 itibarıyla elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı 408 olup bu işletmecilere verilen yetkilendirme sayısı 647'dir. Çizelge 1-1'de hizmet türlerine göre yetkilendirme sayılarına yer verilmektedir.

Çizelge 1-1 Hizmet Türlerine göre Yetkilendirme Sayıları

Yetkilendirme Türü	Hizmetler	Yetkilendirme Sayısı
Görev Sözleşmesi	Uydu ve Kablo TV Hizmetleri	1
İmtiyaz Sözleşmesi	GSM PAN Avrupa Mobil Telefon Sisteminin Kurulması ve İşletilmesi ve IMT-2000/UMTS Altyapılarının Kurulması ve İşletilmesi ile Hizmetlerinin Sunulması	3
	Çeşitli Telekomünikasyon Hizmetleri	1
Bildirim Kapsamında Hizmet Veren İşletmeciler	Uydu Haberleşme Hizmeti	28
	Uydu Platform Hizmeti	4
	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	74
	İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti	175
	Sabit Telefon Hizmeti	46
	Kablolu Yayın Hizmeti	15
	GMPCS Mobil Telefon Hizmeti	5
	Hava Taşıtlarında GSM 1800 Mobil Telefon Hizmeti	1
	Sanal Mobil Şebeke Hizmeti	35
Kullanım Hakkı Kapsamında Hizmet Veren İşletmeciler	GMPCS Mobil Telefon Hizmeti	2
	Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti	72
	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	5
	Sabit Telefon Hizmeti	159
	Rehberlik Hizmeti	12
	Sanal Mobil Şebeke Hizmeti	9
TOPLAM		647

1.2 İŞLETMELERİN GELİR VE KÂRLARI

Elektronik haberleşme sektöründe toplam gelirlerin yıllar itibarıyla gelişimine bakıldığında özellikle mobil hizmetlerden elde edilen gelirler başta olmak üzere artış yaşandığı görülmektedir. Çizelge 1-2'de Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin 2008 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine yer verilmektedir. 2010 yılında 21,2 milyar TL'ye yaklaşan toplam net satış gelirleri 2009 yılına göre %2,23 oranında artmıştır. 2011 yılında ise net satış gelirleri %5,55'lik artışla yaklaşık 22,4 milyar TL'ye yaklaşmıştır.

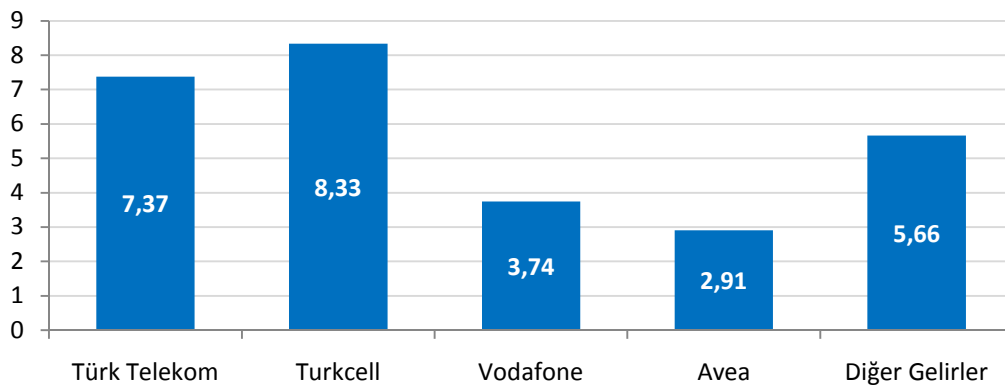
Çizelge 1-2 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

Net Satış* (₺)	2008	2009	2010	2011
Türk Telekom	7.734.891.747	7.700.260.858	7.340.362.030	7.374.599.666
Turkcell	7.875.874.606	8.025.025.237	7.991.150.227	8.332.040.983
Vodafone	2.778.218.000	2.584.989.000	3.349.822.000	3.741.607.933
Avea	1.973.025.289	2.406.805.292	2.497.421.759	2.906.743.653
TOPLAM	20.362.009.642	20.717.080.387	21.178.756.016	22.354.992.235

*İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği kesinleşmiş yıllık gelir tabloları dikkate alınmıştır.

Şekil 1-1'de 2011 yılı sonu itibarıyla işletmecilerin gelir dağılımı gösterilmektedir. Pazarda Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecileri haricindeki işletmecilerin net satış gelirleri toplamı 5,66 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

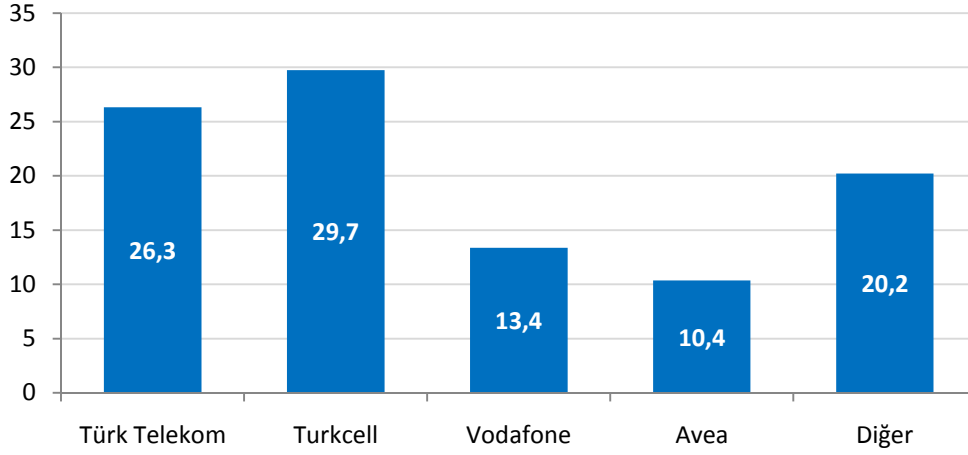
Şekil 1-1 Toplam Gelirin İşletmeciler Arasında Dağılımı, 2011, Milyar ₺

Şekil 1-2'de ise 2011 yılında elde edilen toplam gelirin işletmeciler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. 2011 yılında toplam gelirlerin %29,7'sini Turkcell,

%26,3'ünü Türk Telekom, %13,4'ünü Vodafone, %10,4'ünü Avea ve %20,2'sini diğer işletmeciler elde etmiştir.

Şekil 1-2 İşletmecilerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, 2011, %

Çizelge 1-3'te Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin üç aylık net satış gelirlerine yer verilmekte olup söz konusu değerler işletmecilerin Kurumumuza bildirdiği kesinleşmemiş gelir bilgilerini içermektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin net satış gelirleri yaklaşık 6,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 1-3 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Üç Aylık Net Satış Gelirleri, ₺

Net Satış (₺)	2012-1	2012-2	2012-3
Türk Telekom	1.801.121.668	1.820.043.711	1.802.634.925
Turkcell	1.984.227.414	2.149.093.949	2.300.105.446
Vodafone	1.103.364.990	1.199.722.784	1.302.586.702
Avea	787.017.463	856.321.702	909.606.665
TOPLAM	5.675.731.536	6.025.182.146	6.314.933.738

Çizelge 1-4'te Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecileri haricindeki işletmecilerin 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla gelir bilgilerine yer verilmektedir. Yetkilendirme türleri arasında gelir kırılımını sağlayamayan işletmecilerin gelir bilgilerine ana faaliyet alanında yer verilmiştir. Diğer işletmecilerin net satış gelirleri 2012 yılı üçüncü çeyrekte yaklaşık 1,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece sektörde faaliyet gösteren tüm işletmecilerin toplam gelirleri 2012 yılı üçüncü çeyreği için yaklaşık 7,9 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir.

Çizelge 1-4 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Gelir Bilgileri, ₺

YETKİLENDİRME TÜRÜ	2012-1	2012-2	2012-3
İSS	1.007.755.876	1.008.853.700	1.121.024.197
STH	145.348.092	160.174.124	165.216.023
ALTYAPI	111.569.940	132.145.985	156.049.860
UYDU HABERLEŞME	38.068.203	40.908.955	44.873.785
REHBERLİK	19.488.407	20.710.504	21.892.199
KABLO TV	76.553.157	81.979.469	78.045.627
GMPCS	3.765.418	3.743.585	4.015.104
OKTH	1.721.151	1.929.655	2.536.909
TOPLAM	1.438.248.224	1.502.228.015	1.650.460.024

Çizelge 1-5'te ise Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin 2008-2011 yılları arasında elde ettikleri net kâr rakamlarına yer verilmektedir.

Çizelge 1-5 Türk Telekom ve Mobil Şebeke İşletmecilerinin Yıllık Net Kâr Değerleri, ₺

Net Kâr* (₺)	2008	2009	2010	2011
Türk Telekom	2.610.791.956	2.746.613.306	2.956.000.797	2.468.971.871
Turkcell	2.777.908.000	2.237.697.000	2.154.605.000	2.262.195.067
Vodafone	-582.206.309	-1.397.657.291	-239.277.770	-696.907.047
Avea	-514.343.382	-1.240.086.183	-962.938.607	-1.054.556.808

*Net kâr rakamları işletmecilerin yıllık olarak gönderdikleri kesinleşmiş gelir tabloları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

1.3 İŞLETMECİ YATIRIMLARI

Çizelge 1-6 ve Çizelge 1-7'de sırasıyla Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin 2008-2011 yılları arasındaki toplam yıllık yatırım miktarlarına ve 2012 yılı üç aylık yatırım bilgilerine yer verilmektedir. Toplam yıllık yatırım bilgilerine bakıldığında 2011 yılı sonunda bir önceki yıla kıyasla Türk Telekom'un yatırımında %24,77 oranında bir artış görülmektedir. Aynı dönemler için Turkcell'in yatırımları %14,75 oranında artarken Vodafone yatırımları %23,34, Avea yatırımları ise %4,64 oranında azalmıştır.

Çizelge 1-6 Türk Telekom ve Mobil Şebeke İşletmecilerinin Toplam Yıllık Yatırımı, ₺

Yatırım (₺)	2008	2009	2010	2011
T.Telekom	1.375.310.179	1.214.950.018	1.099.376.770	1.371.661.333
Turkcell	587.380.000	1.823.087.000	779.323.342	894.292.038
Vodafone	446.725.928	1.556.997.971	1.043.320.000	799.790.152
Avea	958.236.891	1.208.795.929	838.780.574	799.871.483
TOPLAM	3.367.652.998	5.803.830.918	3.760.800.686	3.865.615.006

Çizelge 1-7’de yer alan üç aylık yatırım bilgilerine bakıldığında; 2012 yılı üçüncü çeyrekte Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin toplam yatırım miktarının yaklaşık 880,6 milyon TL olarak gerçekleştiği ve bir önceki çeyreğe göre toplam yatırım miktarında %7,57 oranında artış yaşandığı görülmektedir.

Çizelge 1-7 Türk Telekom ve Mobil Şebeke İşletmecilerinin Toplam Üç Aylık Yatırımı, ₺

Yatırım (₺)	2012-1	2012-2	2012-3
T.Telekom	232.399.025	445.353.927	377.112.985
Turkcell	160.000.762	166.538.135	221.046.503
Vodafone	232.241.513	72.443.449	136.431.221
Avea	135.360.448	134.255.772	145.988.615
TOPLAM	760.001.748	818.591.283	880.579.324

Çizelge 1-8’de pazarda faaliyet gösteren diğer işletmecilerin 2012 yılı ilk üç çeyreği itibarıyla yatırım bilgileri verilmektedir. Diğer işletmeciler tarafından 2012 yılı ilk çeyrekte yaklaşık 213 milyon TL, ikinci çeyrekte yaklaşık 483 milyon TL ve üçüncü çeyrekte yaklaşık 473 milyon TL yatırım gerçekleştirilmiştir. Diğer işletmecilerin 2012 ilk çeyrekte yatırım/gelir oranı %15 iken söz konusu oran ikinci çeyrekte %32, üçüncü çeyrekte ise %28 olarak gerçekleşmiştir.

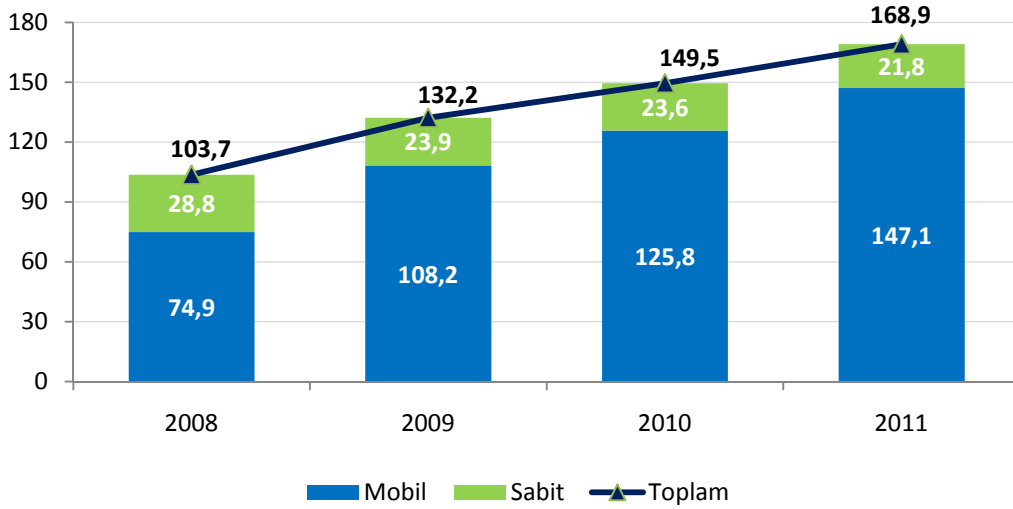
Çizelge 1-8 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Yatırım Bilgileri, ₺

	2012-1	2012-2	2012-3
Diğer İşletmeciler	213.093.835	483.481.686	473.309.975

1.4 TOPLAM TRAFİK

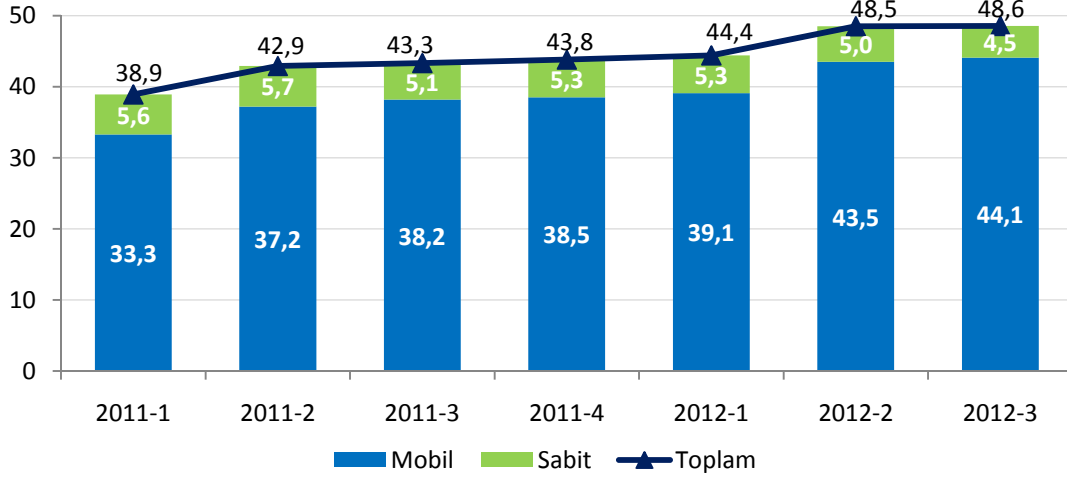
Şekil 1-3 ve Şekil 1-4'te Türkiye elektronik haberleşme sektöründe sabit ve mobil işletmecilerin oluşturduğu toplam trafik miktarına ve dağılımına yer verilmektedir. Şekil 1-3'te 2008 yılından itibaren yıllık trafik miktarlarına yer verilmektedir. Toplam trafiğin dağılımına bakıldığında yıllar itibarıyla mobil arama trafik miktarı artarken sabit arama trafik miktarının düştüğü görülmektedir. 2011 yılında, bir önceki yıla göre toplam trafik miktarı %13 artarak 168,9 milyar dakikayı geçerken bu trafiğin yaklaşık %87'sini mobil trafik oluşturmuştur.

Şekil 1-3 Toplam Yıllık Arama Trafik Miktarları, Milyar Dakika

Şekil 1-4'te 2011 yılı başından itibaren üçer aylık dönemler halinde sabit ve mobil toplam trafik miktarları verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrekte toplam mobil trafik miktarı 44,1 milyar dakika olurken sabit trafik miktarı ise 4,5 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre mobil trafik miktarı yaklaşık %1,3 oranında artarken sabit trafik miktarı ise yaklaşık %10 oranında azalmıştır. 2011 yılı üçüncü çeyrekte yaklaşık 43,3 milyar dakika olan toplam trafik miktarı, 2012 yılı üçüncü çeyrekte yaklaşık 48,6 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.

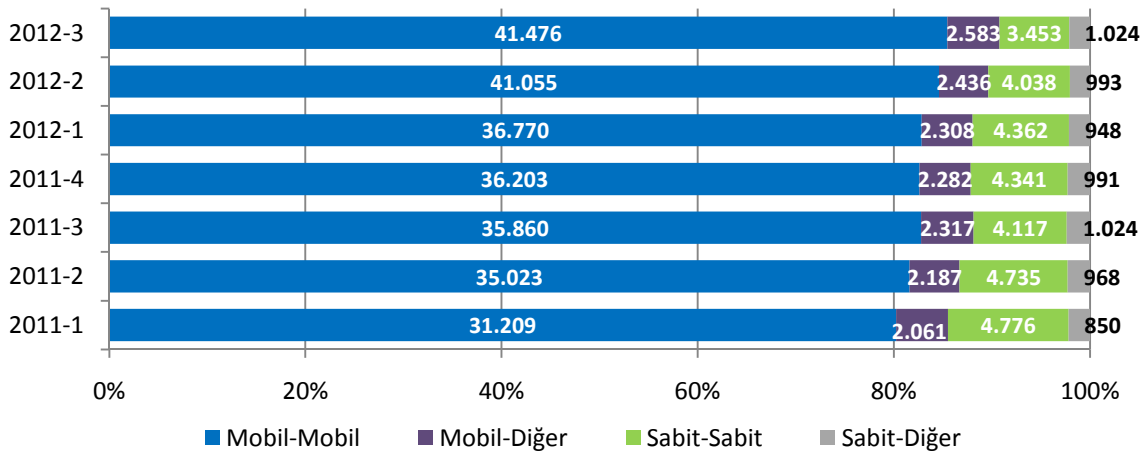
Şekil 1-4 Toplam Üç Aylık Arama Trafik Miktarları, Milyar Dakika

NOT: STH yönüne giden 2012-1 trafik verileri Türk Telekom tarafından güncellenmiştir.

Türkiye elektronik haberleşme sektöründe sabit ve mobil işletmecilerin oluşturduğu trafiğin yönlere göre dağılımı üçer aylık dönemler halinde aşağıdaki şekillerde kıyaslanmaktadır. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde mobilden mobile trafik miktarı bir önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık %16,03 oranında artarken, sabitten sabite arama trafik miktarı yaklaşık %14,03 oranında azalmıştır. Bir önceki dönemle kıyaslandığında ise mobilden mobile trafik miktarı yaklaşık %1,14 oranında artarken sabitten sabite arama trafik miktarı yaklaşık %13,4 oranında azalmıştır.

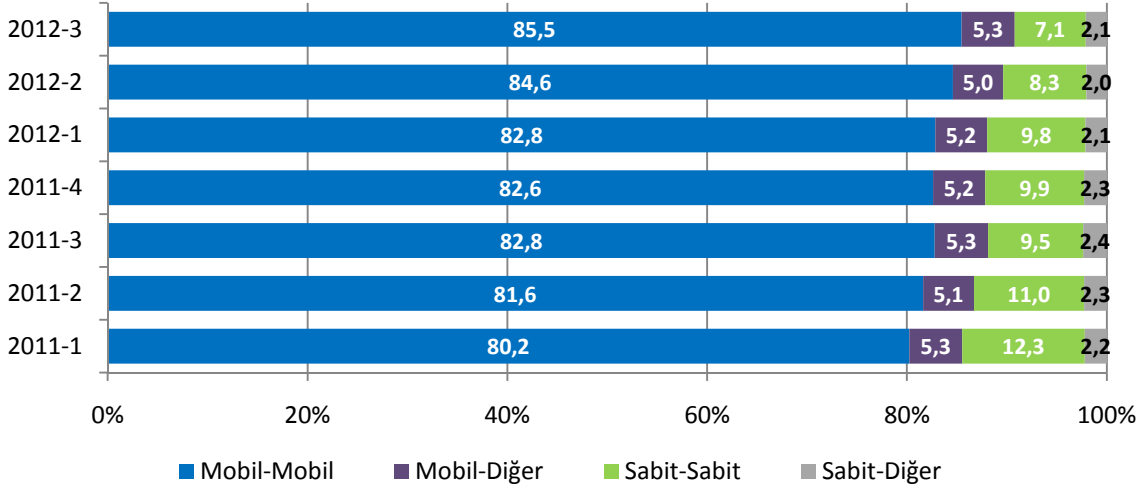
Şekil 1-5 Trafik Dağılımı, Milyon Dakika

NOT: STH yönüne giden 2012-1 trafik verileri Türk Telekom tarafından güncellenmiştir.

Toplam trafiğin büyük bir kısmını (%85,5), mobil işletmecilerin kendi şebekelerinde gerçekleşen ve aynı zamanda diğer mobil şebekelere doğru yapılan aramalardan oluşan mobilden mobile giden trafik oluşturmaktadır (Şekil 1-6).

Şekil 1-6 Trafik Dağılımı, %

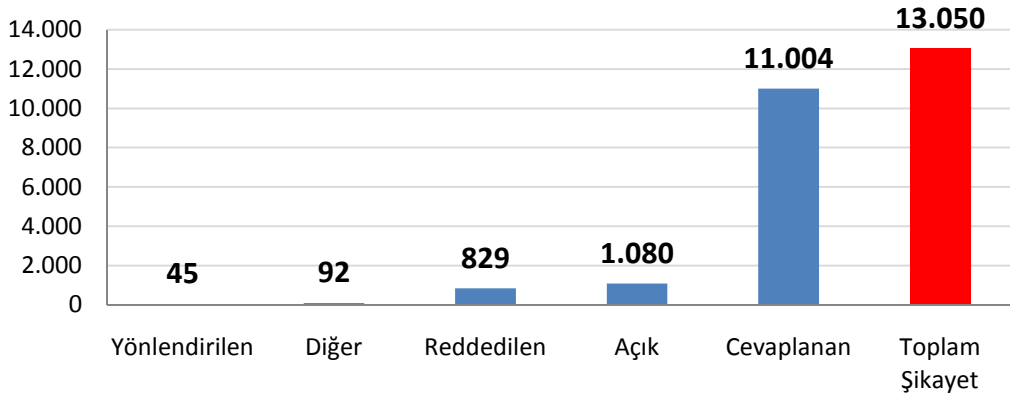

NOT: STH yönüne giden 2012-1 trafik verileri Türk Telekom tarafından güncellenmiştir.

1.5 TÜKETİCİ ŞİKÂyetLERİ

01/08/2012 ile 22/11/2012 tarihleri arasında Kuruma gelen toplam şikâyet sayısı 13.050 olup; bu şikâyetlerin 1.080 tanesi işleme konulmuş fakat sonuçlanmamış, 11.004 tanesi cevaplanmış, 45 tanesi Kurum içinde başka birimlere yönlendirilmiş ve 829 tanesi ise reddedilmiştir.¹

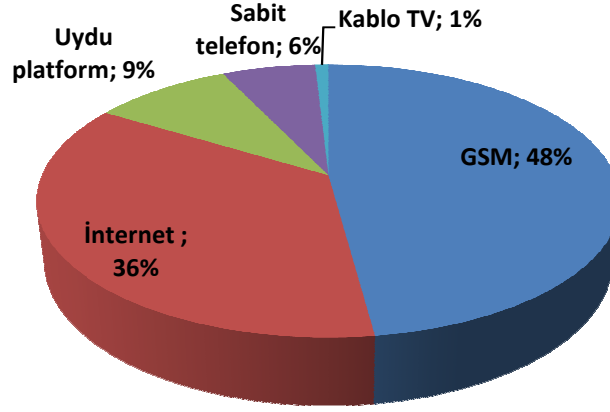
Şekil 1-7 01.08.2012 – 22.11.2012 Arası Döneme ilişkin Tüketici Şikâyetleri

Toplam şikâyetlerin sektör bazında dağılımına bakıldığında, en fazla şikâyetin %48 oranında GSM hizmetleri ile ilgili olarak yapıldığı görülmektedir.

Şekil 1-8 Tüketici Şikâyetlerinin Sektör Bazında Dağılımı

¹ Gerekli kontrolleri yapılarak ilgili işletmeceye iletilmiş ancak henüz sonuçlanmamış şikâyetler "açık" adı altında gösterilmektedir.

Yapılan şikâyetlerin konusu itibarıyla değerlendirilmesine aşağıdaki çizelge kapsamında yer verilmekte olup en fazla şikâyete konu hususun faturalara ilişkin olarak gerçekleştiği görülmektedir. Nitekim, sektörler bazında alınan şikâyetlerin içinde en fazla yer tutan şikâyet konularının yüzdesel dağılımına aşağıda yer verilmektedir.

Çizelge 1-9 Tüketici Şikâyetlerinin Konusu İtibarıyla Dağılımı

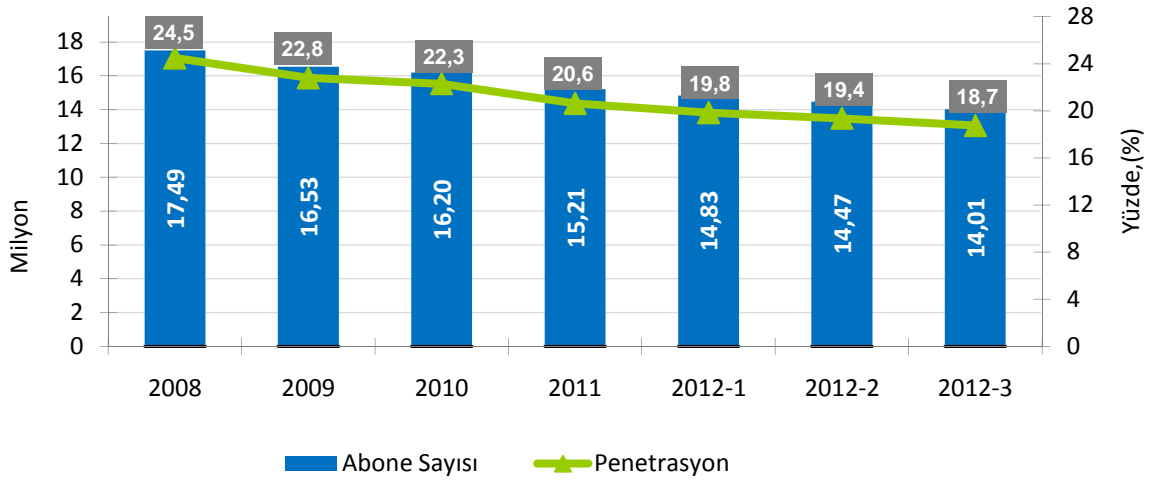
01 Ağustos - 22 Kasım 2012	İlgili Sektörde En Fazla Şikâyet Edilen Konunun İlgili Sektördeki Toplam Şikâyet içindeki Payı
GSM	Faturalar → %42
İnternet	Faturalar → %20
Uydu platform	Fesih/geçici durdurma → %30
Sabit telefon	Faturalar → %17
Kablo TV	Faturalar → %25

2 SABİT PAZAR VERİLERİ

2.1 ABONE SAYILARI

2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla 14 milyon sabit telefon abonesi bulunan Türkiye’de penetrasyon oranı bir önceki çeyreğe göre %0,6 azalarak yaklaşık %18,7 seviyesine düşmüştür (Şekil 2-1). Bununla birlikte, Türkiye’de ortalama hanehalkı büyüklüğünün 3,76² olduğu göz önünde bulundurulduğunda, sabit telefon hizmetlerinin Türkiye’nin önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Şekil 2-1 Sabit Abone Sayısı ve Penetrasyon

Sabit telefon hizmetleri (STH) sunan işletmecilerin³ 2012 yılının üçüncü çeyreği itibarıyla kullanıcı bilgilerine bakıldığında, taşıyıcı ön seçimi kullanıcı sayısının 397.704, arama bazında taşıyıcı seçimi kullanıcı sayısının ise 185.532 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Diğer yöntemlerle STH işletmecilerini kullanarak arama yapan kullanıcı sayısı ise 383.039’tur.

Çizelge 2-1 STH İşletmecilerinin Kullanıcı Sayıları, 2012-3

Yöntem	Kullanıcı Sayısı
Taşıyıcı Ön Seçimi	397.704
Arama Bazında Taşıyıcı Seçimi	185.532
Diğer Erişim Yöntemleri	383.039
TOPLAM	966.275

² TÜİK 2011 verisidir.

³ STH yetkilendirmesine sahip olan işletmecilerden 113 adetine ait verilerden elde edilmiştir.

Çizelge 2-2'de tüm yöntemlerle ulaşılan kullanıcı sayısı açısından STH işletmecilerinin pazar payları yer almaktadır. Buna göre, ilk üç sırada Millenicom, Superonline ve Bizfonik yer almaktadır.

Çizelge 2-2 STH İşletmecilerinin Kullanıcı Sayısına göre Pazar Payları, 2012-3

İşletmeci	Pazar Payı (%)
Millenicom	26,24
Superonline	19,64
Bizfonik	16,38
Turknet	12,10
İş Net	9,52
Vodafone Alternatif	8,39
TTM Telekom	3,35
NetGSM	1,83
Vodafone Net	1,64
Roitel	0,24
Diğer	0,66

STH işletmecileri ön ödemeli kartlar ile de son kullanıcılara arama hizmetleri sunmaktadır. 2012 üçüncü çeyrekte satılan toplam ön ödemeli kart adedi 3.826.654 olup kart satışlarına göre işletmecilerin pazar payları Çizelge 2-3'te gösterilmektedir. Bu çerçevede, 2012 yılının üçüncü çeyreğinde kart satış adedine göre en yüksek paya sahip ilk üç işletmeci sırasıyla TTM Telekom, IPC Telekom ve MLT Telekom olmuştur.

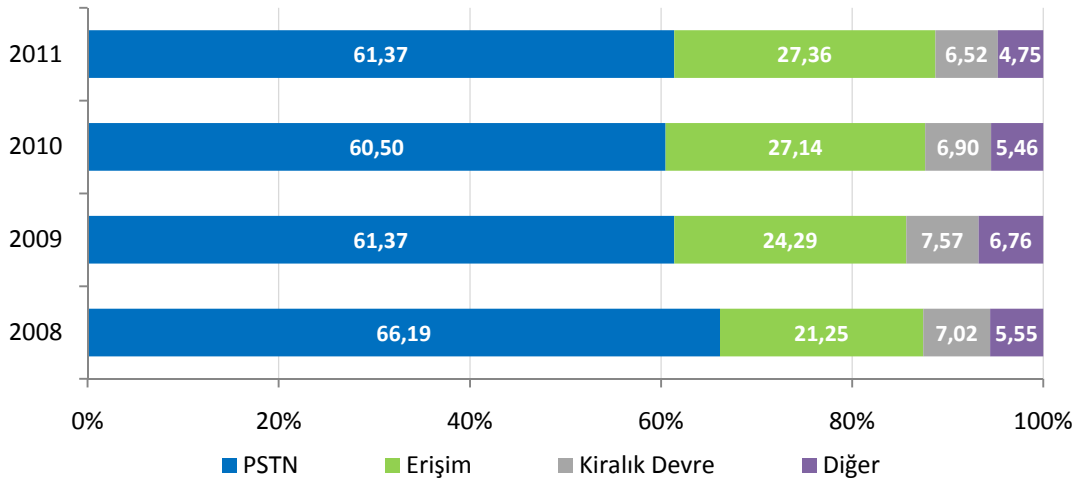
Çizelge 2-3 STH İşletmecilerinin Kart Satışı Sayısına göre Pazar Payları, 2012-3

İşletmeci	Pazar Payı (%)
TTM Telekom	21,59
IPC Telekom	21,07
MLT Telekom	16,19
Superonline	15,11
İkon İletişim	12,72
Millenicom	8,84
Mega Telekom	3,74
Cellfon	0,39
Akar Telekom	0,16
Diğer	0,20

2.2 SABİT PAZARDA GELİRLER

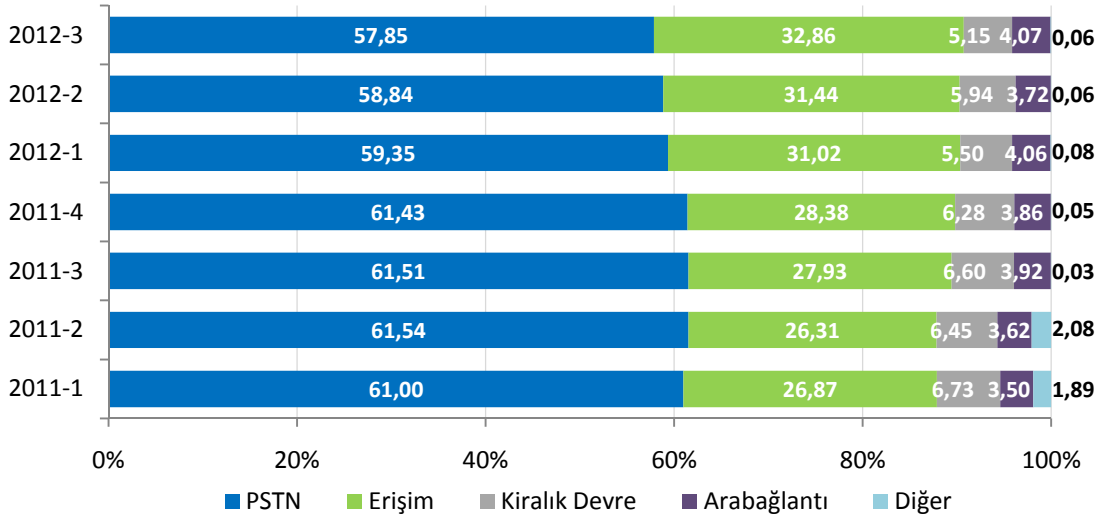
Şekil 2-2'de sabit pazarda Türk Telekom'un yıllık gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir. 2011 yılında sabit telefon (PSTN) hizmetleri ile erişim hizmetleri gelirlerinin toplam gelirdeki payının bir önceki yıla göre arttığı, kiralık devre ve diğer hizmetlerden elde edilen gelirlerin payının ise azaldığı görülmektedir. 2008 yılında toplam gelirlerin %66,19'unu oluşturan PSTN hizmetlerinin, 2011 yılında toplam gelirlerdeki payı %61,37'ye düşmüştür. Buna karşın, 2008 yılında toplam gelir içinde %21,25'lik bir paya sahip olan erişim hizmetleri 2011 yılında toplam gelir içindeki payını %27,36'ya çıkarmıştır. 2011 yılına bakıldığında kiralık devre gelirleri, toplam sabit gelirlerin %6,52'si iken; arabağlantı, yurtdışı hesaplaşma, teleks-teleteks vb. gelirlerin oluşturduğu diğer gelirlerin ise toplam sabit gelirlerin %4,75'ini oluşturduğu görülmektedir.

Şekil 2-2 Türk Telekom'un Yıllık Sabit Gelirinin Dağılımı, %

Şekil 2-3'te 2011 yılı birinci çeyrekte itibaren üçer aylık dönemler halinde Türk Telekom'un sabit gelirlerinin dağılımı yer almaktadır. Görüleceği üzere, 2012 yılının üçüncü çeyreğinde PSTN gelirleri toplam gelirin %57,85'ini teşkil ederken erişim gelirleri toplam gelirin %32,86'sını oluşturmuştur. 2011 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında, PSTN ve kiralık devre gelirlerinin toplam gelir içindeki payının azaldığı, buna karşın erişim ve arabağlantı dolayısıyla elde edilen gelirlerin payının arttığı gözlenmektedir.

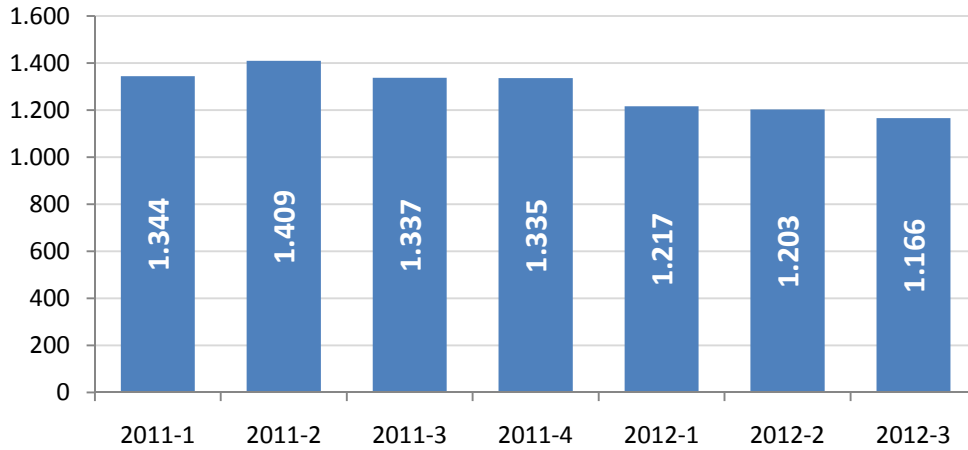
Şekil 2-3 Türk Telekom'un Üç Aylık Gelirinin Dağılımı, %

2.3 SABİTTEN ARAMA GELİRLERİ

2012 yılı üçüncü üç aylık dönem itibarıyla sabit telefon gelirleri yaklaşık 1.166 milyon TL olarak gerçekleşmiş olup bir önceki senenin aynı dönemine göre %12,77 oranında azalırken bir önceki döneme göre de %3,04 oranında düşmüştür.

Şekil 2-4 Sabitten Arama Gelirlerinin Dağılımı, Milyon ₺

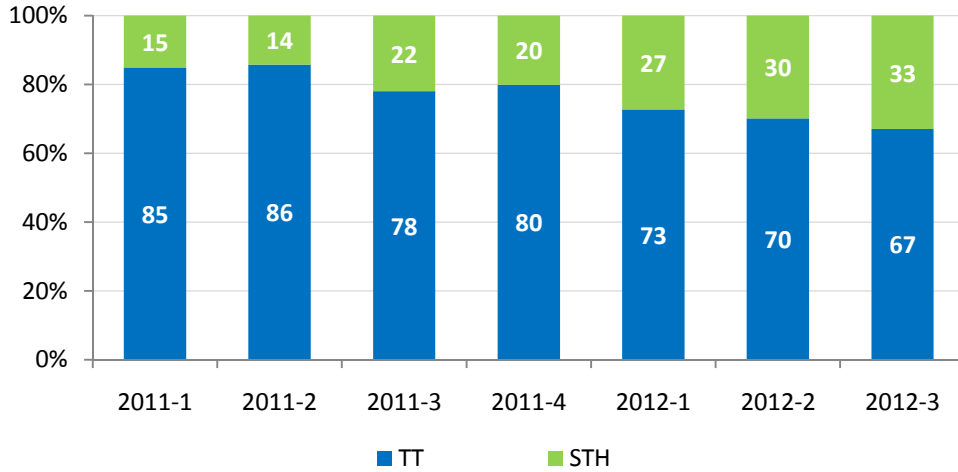
Çizelge 2-4'te 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla STH işletmecilerinin hizmet sunumu dolayısıyla elde ettikleri gelirlere ve kullanıcı sayılarına yer verilmektedir. Yaklaşık 966 bin kullanıcı sabit telefon hizmetlerinde alternatif işletmecileri kullanmış olup, bu işletmecilerin üç aylık dönem için gelirleri 165,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Elde edilen gelir 2012 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %3,17 oranında artmıştır.

Çizelge 2-4 STH İşletmecilerinin Net Satış ve Ön Ödemeli Kart Satış Bilgileri

Dönem	Kullanıcı Sayısı	Ön Ödemeli Kart Satış Adedi	Net Satış Geliri, TL ⁴
2012 - 1	824.465	2.847.205	145.348.092
2012 - 2	917.505	3.137.637	160.147.211
2012 - 3	966.275	3.826.654	165.216.023

Şekil 2-5'te STH işletmecilerinin toplam gelirleri ile Türk Telekom'un arama hizmetlerine ilişkin gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir⁵. STH işletmecilerinin ilgili hizmetlerdeki gelir bakımından 2011 yılı üçüncü üç aylık dönemde pazar payları %22 olurken, 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde ise söz konusu pazar payları %33 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-5 STH–TT Arama Hizmet Gelirlerine göre Pazar Payları, %

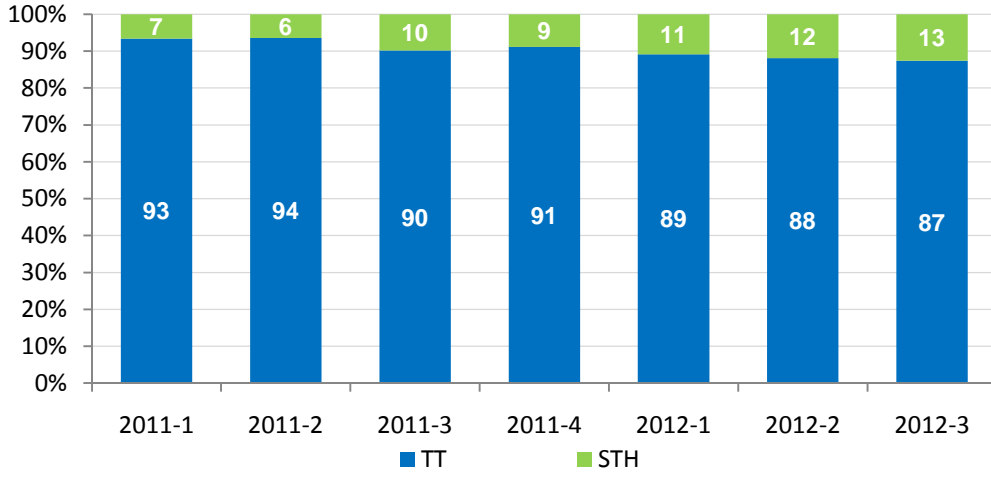
Şekil 2-6'da STH işletmecilerinin toplam gelirleri ile Türk Telekom'un telefon hizmetlerine ait gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir⁶. Söz konusu gelirlere göre STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un pazar payları 2011 yılı üçüncü çeyreğinde sırasıyla %10 ve %90 iken söz konusu pazar payları 2012 yılının üçüncü üç aylık döneminde sırasıyla %13 ve %87 olarak gerçekleşmiştir.

⁴ STH İşletmecilerinin tüm STH hizmetlerinden elde ettiği toplam net satış gelirlerini ifade etmektedir.

⁵ Şekil 2-5; STH işletmecilerinin Kurumumuza göndermiş olduğu üçer aylık gelir bilgileri ile Türk Telekom'un aynı dönemlerde Kurumumuza bildirmiş olduğu şehirlerarası, uluslararası ve mobile giden aramalardan elde edilen gelir bilgileri kullanılarak elde edilmiştir.

⁶ Türk Telekom'un şehiriçi, şehirlerarası, yurtdışı ve mobil aramaları ile sabit ücret, bağlantı-nakil ücretlerini içeren gelirlerini kapsamaktadır.

Şekil 2-6 STH–TT Telefon Hizmetleri Gelirlerine göre Pazar Payları, %

Çizelge 2-5'te Türk Telekom'un EBITDA marjına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyreği için Türk Telekom'un EBITDA marjı %48,5 olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 2-5 Türk Telekom'un EBITDA Marjı

	2012-3
EBITDA (%)	48,5

2.4 SABİT PAZARDA TRAFİK HACMİ

2011 yılının üçüncü çeyreğinde yaklaşık 4,48 milyar dakika olan Türk Telekom'un ses trafiği, 2012 yılının üçüncü çeyreğinde %19,6 oranında azalarak yaklaşık 3,6 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılının ikinci çeyreği ile karşılaştırıldığında ise Türk Telekom trafiğinin %14,8 oranında azaldığı görülmektedir.

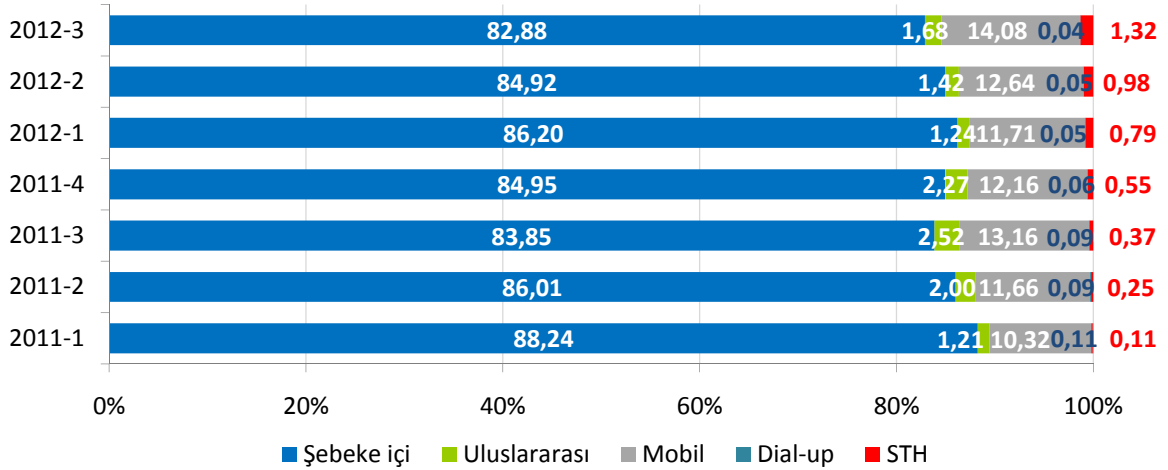
Çizelge 2-6 Türk Telekom Trafik Dağılımı, Milyon Dakika

Trafik dağılımı	2011-1	2011-2	2011-3	2011-4	2012-1	2012-2	2012-3
Şebeke içi	4.463	4.377	3.752	3.918	3.864	3.582	2.980
Uluslararası	64	102	113	105	56	60	61
Mobil	373	593	589	561	525	533	506
Dial-up	6	5	4	3	2	2	1
STH	6	13	17	26	35*	42	48
Toplam	4.911	5.089	4.475	4.612	4.447	4.219	3.596

* STH yönüne giden 2012-1 trafik verileri Türk Telekom tarafından güncellenmiştir.

Üçer aylık dönemler itibarıyla trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki şekilde, bir önceki yılın aynı döneminde %83,85 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2012 yılı üçüncü üç aylık döneminde %82,88 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte bir önceki üç aylık dönemde toplam trafiğin %12,6'sını oluşturan mobile doğru trafik 2012 yılının üçüncü çeyreğinde toplam trafiğin %14'ünü teşkil etmiştir.

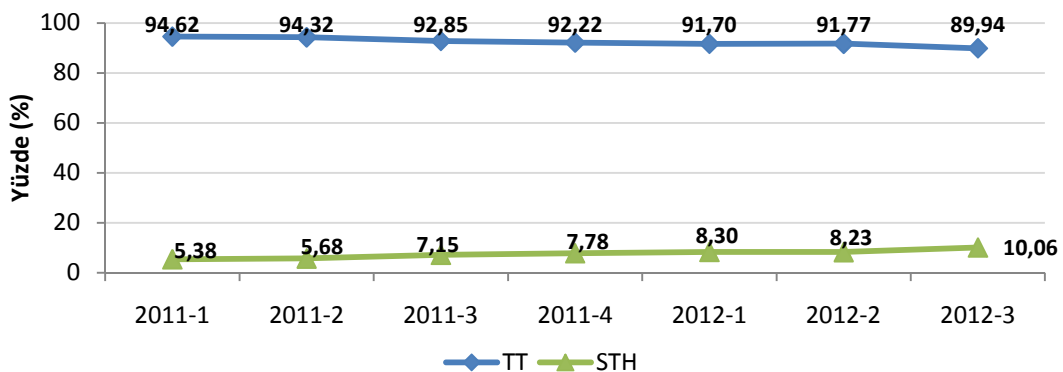
Şekil 2-7 Türk Telekom Trafik Dağılımı, %

NOT: STH yönüne giden 2012-1 trafik verileri Türk Telekom tarafından güncellenmiştir.

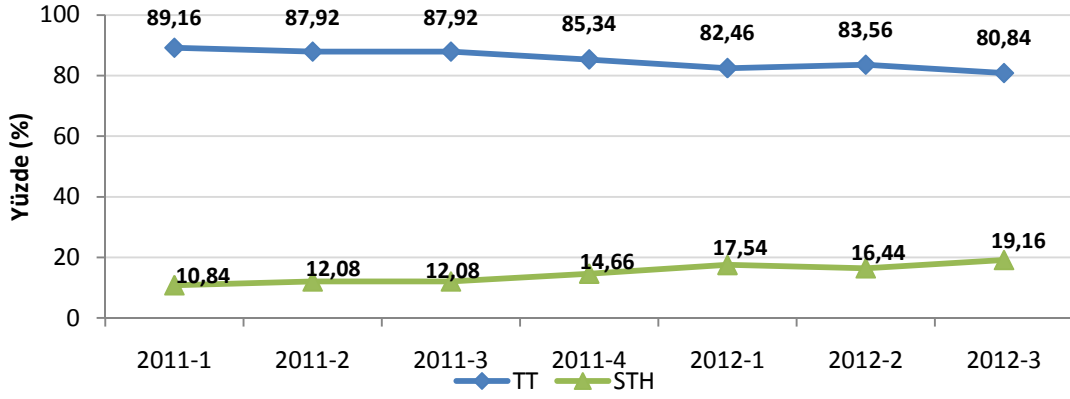
STH işletmecilerinin internet şebekesi üzerinden ses taşıma (VoIP) yöntemini etkin bir şekilde kullandıkları görülmekte olup, STH işletmecilerinden giden çağrılarının toplam süresi içinde VoIP'in payı %64,8'i bulmaktadır. Şekil 2-8'te STH işletmecileri ve Türk Telekom'un şehiriçi trafiğine ait payları karşılaştırılmaktadır. Bir önceki üç aylık dönemde söz konusu trafikten %8,23 oranında pay alan STH işletmecilerinin 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemdeki payları %10,06 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-8 STH–TT Çağrı Başlatma (Şehiriçi) Trafiği Kıyaslaması, %

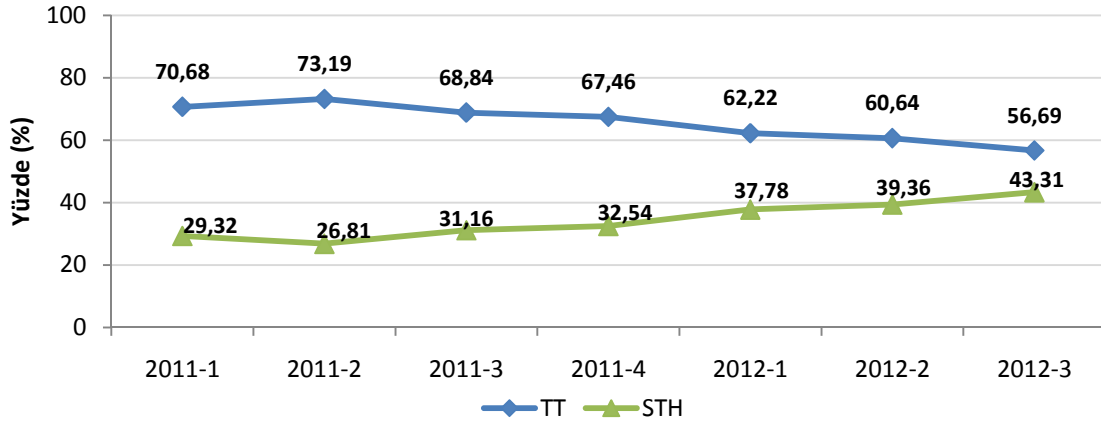
Şekil 2-9'da STH işletmecileri ve Türk Telekom'un şehirlerarası trafikteki payları 2011 yılı birinci çeyreğinden itibaren karşılaştırılmaktadır. Buna göre 2012 yılının üçüncü üç aylık döneminde şehirlerarası trafikte STH işletmecilerinin pazar payı %19,16 olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un pazar payı ise %80,84 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-9 STH–TT Çağrı Başlatma (Şehirlerarası) Trafiki Kıyaslaması, %

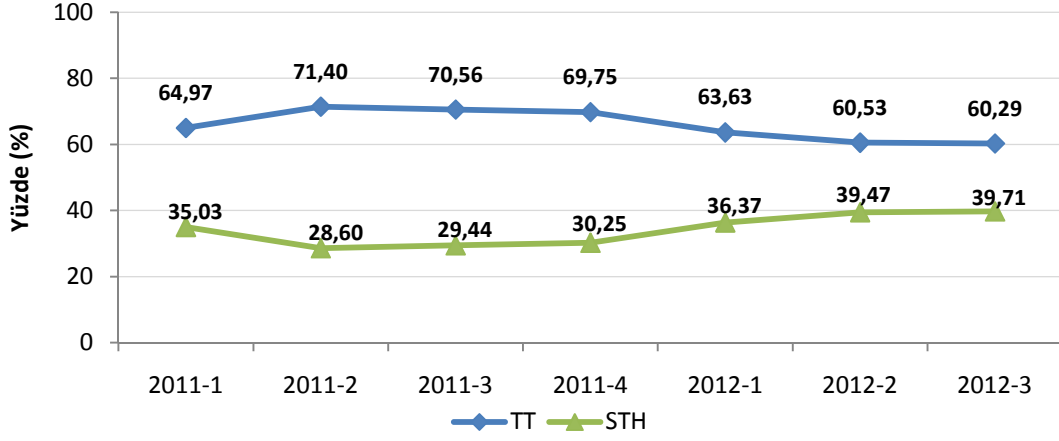
Şekil 2-10'da STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un mobile doğru çağrı trafiğine ilişkin pazar payları karşılaştırılmaktadır. STH işletmecilerinin 2011 yılının birinci üç aylık döneminde söz konusu pazardan aldığı pay %29,32 iken 2012 yılının üçüncü üç aylık döneminde aldıkları pay %43,31'e yükselmiştir. Türk Telekom'un pazar payı ise aynı dönemde %70,68'den %56,69'a düşmüştür.

Şekil 2-10 STH–TT Çağrı Başlatma (Mobile doğru) Trafiki Kıyaslaması, %

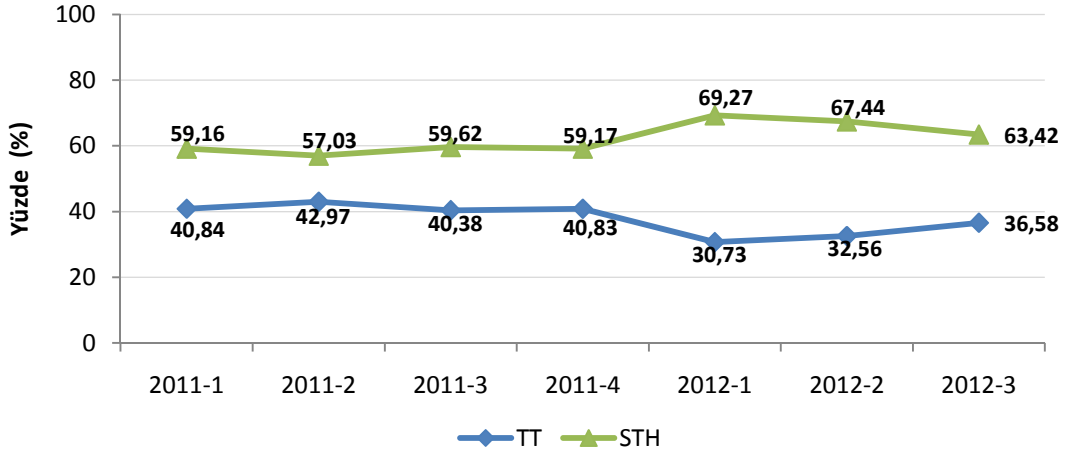
Şekil 2-11'de STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un yurtdışına doğru çağrı trafiklerine ait pazar payları karşılaştırılmaktadır. 2011 yılının birinci üç aylık döneminde söz konusu pazarda Türk Telekom'un %64,97 olan payı 2012 yılı üçüncü çeyrek sonunda %60,29'a düşmüş, aynı dönemde STH işletmecilerinin payı ise %35,03'ten %39,71'e yükselmiştir.

Şekil 2-11 STH–TT Çağrı Başlatma (Yurtdışına doğru) Trafiği Kıyaslaması, %

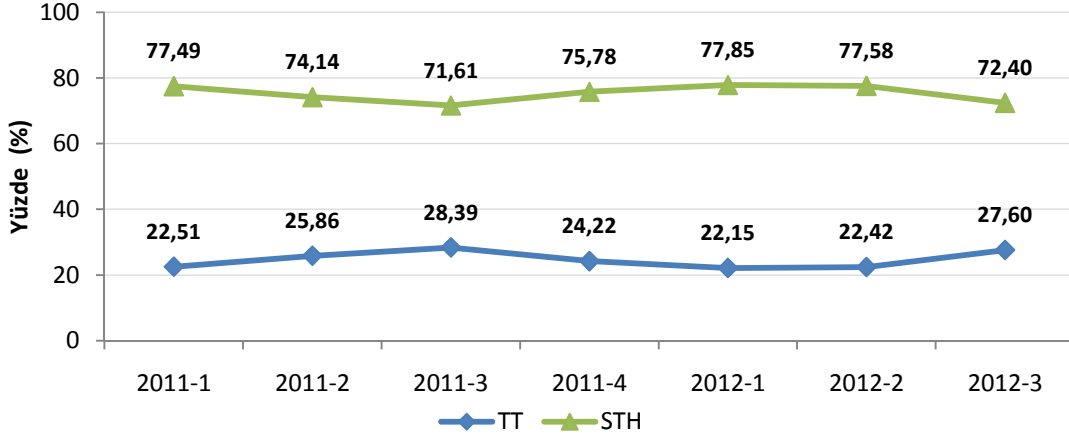
Şekil 2-12’de STH işletmecilerinin ve Türk Telekom’un sabit şebekede sonlandırdıkları uluslararası çağrı trafiğine ait pazar paylarına yer verilmektedir. 2012 yılının üçüncü üç aylık dönemi 2011 yılının birinci üç aylık dönemi ile kıyaslandığında; Türk Telekom’un söz konusu trafikten aldığı pay %40,84’ten %36,58’a düşerken, STH işletmecilerinin payı ise aynı dönemde %59,16’dan %63,42’ye yükselmiştir.

Şekil 2-12 STH–TT Sabitte Sonlandırılan Uluslararası Çağrı Trafiği Kıyaslaması, %

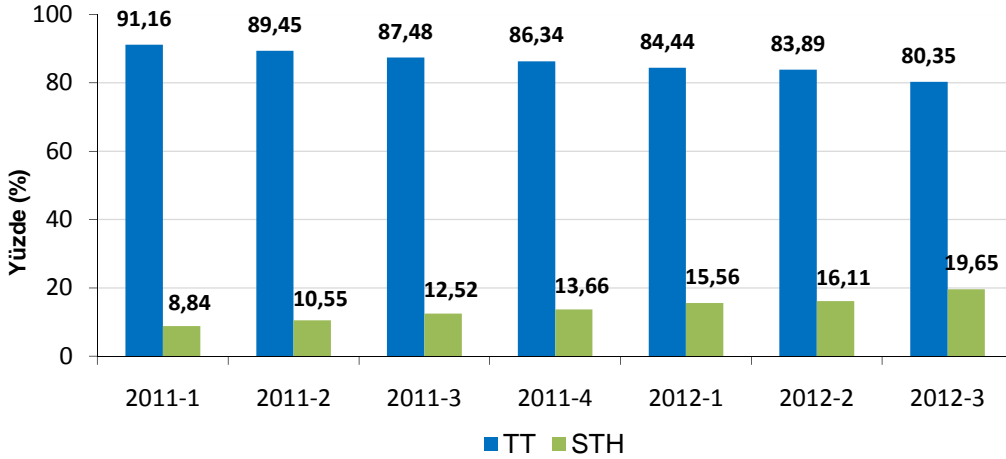
Şekil 2-13’te STH işletmecilerinin ve Türk Telekom’un mobil şebekelerde sonlandırdıkları uluslararası çağrı trafiğine ait pazar payları karşılaştırılmaktadır. 2011 yılı birinci üç aylık döneminde ilgili pazardan %77,49 pay alan STH işletmecilerinin 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde pazar payı %72,40’a düşmüştür. Türk Telekom’un ilgili trafiğe ilişkin pazar payı ise aynı dönemde %22,51’den %27,60’a yükselmiştir.

Şekil 2-13 STH–TT Mobilde Sonlandırılan Uluslararası Çağrı Trafik Kiyaslaması, %

Şekil 2-14'te STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un sabit şebekede başlatılan toplam trafik miktarındaki paylarına yer verilmektedir. 2011 yılı birinci çeyreğinde STH işletmecilerinin söz konusu trafikteki payı %8,84 iken 2012 yılı üçüncü çeyreğinde %19,65'e çıkmış, Türk Telekom'un payı ise aynı dönemde %91,16'dan %80,35'e gerilemiştir.

Şekil 2-14 STH-TT Sabitten Başlatılan Toplam Trafikteki Payları, %

NOT: STH yönüne giden 2012-1 trafik verileri Türk Telekom tarafından güncellenmiştir.

2.5 KISA NUMARALAR

Çizelge 2-7'de 2012 yılı Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında Türk Telekom hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaranın ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde en sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) olmuştur. Aynı dönemde 121 (Telefon Arıza), 112

(Sihhi İmdat), 11818 (Bilinmeyen Numaralar) ve 186 (Elektrik Arıza) en sık aranan diğer kısa numaralar arasında yer almaktadır.

Çizelge 2-7 Sabit Telefonlardan En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2012-3

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	149,9
121	56,7
112	31,8
11818	97,5
186	83,5

2.6 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Çizelge 2-8’de 2012 yılı üçüncü üç aylık döneminde sabit şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve sabit şebekelere doğru en fazla trafiğin geldiği ülkelere yer verilmektedir. Gerek alınan gerekse gönderilen trafik bakımından Almanya ilk sırayı alırken Rusya, İngiltere, Türkmenistan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) en fazla trafik gönderilen diğer ülkeler olmuştur. Bununla birlikte en fazla trafik alınan ülkeler Almanya, İtalya, Fransa, Hollanda ve İngiltere’dir.

Çizelge 2-8 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler, 2012-3

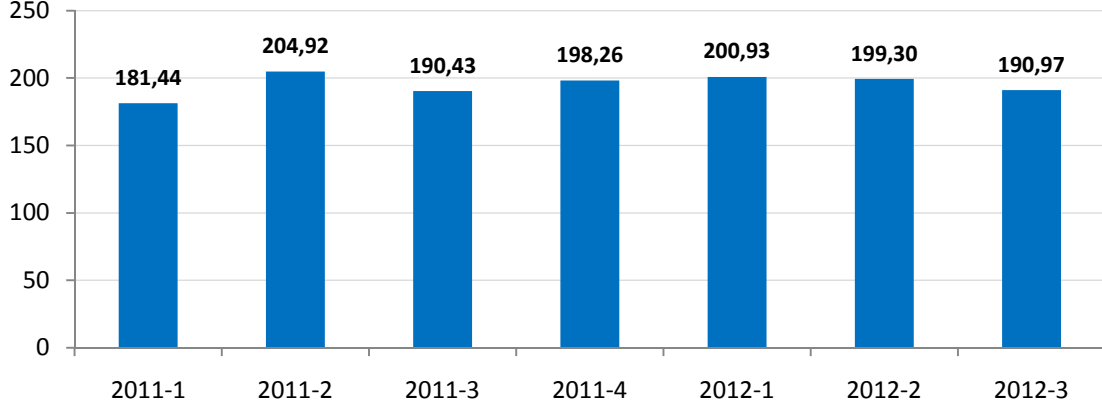
En Çok Trafik Gönderilen Ülke	En Çok Trafik Alınan Ülke
Almanya	Almanya
Rusya	İtalya
İngiltere	Fransa
Türkmenistan	Hollanda
KKTC	İngiltere

2.7 AYLIK KULLANIM MİKTARI (MoU)

Şekil 2-15’te 2011 yılı başından itibaren üçer aylık dönemler itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage-Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde 190,97

dakika olarak gerçekleşen sabit MoU⁷, bir önceki yılın aynı dönemine göre %0,28 artarken bir önceki döneme göre %4,18 oranında azalmıştır.

Şekil 2-15 Sabit MoU, Dakika

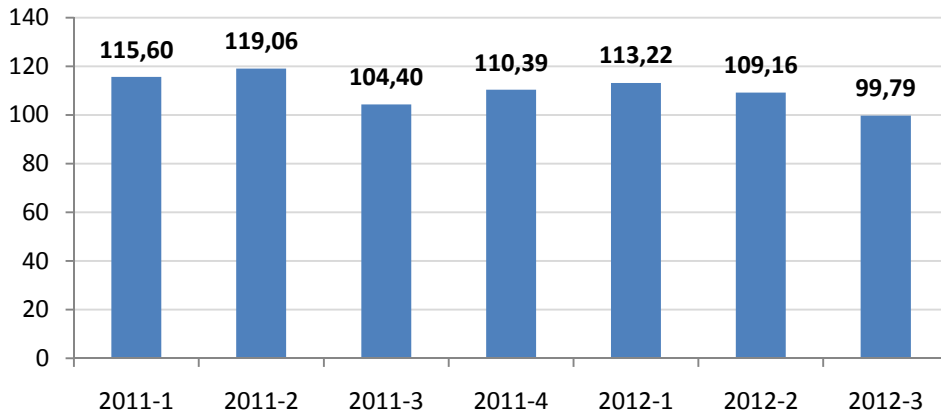

Not: STH yönüne giden 2012-1 trafik verileri Türk Telekom tarafından güncellenmiştir.

2.8 ABONE BAŞINA ORTALAMA ÇAĞRI BAŞLATMA

Sabit abonelerin ortalama çağrı başlatma trafiğine (sabit telefondan yaptığı arama miktarına) dönemler itibarıyla Şekil 2-16'da yer verilmektedir. 2011 yılı üçüncü çeyreğinde sabit abonelerin gerçekleştirdikleri ortalama trafik miktarı 104,40 dakika iken 2012 yılı üçüncü çeyrekte 99,79 dakikaya düşmüştür.

Şekil 2-16 Sabit Abone Ortalama Çağrı Başlatma, Dakika

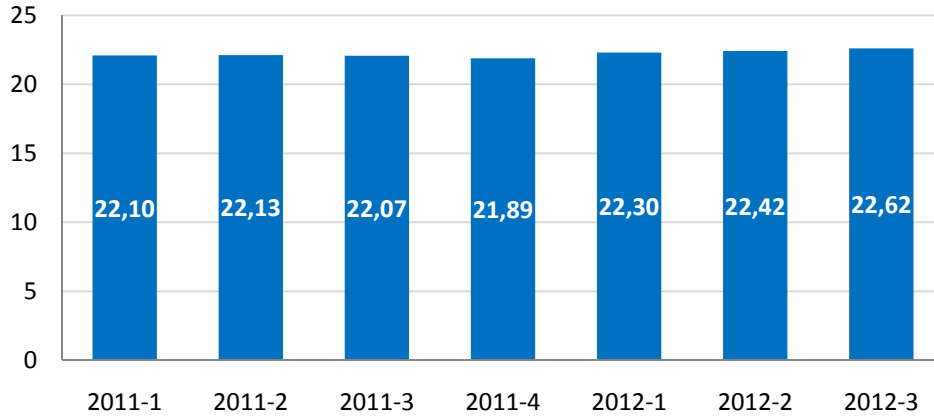
NOT: STH yönüne giden 2012-1 trafik verileri Türk Telekom tarafından güncellenmiştir.

⁷ Türk Telekom ve STH işletmecilerine ait trafikler dikkate alınmıştır. MoU sabit abonenin telefonu kullanma miktarı olup hem giden hem de gelen trafik miktarları dikkate alınmaktadır. Başka bir ifadeyle, sabit abonenin sabit telefonu ortalama ne kadar kullandığını (aradığı + arandığı süreyi) göstermektedir.

2.9 ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

Şekil 2-17’de Türk Telekom’un ses hizmetlerine ilişkin 2011 yılından itibaren ücret aylık dönemler itibarıyla aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User) rakamlarına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrek verilerine göre Türk Telekom’un abone başına aylık geliri 22,62 TL olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-17 Sabit ARPU, ₺

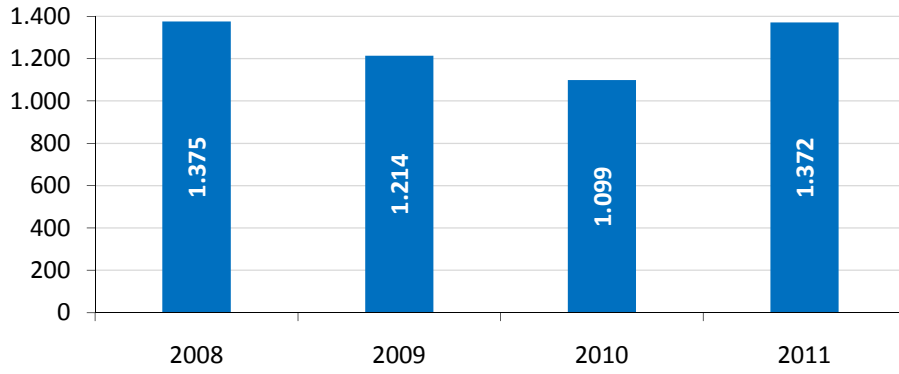
2.10 SABİT NUMARA TAŞINABİLİRLİĞİ

Uygulamanın başlamasından bu yana 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Türk Telekom net olarak 271.978 abone kaybederken Superonline net olarak 214.958, Vodafone Net net olarak 13.912 ve Vodafone Alternatif net olarak 13.903 abone kazanmıştır.

2.11 SABİT PAZARDA YATIRIM

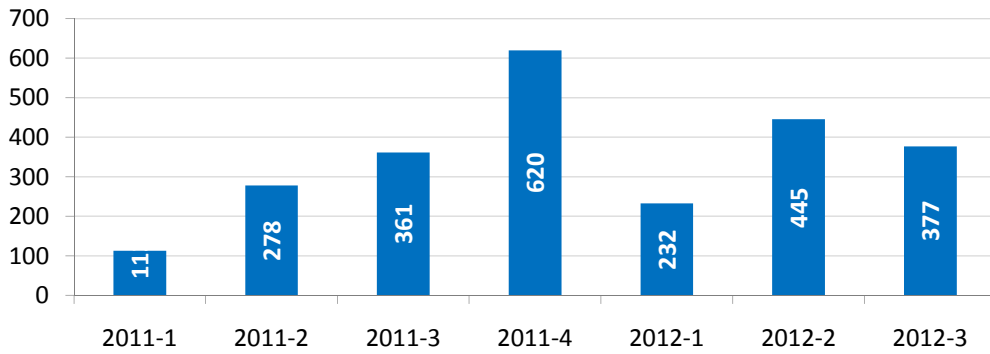
Şekil 2-18’te 2008-2011 yılları arasında Türk Telekom’un toplam yatırımları incelenmektedir. 2008 yılında 1.375 milyon TL olan yatırım miktarı, 2011 yılında 1.372 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılındaki toplam yatırım miktarı ise bir önceki yıla göre %24,8 oranında artmıştır.

Şekil 2-18 Türk Telekom'un Yıllık Yatırım Miktarı, Milyon ₺

Şekil 2-19'da Türk Telekom'un üçer aylık yatırımları incelenmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde 377 milyon TL olarak gerçekleşen sabit yatırım bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %4,43 oranında artarken bir önceki döneme göre %15,32 oranında azalmıştır.

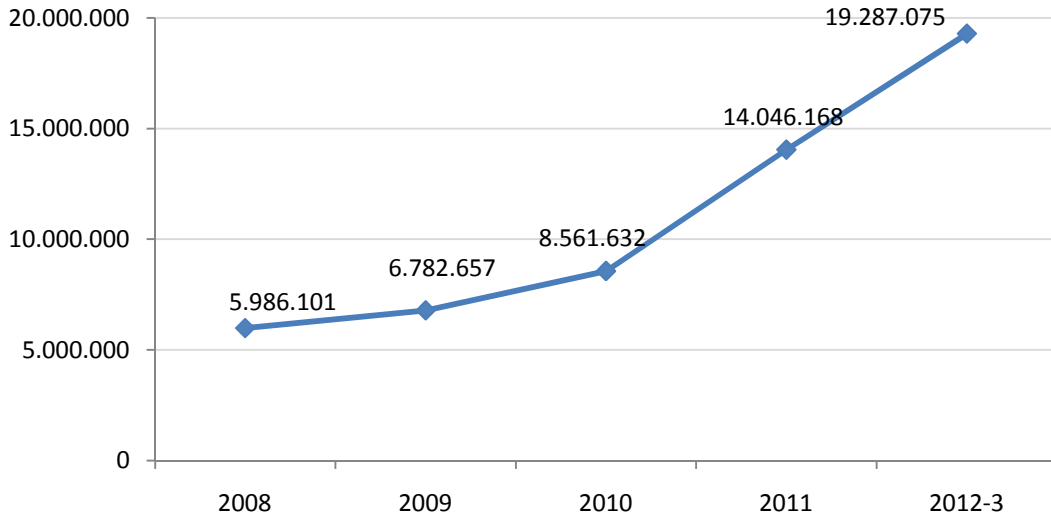
Şekil 2-19 Türk Telekom'un Üç Aylık Yatırım Miktarı, Milyon ₺

3 İNTERNET VE GENİŞBANT VERİLERİ

2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla genişbant pazarında dikkat çeken en önemli gelişme xDSL abone sayısında devam eden düşüşe karşılık mobil, fiber ve kablo internet abone sayılarında 2010 yılı ortalarında başlayan artışın devam etmesidir. 2011 yılı ikinci ve üçüncü çeyrekteki ağırlıklı olarak mobil kaynaklı %20'lik ortalama artış oranı, 2011 yılı son çeyreğinde %10'lara düşmüştür. 2012 yılı üçüncü çeyreğine bakıldığında da toplam genişbant abonesinin bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %6 oranında arttığı görülmektedir. Ayrıca fiber abone sayısındaki artış oranı da bu dönemde %17 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Şekil 3-1'de 2008 yılından bugüne kadar olan süreçte Türkiye'deki toplam genişbant internet abone sayılarına yer verilmektedir. 2008 yılında 6 milyon genişbant internet abonesi bulunmaktayken, dört yılda üç kattan fazla artışla 2012 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla 19,3 milyona yaklaşmıştır.

Şekil 3-1 Genişbant İnternet Abone Sayısı⁸

Çizelge 3-1'de Türkiye'de bağlantı çeşidine göre internet abone sayısı ile çeyrek ve yıllık bazda artış oranlarına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Türkiye'deki çevirmeli internet dahil toplam internet abone sayısı 19,35 milyon seviyesine ulaşmıştır. 2012 yılının üçüncü çeyreğinde toplam internet aboneliğinde bir önceki üç aylık döneme göre %5,6 artış gerçekleşmiş olup fiber, kablo ve özellikle mobil internet abonelerinin artmasıyla birlikte internet abone sayısındaki genel artış

⁸ Sabit, mobil, kablo, fiber vb. tüm genişbant internet erişim yöntemleri dahil olup çevirmeli (dial up) internet hariçtir.

eğilimi de devam etmiştir. Toplam internet abone sayısının yıllık artış oranı ise %50,3 olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 3-1 Toplam İnternet Abone Sayıları

	2011-3	2012-2	2012-3	Çeyrek Büyüme Oranı (2012-2 - 2012-3)	Yıllık Büyüme Oranı (2011-3 - 2012-3)
xDSL	6.792.013	6.632.661	6.602.030	-0,5%	-2,8%
Mobil Bilgisayardan İnternet	1.317.155	1.795.592	1.875.653	4,5%	42,4%
Mobil Cepten İnternet	4.007.546	8.791.994	9.685.926	10,2%	141,7%
Kablo İnternet	407.502	485.531	492.765	1,5%	20,9%
Fiber	220.777	469.668	548.493	16,8%	148,4%
Diğer	129.858	140.299	142.753	1,7%	9,9%
TOPLAM	12.874.851	18.315.745	19.347.620	5,6%	50,3%

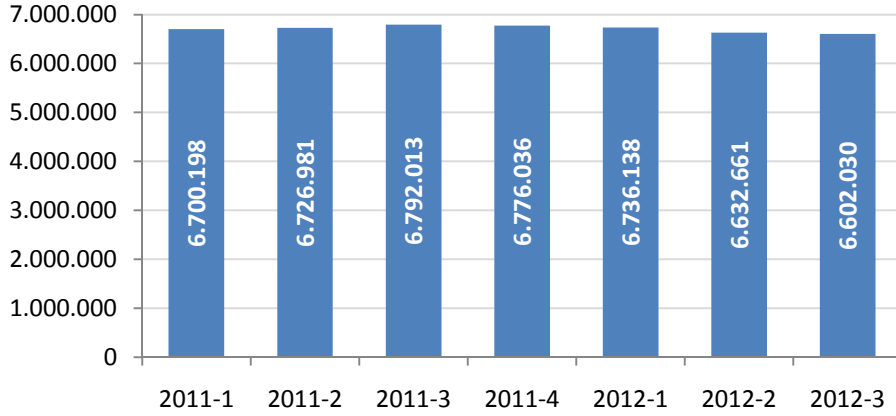
Çizelge 3-1’de yer alan ”Diğer” kaleminin açılımına Çizelge 3-2’de yer verilmektedir. 2012 üçüncü çeyrek itibarıyla 15.069 ISDN, 11.442 uydu, 41.987 PLC abonesi bulunmaktadır. Ayrıca 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla Türkiye’de 60 bin civarında çevirmeli bağlantı yapan abone bulunmakta olup buradaki düşüş devam etmektedir.

Çizelge 3-2 Yöntemler Bazında Diğer İnternet Abone Sayıları

	2011-3	2012-2	2012-3
Çevirmeli Bağlantı (Dial Up)	69.419	61.550	60.545
Tümleşik Hizmet Sayısal Ağı (ISDN BA ve PA)	15.310	15.176	15.069
Uydu Haberleşme	10.749	11.223	11.442
Metro Ethernet	4.817	6.967	7.924
Elektrik Hatları Üze.Gen.Erişimi (PLC, BPL)	9.019	41.141	41.987
Çerçeve Röle (Frame Relay)	188	143	136
Eşzamanlı İletim Modu (ATM)	15	65	65
Diğer	20.341	4.034	5.585
TOPLAM	129.858	140.299	142.753

Şekil 3-2’de xDSL abone sayısının üçer aylık dönemler itibarıyla gelişimine yer verilmektedir. 2011 yılı üçüncü çeyreğine kadar artış gösteren xDSL abone sayısı bu dönemden sonra düşüş eğilimine geçerek 2012 yılı üçüncü çeyreğinde 6,6 milyon olmuştur. Ülkemizde xDSL abonelerinin büyük kısmına ADSL teknolojisi ile hizmet sunulmaktadır. Buna ek olarak pazarda G.SHDSL ve VDSL teknolojileri üzerinden genişbant internet hizmetleri de sunulmaktadır.

Şekil 3-2 Toplam xDSL Abone Sayısı

Çizelge 3-3'te internet servis sağlayıcıların abone sayısı bakımından pazar paylarına yer verilmektedir. Buna göre pazarda en büyük paya sahip işletmeci TTNNet olup onu Superonline, Doğan TV Digital, Vodafone Net ve Millenicom izlemektedir.

Çizelge 3-3 İSS Pazar Payları⁹, 2012-3

İşletmeci	%
TTNet	82,10
Superonline	8,05
Doğan TV Digital	4,42
Vodafone Net	1,77
Millenicom	1,48
Turknet	1,40
Metronet	0,59
Vodafone Alternatif	0,03
Grid	0,03
Telnet	0,03
Diğer	0,10

İnternet servis sağlayıcılığı alanında 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla 50'ye yakın işletmeci aktif olarak hizmet vermektedir. Çizelge 4-4'te internet servis sağlayıcılığı hizmetine ilişkin üç aylık gelir bilgilerine yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir yaklaşık 1,1 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

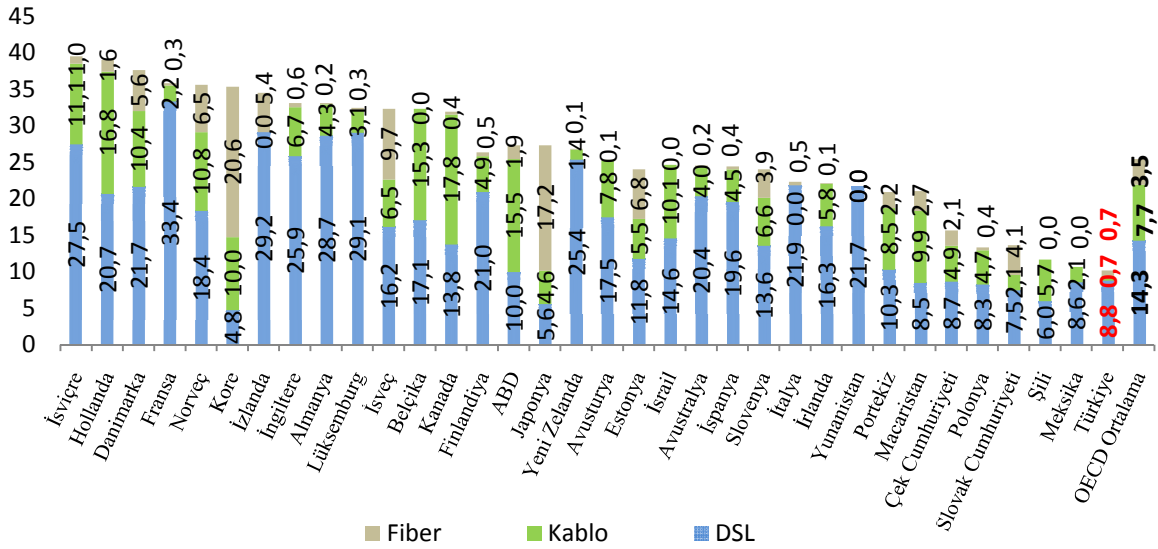
Çizelge 3-4 İSS Hizmet Gelirleri, ₺

Gelir, ₺	2012-1	2012-2	2012-3
	1.007.755.876	1.008.853.700	1.121.024.197

⁹ Kablo internet ve mobil internet dahil olmayıp fiber internet dahildir.

Şekil 3-3'te Türkiye ve OECD ülkelerinde sabit genişbant internet penetrasyon oranları temel bağlantı teknolojilerine göre verilmektedir. OECD ortalama penetrasyon oranları Aralık 2011 itibarıyla DSL için %14,3, kablo için %7,7 ve fiber için %3,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Türkiye'de ise Eylül 2012 itibarıyla sabit genişbant internet penetrasyon oranlarının DSL için %8,8, kablo için %0,7 ve fiber için %0,7 seviyesinde olduğu görülmektedir.

Şekil 3-3 OECD Ülkelerinde Sabit Genişbant İnternet Penetrasyon Oranları¹⁰,%

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

2009 yılı Temmuz ayında kullanılmaya başlanan ve bu yılın üçüncü çeyreği itibarıyla üç yıldan uzun bir süredir 3G hizmetlerini sunan mobil işletmecilerden elde edilen verilere göre, mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %9,2 oranında artmış ve 11.561.579'a ulaşmıştır. Bu dönem içerisinde toplam mobil internet kullanım miktarı ise bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %24 oranında artarak 18.618 TByte olmuştur.

2012 yılı üçüncü çeyreğinde toplam sabit genişbant internet¹¹ kullanım (indirme ve yükleme) miktarı ise yaklaşık 531.239 TByte olarak gerçekleşmiştir. Bu kullanımın yaklaşık %90'ı veri indirme, %10'u veri yükleme şeklinde gerçekleşmiştir.

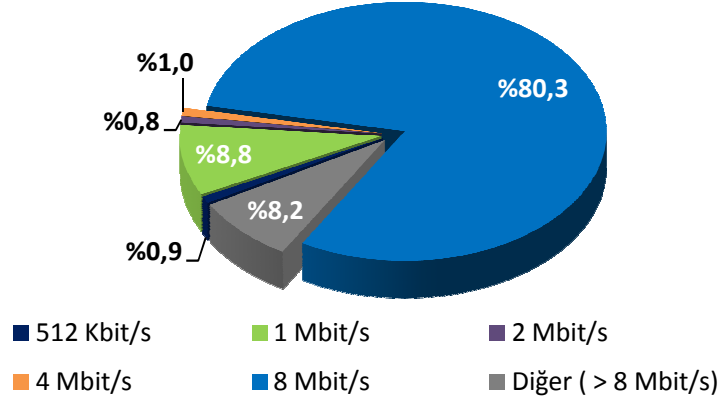
Şekil 3-4'te ise sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre Türkiye'deki sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %80'inin

¹⁰ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2011, Türkiye verileri ise Eylül 2012 tarihli dir.

¹¹ Kablo internet aboneleri dahil değildir.

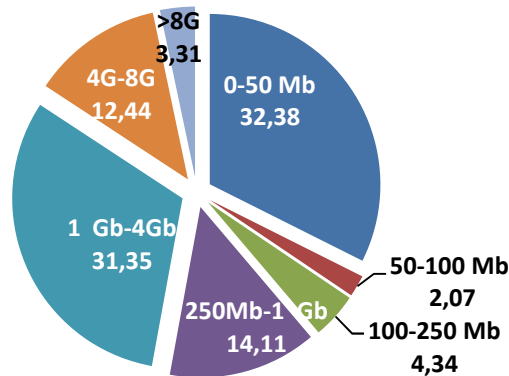
8 Mbit/sn hızı kadar bağlantı sunan paketleri tercih ettikleri görülmektedir. 1 Mbit/sn hızındaki genişbant abonelerin oranı 2012 yılı üçüncü çeyrekte %9'a yaklaşmıştır. 2 Mbit/s ve 4 Mbit/s hızlarındaki bağlantılar ile 8 Mbit/s'den daha hızlı olan bağlantıların oranlarının toplamı %10'a ulaşmıştır.

Şekil 3-4 Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, 2012-3

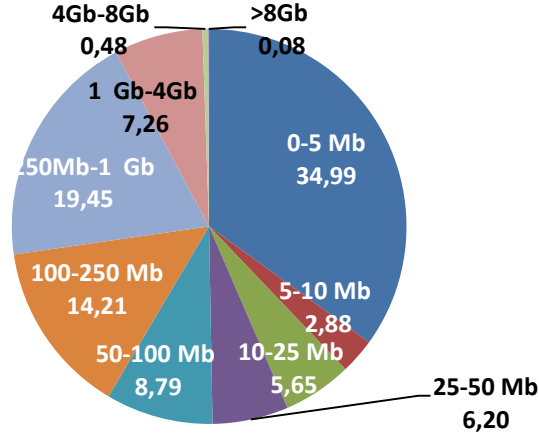
2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla sabit genişbant internet abonelerinin yaklaşık %88'i bireysel aboneliğe sahiptir. Geriye kalan %12 ise kurumsal abonelerdir. Şekil 3-5'te mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Şekil incelendiğinde 100 Mb üzeri kullanımı olan abonelerin oranının %65,5 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 0-50 Mb aralığında ise abonelerin %32'si bulunmaktadır.

Şekil 3-5 Mobil Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı

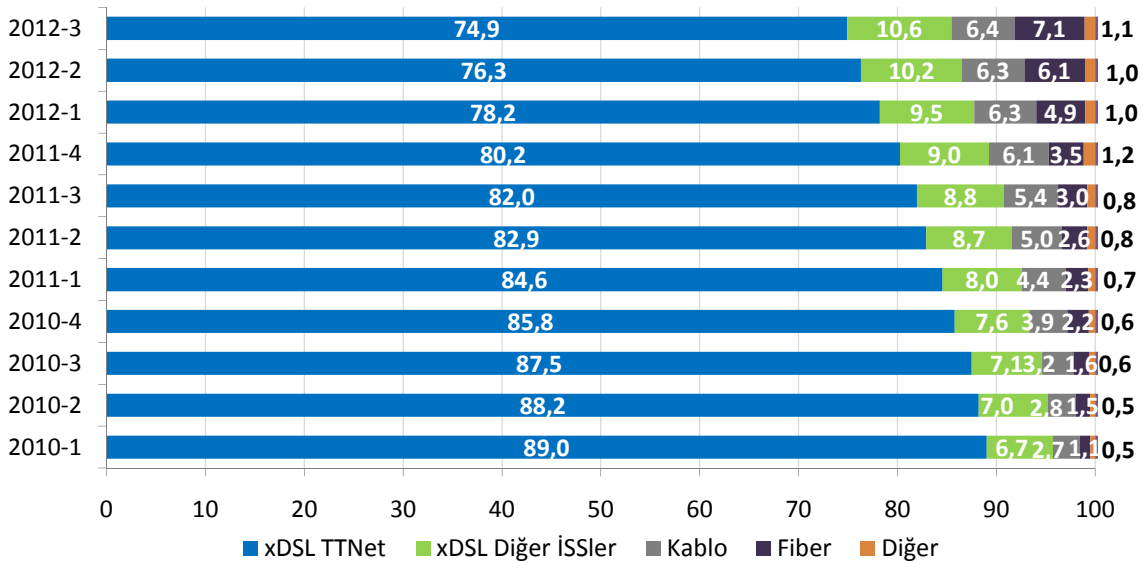
Şekil 3-6'da ise mobil cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Buradaki abone dağılımında ise %35'lik oran ile 0-5 Mb arasında yoğunlaşma gözükmemektedir.

Şekil 3-6 Mobil Cepten İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı

Şekil 3-7'de ise Türkiye'deki sabit genişbant abonelerinin genişbant teknolojisi bazında dağılımına yer verilmektedir. xDSL teknolojisi ile hizmet sunan alternatif işletmecilerin pazar payı 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla %10,6 olarak gerçekleşirken bu dönemde özellikle fiber genişbantın etkisi ile birlikte TTNNet'in pazar payındaki gerileme devam ederek %74,9 seviyelerine inmiştir. Kablo internet hizmeti sunan işletmecinin pazar payı %6,4 olurken fiberin pazar payı %7,1 olarak gerçekleşmiştir.

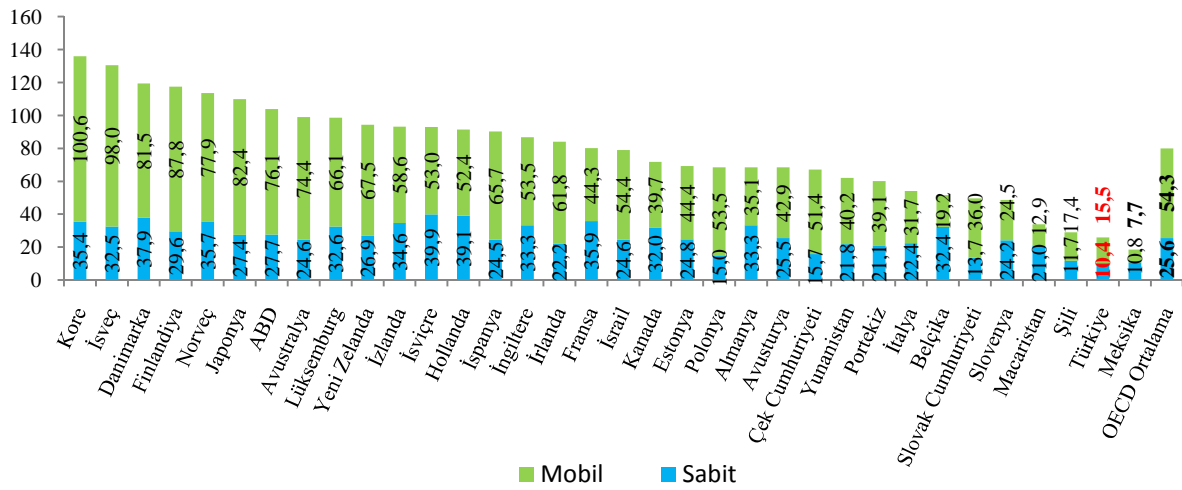
Şekil 3-7 Sabit Genişbant Abonelerinin Teknoloji ve İşletmeci Bazında Dağılımı, %

xDSL teknolojisi ile hizmet sunan alternatif işletmeciler Türk Telekom'dan toptan seviyede xDSL Al-Sat (yeniden satış), IP Seviyesinde Veri Akışı Erişimi (VAE) ve Yerel Ağ Ayrıştırılmış Erişim (Yerel Ağın Paylaşımına Açılması-YAPA) hizmetleri almaktadır. Eylül 2012 itibarıyla YAPA abone sayısı 5.888 olarak gerçekleşirken bunların 1.372'sini tam erişim, 4.516'sını ise paylaşımlı erişim aboneleri oluşturmaktadır. Aynı dönem itibarıyla xDSL Al-Sat (yeniden satış) yöntemiyle hizmet sunulan abone sayısı 272.825 olarak gerçekleşmiştir. Diğer xDSL abonelerine hizmet sunumunda VAE yöntemi tercih edilmektedir.

Şekil 3-8'te OECD ülkeleri ve Türkiye'de nüfusa göre sabit ve mobil genişbant penetrasyon oranlarına yer verilmektedir. Türkiye'de nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %10,4 iken OECD ülkeleri penetrasyon ortalaması %25,6'dır. Mobil genişbant penetrasyon oranı Türkiye'de %15,5 iken OECD ortalaması %54,3'tür.

Şekil 3-8 OECD Ülkelerinde Sabit-Mobil Genişbant İnternet Yaygınlığı, %

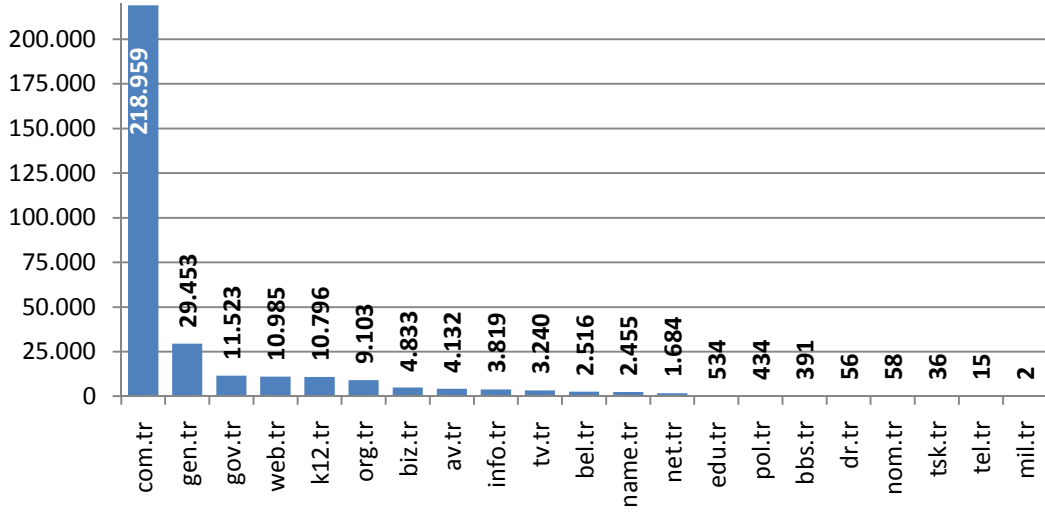

Kaynak: OECD Genişbant Portalı¹²

Şekil 3-9'da ".tr" alan adlarının dağılımına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla "Nic.tr" kayıtlarında 315.024 adet ".tr" uzantılı alan adı bulunmaktadır. Bu alan adlarının %69,5'i "com.tr", %9,3'ü "gen.tr", %3,6'sı "gov.tr", %3,5'i ise "web.tr" uzantısına sahiptir.

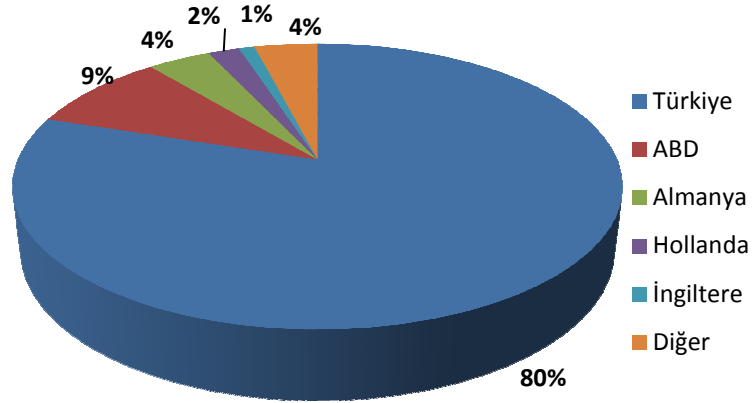
¹² OECD ülkelerinin verileri Aralık 2011, Türkiye verileri ise Eylül 2012 tarihlidir.

Şekil 3-9 “.tr” Uzantılı Alan Adlarının Dağılımı (adet)

Şekil 3-10'dan görüleceği üzere bu alan adlarını kullanan internet sitelerinin %80'i Türkiye'de, %9'u ABD'de, %4'ü Almanya'da, %2'si Hollanda'da, %1'i İngiltere'de ve %4'ü diğer ülkelerde barındırılmaktadır.

Şekil 3-10 IP Adresi Ülke Bilgisi

2005 yılında 3 (üç), 2006 yılında ise 1 (bir) elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı olmak üzere toplam 4 (dört) adet elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı hâlihazırda faaliyetlerine devam etmektedir. Çizelge 3-5'te görüleceği üzere bu elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının 2011 yılı sonu itibarıyla oluşturdukları toplam sertifika sayısı 323.242 adet elektronik imza ve 198.783 adet mobil imza olmak üzere 522.025'dir.

30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla bu sayı 428.220 elektronik imza ve 231.818 mobil imza olmak üzere toplam 660.038'e ulaşmıştır. 2012 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre elektronik imza sayısında %6,3, mobil imza sayısında ise %3,8 oranında artış gerçekleşmiştir.

Çizelge 3-5 Elektronik ve Mobil İmza

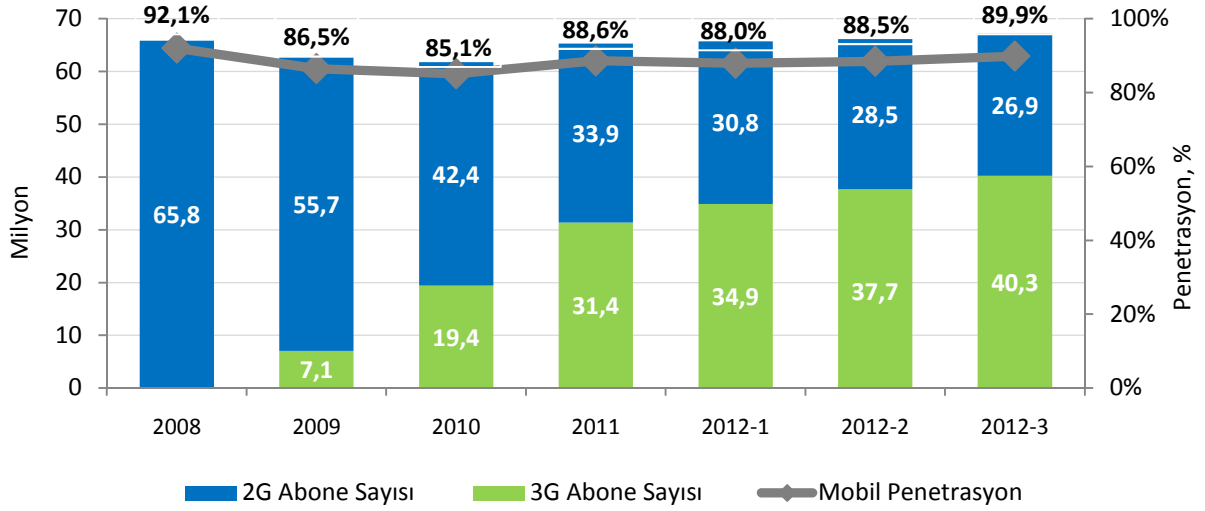
	2011	2012-1	2012-2	2012-3	Çeyrek Dönemlik Artış %
Elektronik İmza	323.242	372.228	402.563	428.220	6,3
Mobil İmza	198.783	211.639	223.161	231.818	3,8
Toplam	522.025	583.867	625.724	660.038	5,4

4 MOBİL PAZAR VERİLERİ

4.1 ABONE SAYISI VE PENETRASYON

Eylül 2012 itibarıyla Türkiye’de yaklaşık %89,9¹³ penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 67,16 milyon mobil abone bulunmaktadır. Temmuz 2009’da sunulmaya başlanan 3G hizmeti Eylül 2012 itibarıyla 40,3 milyon aboneye ulaşmıştır. Şekil 4-1’de 2G ve 3G mobil abone sayısı ile penetrasyon oranları yıllar itibarıyla karşılaştırılmaktadır.

Şekil 4-1 Mobil Abone Sayısı ve Toplam Nüfusa Göre Penetrasyon

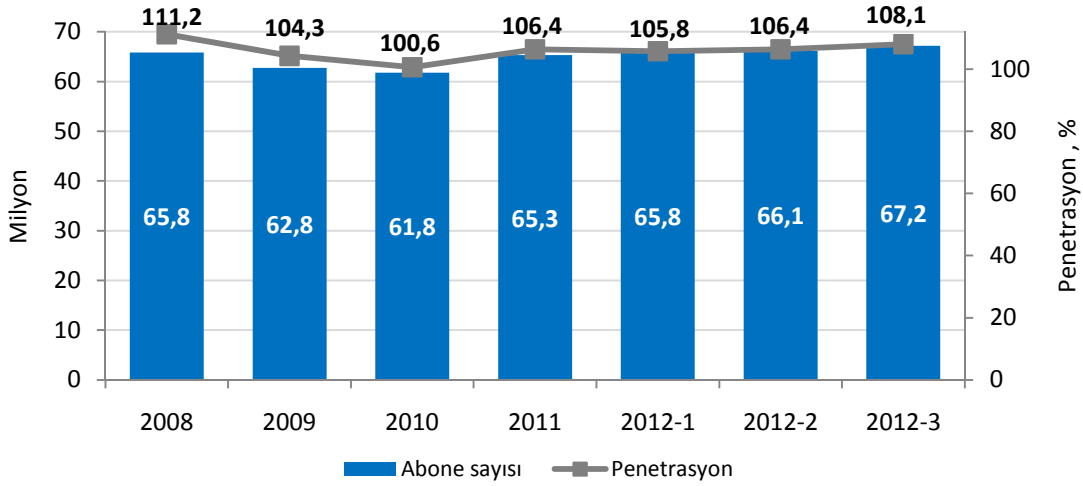

Mobil cihazların genellikle 9 yaş üstü kişiler tarafından kullanıldığı varsayımından hareketle Şekil 4-2’de 0-9 yaş nüfus hariç olmak üzere mobil penetrasyon oranları hesaplanmıştır¹⁴. Buna göre mobil penetrasyon oranının %100’ün üzerine çıktığı görülmektedir.

¹³ 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla Türkiye nüfusu 74.724.269 kişidir (TÜİK).

¹⁴ 2008 yılında 59.200.710 kişi, 2009 yılında 60.204.344 kişi ve 2010 yılında 61.413.147 ve 2011 yılında 62.161.000 kişidir. (TÜİK)

Şekil 4-2 Mobil Abone Sayısı ve 0-9 Yaş Hariç Nüfusa Göre Penetrasyon

Çizelge 4-1'de 3G hizmetlerine ilişkin veriler yer almaktadır. 2011 yılı üçüncü çeyrekte 28,6 milyon olan 3G abone sayısı 2012 yılı üçüncü çeyrekte 40,3 milyona ulaşırken 3G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan abone sayısı da aynı dönemler arasında 5.324.701'den 11.561.579'a yükselmiştir. 2012 üçüncü çeyrekte toplam mobil internet kullanım miktarı ise 18.618 TByte olarak gerçekleşmiştir.

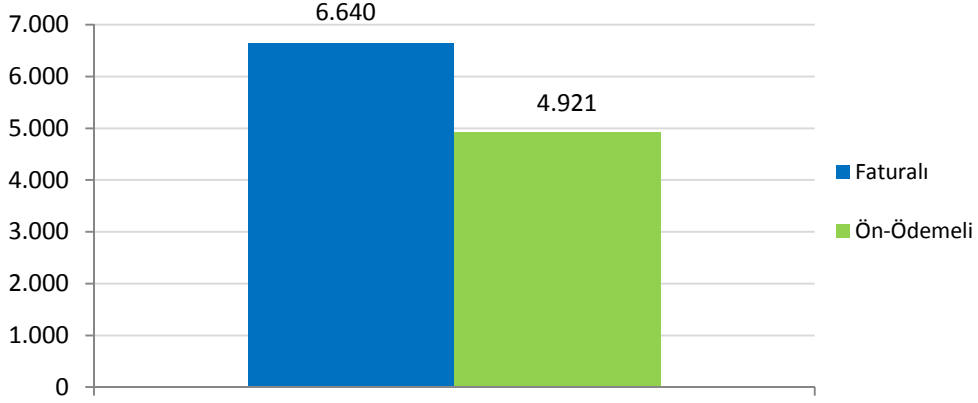
Çizelge 4-1 3G Hizmeti Kullanıcı Verileri

	2011-3	2012-2	2012-3
3G Abone Sayısı	28.608.069	37.671.504	40.251.883
Mobil Bilgisayardan İnternet¹⁵	1.317.155	1.859.250	1.875.653
Mobil Cepten İnternet¹³	4.007.546	8.790.698	9.685.926
Mobil İnternet Kullanım Miktarı, Gbyte	8.766.845	15.403.589	19.064.737

Şekil 4-3'te faturalı-ön ödemeli ayrımında mobil genişbant internet abone sayılarına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla faturalı mobil genişbant abone sayısı 6.640.274 olarak, ön ödemeli mobil genişbant abone sayısı ise 4.921.305 olarak gerçekleşmiştir.

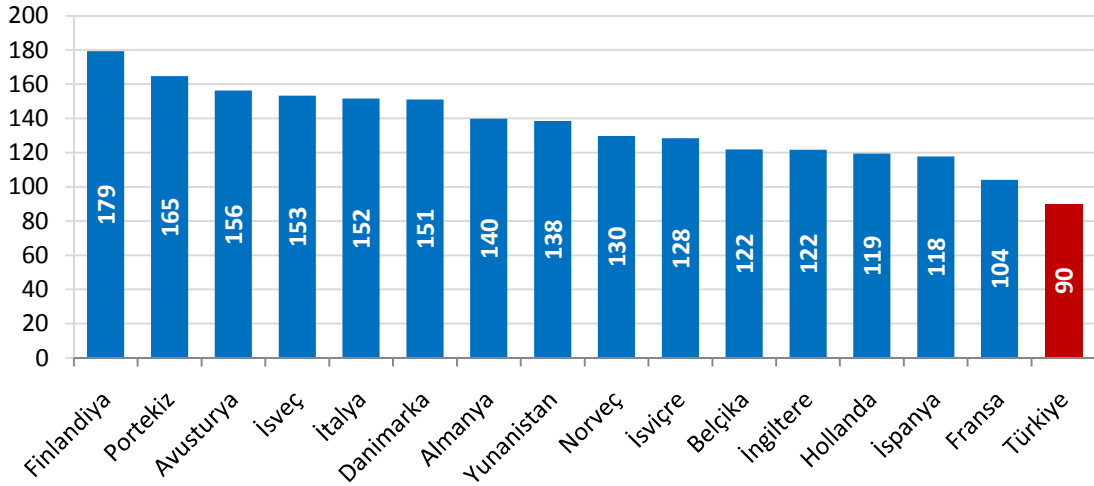
¹⁵ Mobil genişbant: 3G veya daha üstündeki mobil standartları kullanan internet erişimi. Mobil genişbant hizmetine tahsisli veri cihazları (modem, kart veya USB cihazları) veya 3G ve daha üzeri mobil standartlara imkân veren cep telefonları ile erişilebilmektedir. Mobil bilgisayardan internet abone sayısı içinde; tahsisli veri cihazları ile bilgisayardan internete erişen, mobil cepten internet abone sayısında ise cep telefonları üzerinden internete erişen toplam abone sayısı dikkate alınmaktadır.

Şekil 4-3 Faturalı-Ön Ödemeli Mobil Genişbant Abone Sayıları, Bin

Şekil 4-4'te Türkiye ve bazı Avrupa ülkelerine ait mobil penetrasyon oranları karşılaştırılmaktadır. 2012 üçüncü çeyreği itibarıyla Avrupa ülkeleri içinde en yüksek mobil penetrasyon oranına sahip ülkeler Finlandiya, Portekiz, Avusturya, İsveç ve İtalya olarak görülmektedir. İncelenen ülkelerin ortalama mobil penetrasyon oranı ise %136,09'dur. Türkiye'de ise Eylül 2012 itibarıyla mobil penetrasyon oranı yaklaşık %90 seviyesindedir.

Şekil 4-4 Türkiye ve Bazı Avrupa Ülkelerinin Mobil Penetrasyon Oranları, %

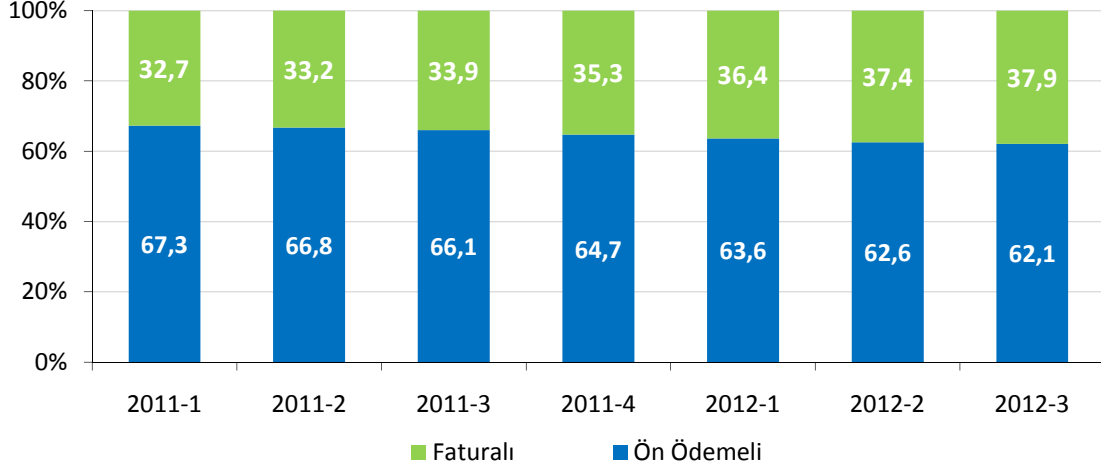
*Kaynak: Wireless Intelligence, 2012 3. Çeyrek.

4.2 MOBİL ABONE PROFİLİ

Şekil 4-5'te Türkiye'deki mobil abonelerin abonelik türlerine göre dağılımına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık döneme bakıldığında mobil abonelerin

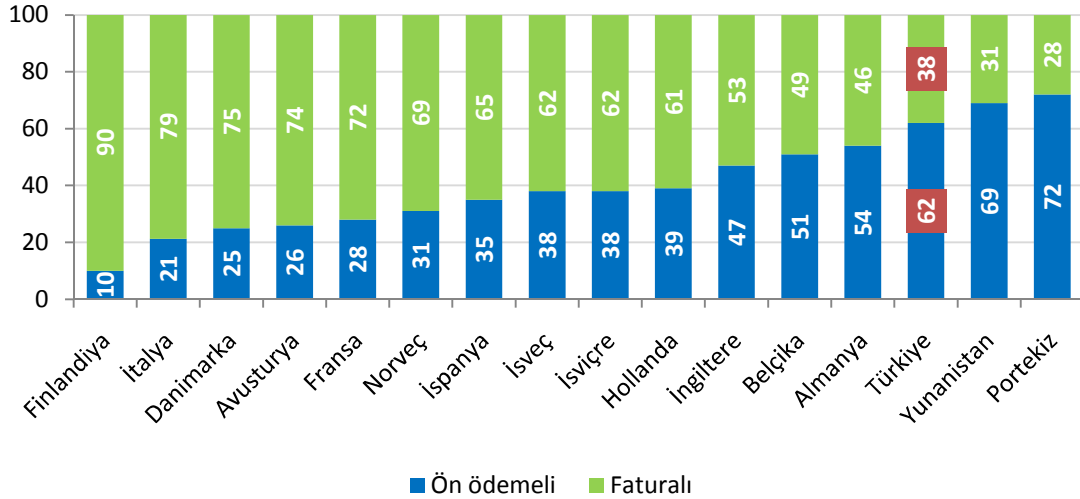
yaklaşık %62'sini ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %33,9'dan %37,9'a çıktığı görülmektedir.

Şekil 4-5 Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Abone Oranları, %

Şekil 4-6'da bazı Avrupa ülkeleri ve Türkiye'de ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Avrupa ülkelerinde ön ödemeli abone oranı %38,5 seviyelerinde iken Türkiye'de %62 civarındadır.

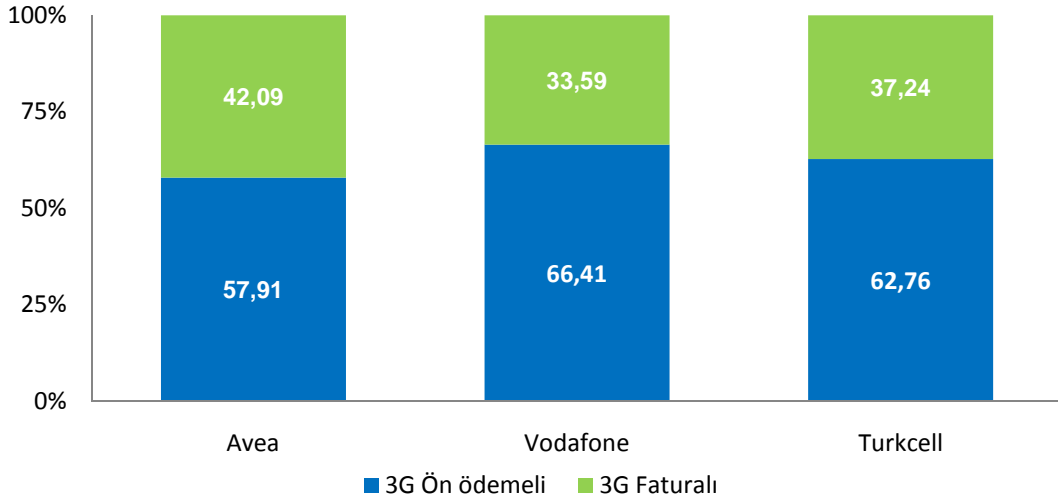
Şekil 4-6 Bazı Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'de Ön Ödemeli/Faturalı Abone Oranları, %

*Kaynak: Wireless Intelligence, 2012 3. Çeyrek.

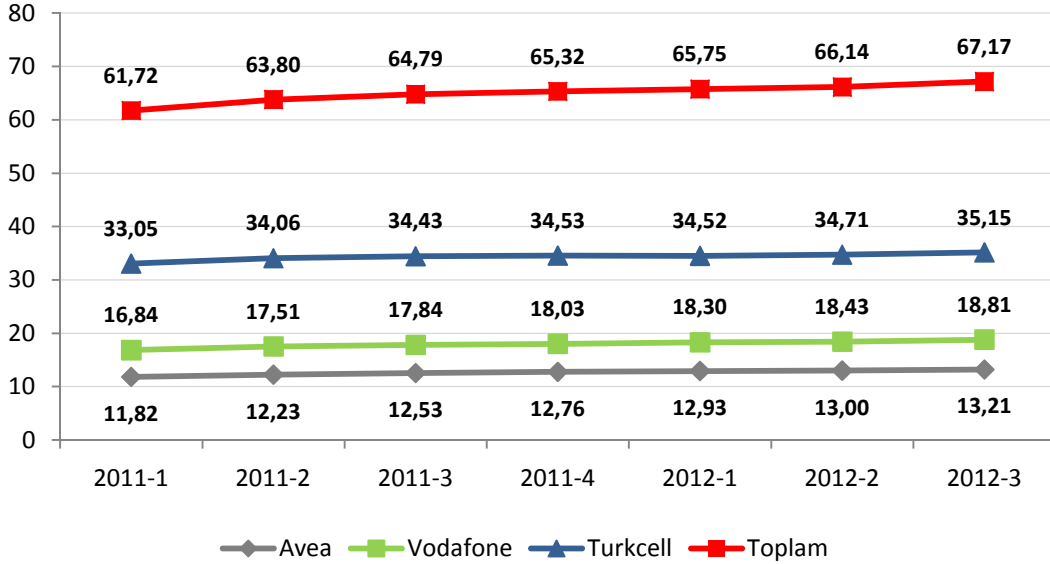
Şekil 4-7'de işletmeci bazında ön ödemeli ve faturalı 3G abonelerinin dağılımına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemi itibarıyla faturalı 3G abone oranının Avea'da %42,09, Turkcell'de %37,24 ve Vodafone'da %33,59 olduğu görülmektedir.

Şekil 4-7 3G Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Abone Oranları, %

Şekil 4-8'te mobil şebeke işletmecilerinin üçer aylık dönemler itibarıyla toplam abone sayıları verilmiştir. 2012 yılının üçüncü üç aylık döneminde, önceki üç aylık döneme göre abone sayıları bakımından Avea'da %1,6, Vodafone'da %2, Turkcell'de ise %1,2 oranında artış yaşanmıştır.

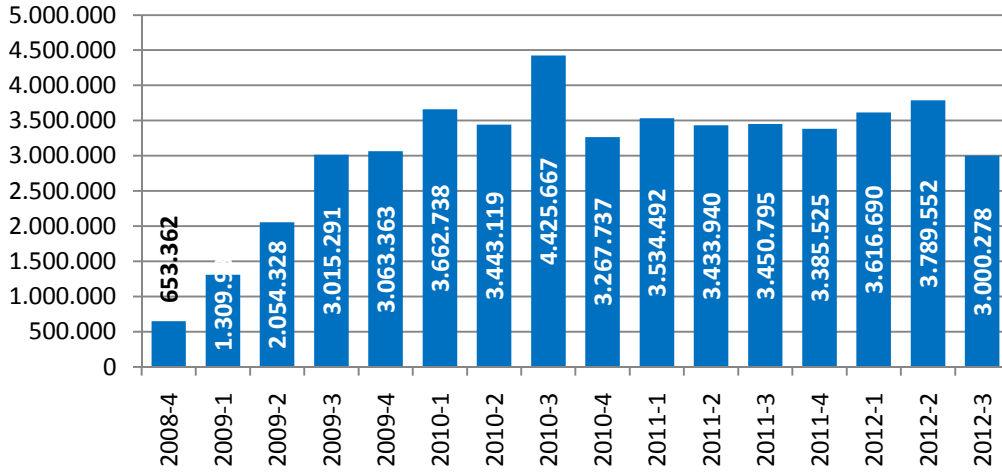
Şekil 4-8 Mobil İşletmeci Bazında Toplam Abone Sayıları, Milyon

Şekil 4-9'da üç aylık dönemler içinde başarılı bir şekilde gerçekleştirilen numara taşıma sayılarına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde numara taşıma işlem sayısı bir önceki üç aylık döneme göre %20,8 oranında azalarak

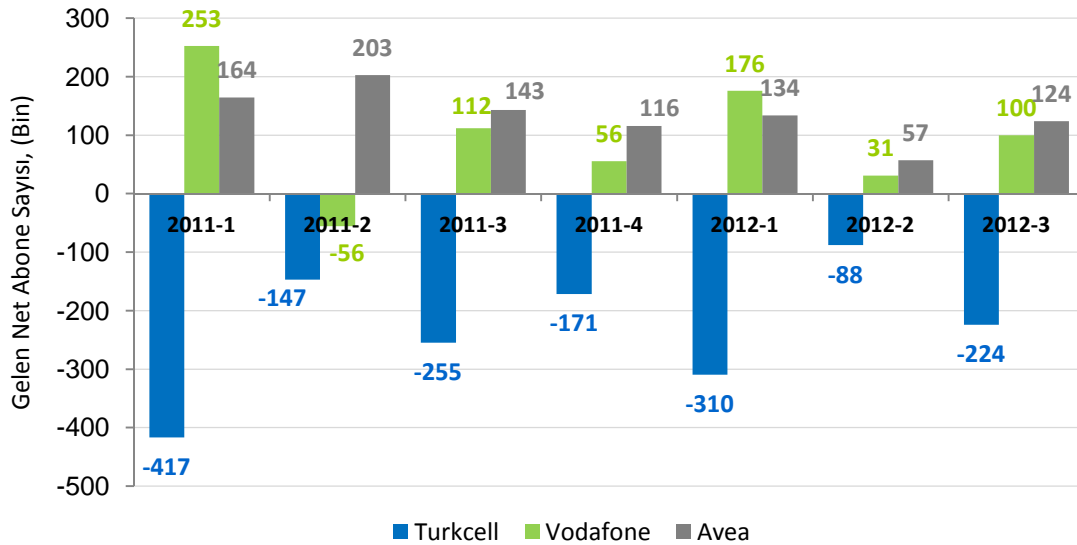
yaklaşık 3 milyon olarak gerçekleşmiştir. 15 Kasım itibarıyla toplam 49 milyondan fazla taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.

Şekil 4-9 Toplam Mobil Numara Taşıma Sayıları

Şekil 4-10'da numara taşınabilirliği ile mobil işletmecilere gelen net abone sayılarına üçer aylık dönemler halinde yer verilmektedir. Mobil numara taşınabilirliği (MNT) hizmeti ile 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde Avea yaklaşık 124 bin, Vodafone yaklaşık 100 bin abone kazanırken, Turkcell ise yaklaşık 224 bin abone kaybetmiştir.

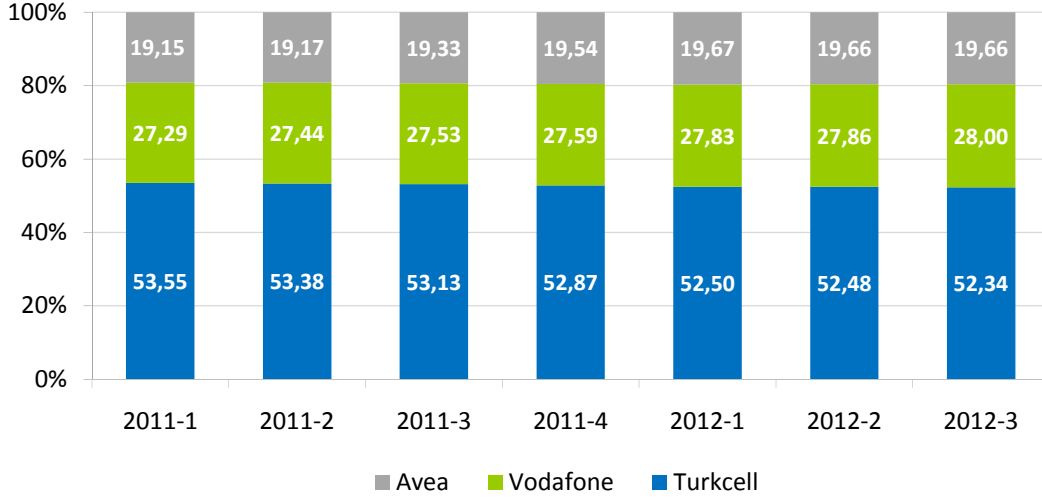
Şekil 4-10 MNT Kapsamında Mobil İşletmecilerin Net Gelen Abone Sayıları, Bin

Şekil 4-11'de mobil işletmecilerin abone sayılarına göre pazar paylarına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönem itibarıyla abone sayısına göre

Turkcell'in %52,34, Vodafone'un %28 ve Avea'nın %19,66'lık paya sahip olduğu görülmektedir.

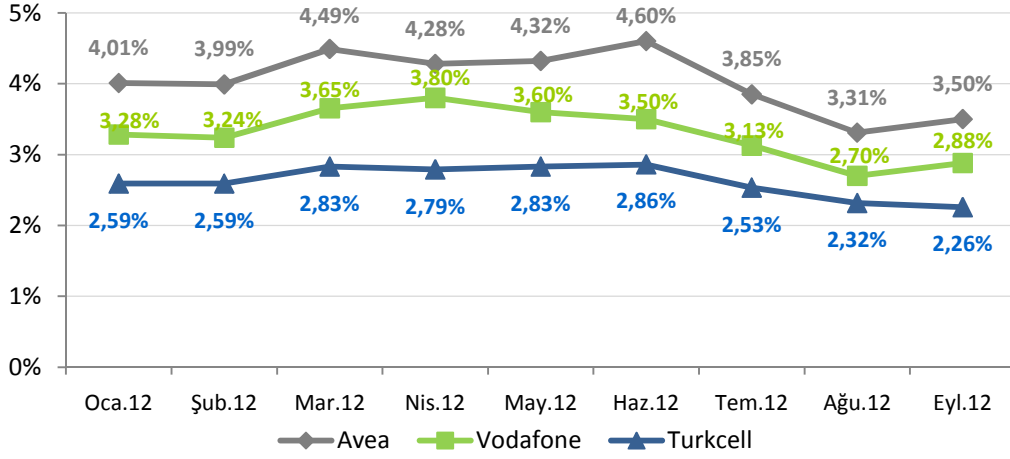
Şekil 4-11 Mobil İşletmecilerin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %

Şekil 4-12'de 2012 yılının ilk üç çeyreği için mobil işletmecilerin abone kayıp oranlarına yer verilmektedir. Abone kayıp oranı¹⁶ farklı tarifeler, hizmet çeşitliliği ve hizmet kalitesi açısından yoğun rekabet yaşanan mobil telekomünikasyon hizmetleri sektöründe yaygın olarak kullanılan bir göstergedir. 2012 yılı Eylül ayı itibarıyla Turkcell, Vodafone ve Avea'nın abone kayıp oranları sırasıyla %2,26, %2,88 ve %3,50 olarak gerçekleşmiştir.

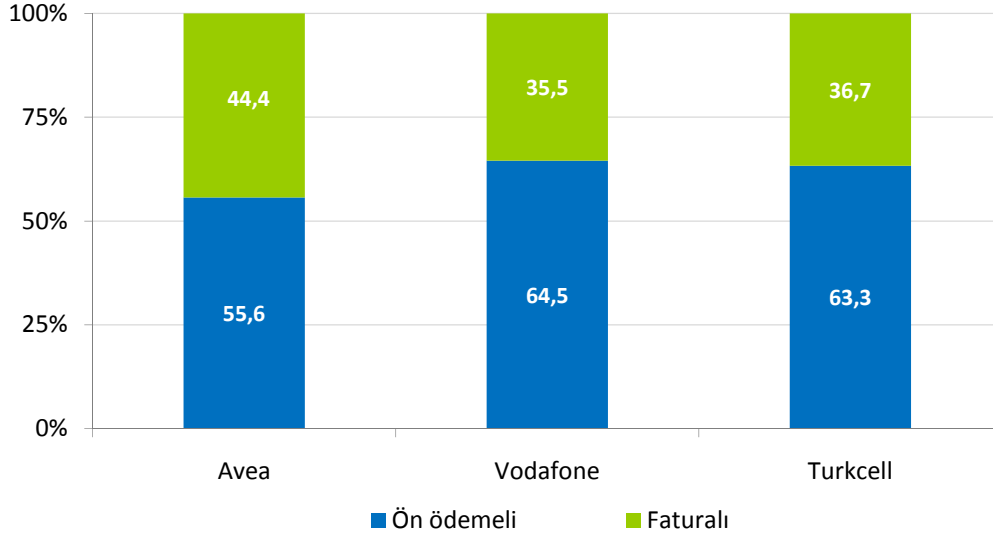
¹⁶ Abone kayıp oranı işletmeciler tarafından kaybedilen müşterilerin miktarını ölçmek için kullanılan bir orandır. Abone kayıp oranı belli bir dönemde işletmeciden aldığı hizmeti sona erdiren abonelerin sayısının o dönemdeki mevcut ortalama abone sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır. Özellikle abone kitlesine sahip sektörler için kullanılan bir ölçüttür. Genellikle yıllık, çeyrek ve aylık olarak hesaplanmaktadır. Abone kayıp oranı işletmecinin tüm abone kitlesi için bilgi veren bir ölçüttür. Eğer abone kayıp oranı, yeni aboneliklerin gelişim oranını aşarsa o işletmecinin abone sayısı düşüyor demektir. Abone kayıp oranındaki yükselme işletmecinin rekabetçiliğindeki düşüşe işaret etmektedir. İşletmeciler abone kayıp oranını azaltma yönünde stratejiler geliştirmektedir. Bununla birlikte pazardaki düzenlemelerin (örn. MNT) abone kayıp oranının gelişimi üzerinde etkileri bulunmaktadır. Söz konusu düzenlemelerin yürürlüğe girmesi ile birlikte işletmecinin rekabetçiliği açısından referans alınacak eşik değerler değişebilecektir.

Şekil 4-12 Mobil İşletmecilerin Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %

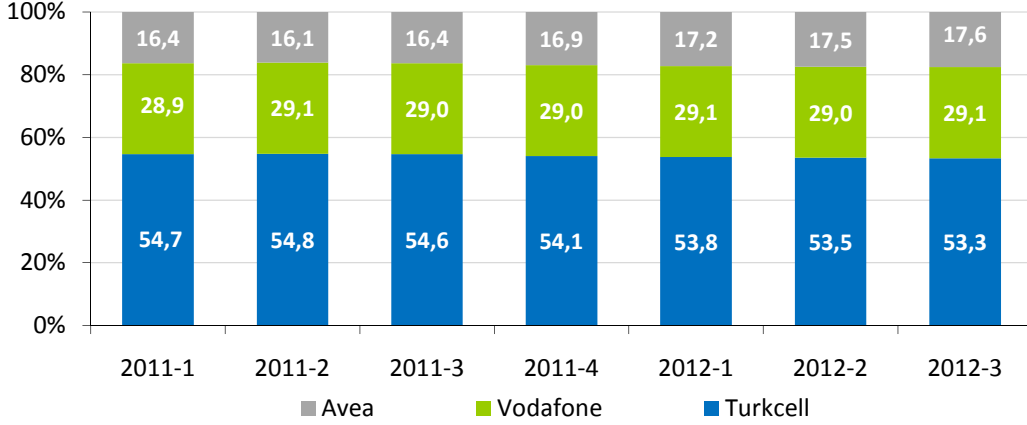
Şekil 4-13'te mobil işletmecilerin 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla abone profiline (2G ve 3G toplam) yer verilmektedir. Şekil incelendiğinde oransal olarak en fazla faturalı aboneye Avea'nın sahip olduğu ve Avea'nın abonelerinin %44,4'ünün faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Avea'yı %36,7 ile Turkcell ve %35,5 ile Vodafone takip etmektedir.

Şekil 4-13 Mobil İşletmeci Bazında Ön Ödemeli / Faturalı Abonelerin Dağılımı, %

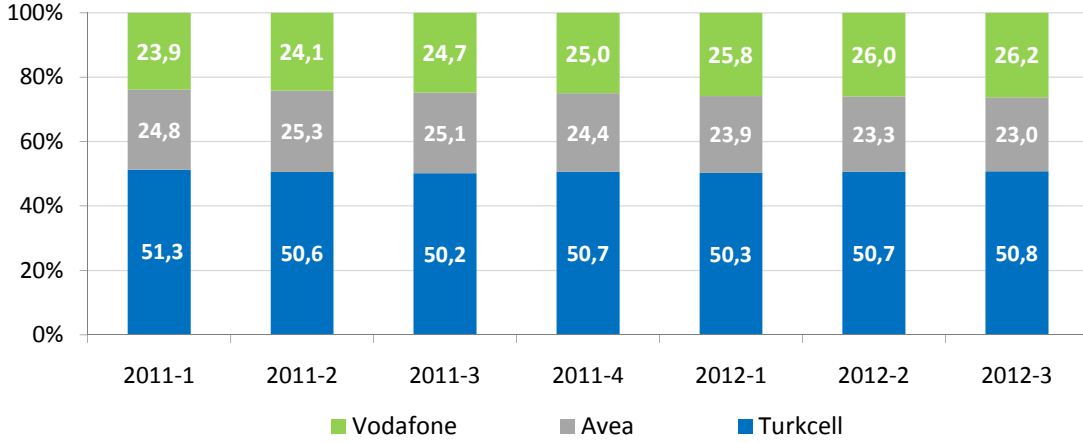
Aşağıdaki iki şekilde (Şekil 4-14 ve Şekil 4-15) ise ön ödemeli ve faturalı abonelerin mobil işletmeci bazında dağılımına yer verilmektedir. Şekil 4-14'te 2011 yılı ilk çeyrekte itibaren ön ödemeli abonelerin işletmeci bazında dağılımı incelenmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemi itibarıyla ön ödemeli abonelerde Turkcell'in %53,3, Vodafone'un %29,1, Avea'nın ise %17,6 pazar payına sahip olduğu görülmektedir.

Şekil 4-14 Ön Ödemeli Abonelerin Dağılımı, %

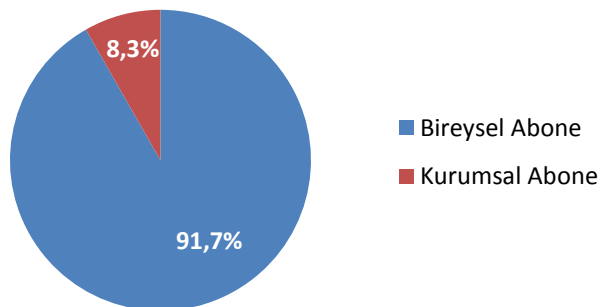
Faturalı abonelerin dağılımında ise Turkcell'in %50,8, Avea'nın %23 ve Vodafone'un %26,2 pay aldığı görülmektedir (Şekil 4-15).

Şekil 4-15 Faturalı Abonelerin Dağılımı, %

Şekil 4-16'da mobil işletmecilerin abone portföyü bireysel (özel kişilik)/kurumsal (tüzel kişilik) ayrımında incelenmektedir. Toplam mobil abonelerin yaklaşık %91,7'si bireysel, %8,3'ü ise kurumsaldır.

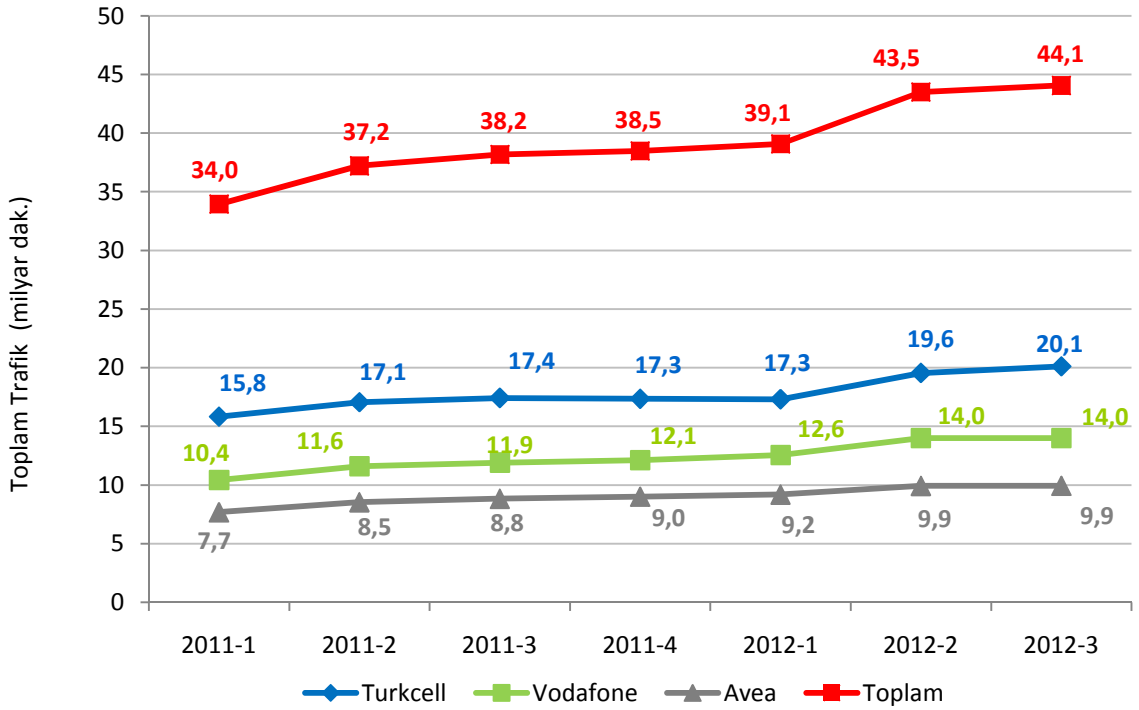
Şekil 4-16 Mobil Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %, 2012-3

4.3 MOBİL TRAFİK HACMİ

2012 yılı üçüncü çeyrekte toplam mobil trafik hacmi 44,1 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemi trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %1,3 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %15,4 oranında arttığı görülmektedir. İşletmeci bazında incelendiğinde ise Turkcell'in trafiğinin bir önceki döneme göre yaklaşık %2,86, Avea'nın %0,02 ve Vodafone'un ise %0,04 oranında arttığı görülmektedir. Geçen senenin aynı dönemine göre kıyaslandığında Turkcell'in trafik hacminde %15,4, Vodafone'un trafik hacminde %17,5 ve Avea'nın trafik hacminde %12,5 oranında artış olduğu görülmektedir. Mobil trafik hacmindeki¹⁷ bu değişim dönemler itibarıyla Şekil 4-17'de verilmektedir.

Şekil 4-17 Mobil İşletmecilerin Dönemlere göre Toplam Trafik Miktarı, Milyar Dakika

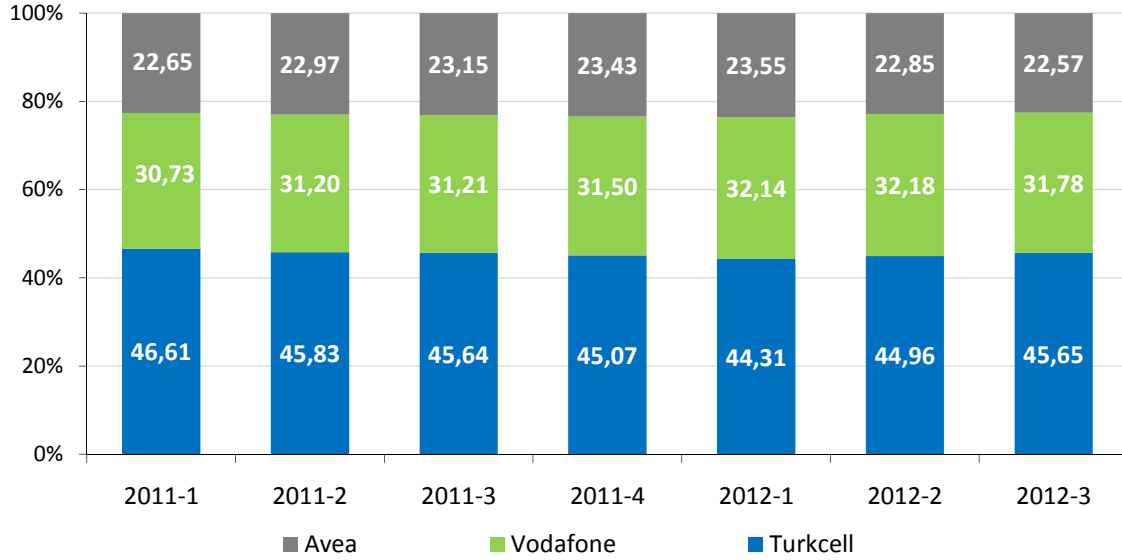

Mobil işletmecilerinin dönemler itibarıyla toplam mobil trafiğinden aldıkları pazar payları Şekil 4-18'de gösterilmektedir. Geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla trafiğe göre Vodafone'un payı %31,21'den %31,78'e yükselmiş, Avea'nın pazar payı %23,15'ten %22,57'ye düşmüş; Turkcell'in pazar payı ise %45,64'ten %45,65'e

¹⁷ Mobil işletmecilerin toplam trafik miktarları toplam giden trafik ve şebeke içi trafiğin toplanması ile elde edilmektedir.

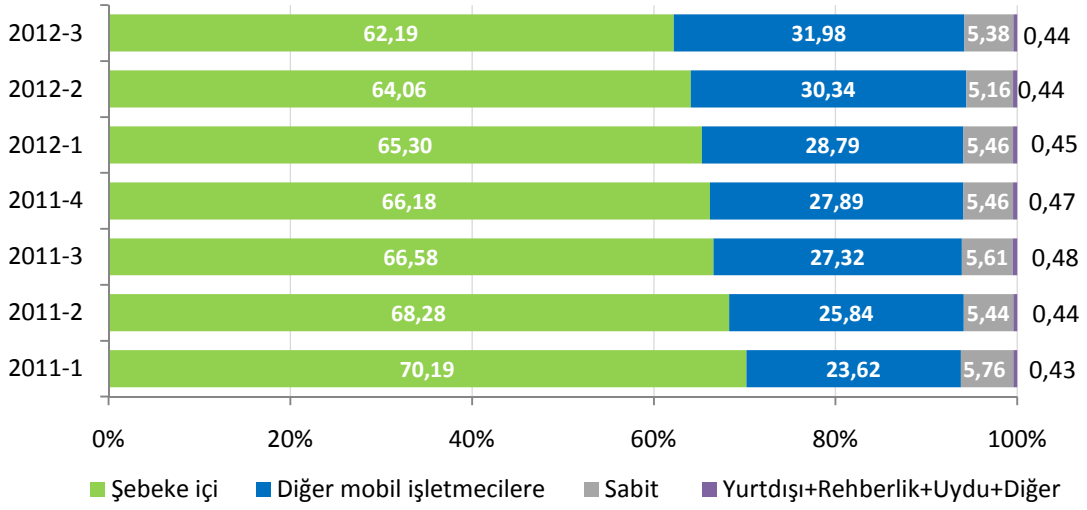
yükselmiştir. Bir önceki dönemle kıyaslandığında ise, Turkcell'in pazar payının %44,96'dan %45,65'e yükseldiği; Vodafone'un pazar payı %32,18'den %31,78'e düşerken Avea'nın pazar payının da %22,85'ten %22,57'ye düştüğü görülmektedir.

Şekil 4-18 Mobil İşletmecilerin Trafiğe Göre Pazar Payları, %

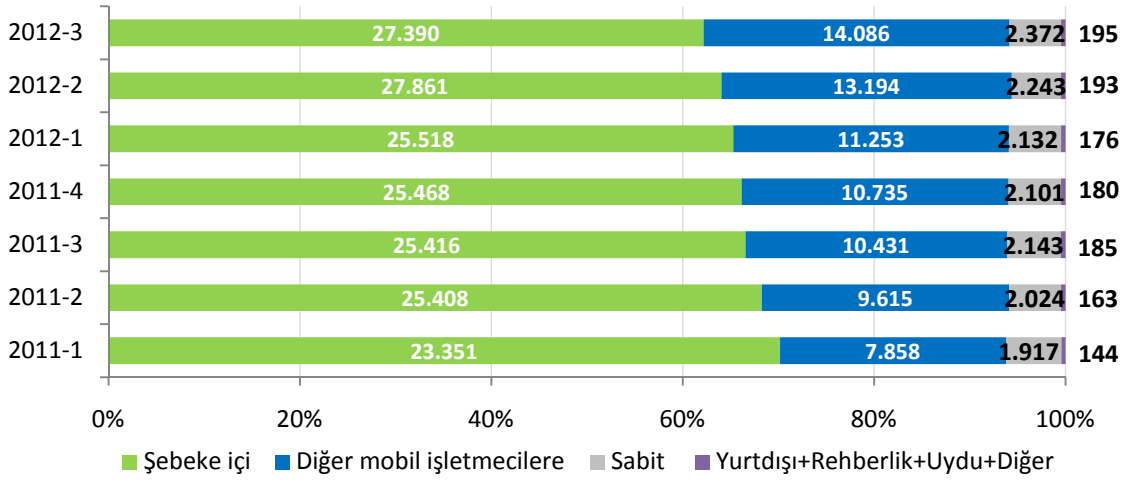
Şekil 4-19'da mobil işletmeciler tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. Şekilde görüleceği üzere, söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%62,19) mobil işletmecilerin kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik oluşturmaktadır. Mobil işletmecilerden diğer mobil işletmecilere doğru giden trafik ise toplam trafiğin %31,98'ini oluşturmaktadır.

Şekil 4-19 Mobil Trafik Dağılımı, %, 2012-3

Toplam mobil şebeke içi trafik miktarı 2012 yılı üçüncü çeyrekte bir önceki üç aylık döneme göre %1,6 oranında azalarak yaklaşık 27,4 milyar dakika, diğer mobil işletmecilere doğru trafik miktarı ise %6,7 oranında artarak yaklaşık 14 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-20 Mobil Trafik Dağılımı, Milyon Dakika

4.4 EN ÇOK TRAFİK GÖNDERİLEN VE ALINAN ÜLKELER

Çizelge 4-2'de 2012 yılı üçüncü çeyreğinde (Temmuz – Ağustos – Eylül) mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk beş ülkeye yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Almanya, Rusya, İngiltere, Bulgaristan ve Fransa olmuştur. Mobil şebekelere en fazla çağrı gönderen ülkeler ise Almanya, Rusya, İngiltere, Fransa ve Suudi Arabistan şeklinde sıralanmaktadır.

Çizelge 4-2 En Fazla Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler, 2012-3

En Çok Trafik Gönderilen Ülke	En Çok Trafik Alınan Ülke
Almanya	Almanya
Rusya	Rusya
İngiltere	İngiltere
Bulgaristan	Fransa
Fransa	Suudi Arabistan

4.5 KISA NUMARALAR

Çizelge 4-3'te 2012 yılı üçüncü çeyreğinde Avea hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrekte en sık aranan kısa numaralar 112 (Sihhi İmdat), 155 (Polis İmdat), 11880 (BN Telekom), 182 (Hastane Randevu) ve 186 (Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş çağrı merkezi) olmuştur. En sık aranan 112 (Sihhi İmdat) numarası için ortalama çağrı süresi 33 saniye seviyesinde iken rehberlik hizmetleri için bu süre 91 saniye civarındadır.

Çizelge 4-3 AVEA, En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2012-3

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
112	33
155	54
11880	91
182	150
186	88

Çizelge 4-4'te 2012 yılı üçüncü çeyrekte Vodafone hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Çizelge incelendiğinde 2012 yılı üçüncü çeyrekte en sık aranan kısa numaralar arasında 112 (Sihhi İmdat), 182 (Hastane Randevu), 11880 (BN Telekom), 155 (Polis İmdat) ve 186 (Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş. çağrı merkezi) numaraları yer almaktadır. En sık aranan kısa numara 112 için ortalama çağrı süresi yaklaşık 29 saniye, 186 (Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş çağrı merkezi) için yaklaşık 88 saniye olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 4-4 VODAFONE, En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2012-3

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
112	29
182	153
11880	95
155	55
186	88

Çizelge 4-5'te 2012 yılı üçüncü çeyreğinde Turkcell hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Çizelge incelendiğinde Turkcell hatlarından en sık aranan kısa numaraların 112 (Sihhi İmdat), 11880 (BN Telekom), 182 (Hastane Randevu), 155 (Polis İmdat) ve 186 (Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş (BEDAŞ) çağrı merkezi) olduğu görülmektedir. En sık aranan 112 (Sihhi İmdat) numarası için ortalama çağrı süresi 23 saniye seviyelerindedir.

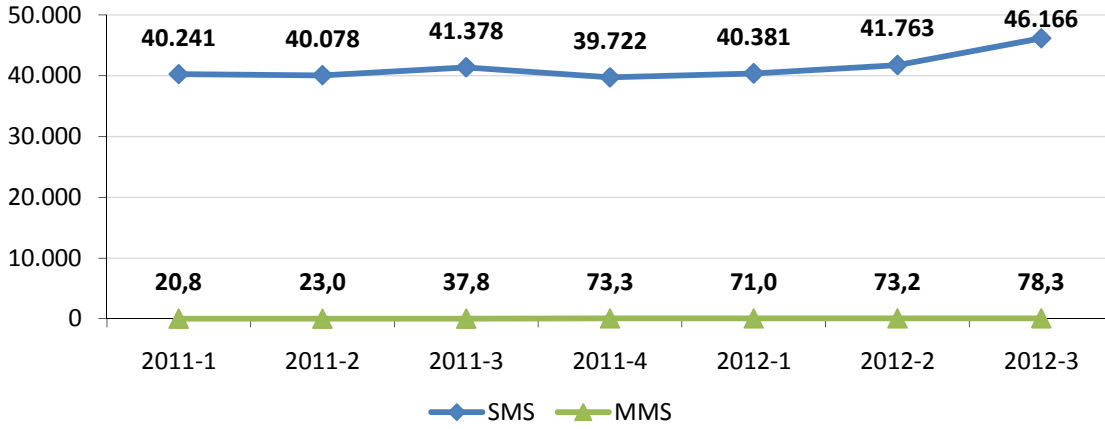
Çizelge 4-5 TURKCELL, En Sık Aranan Kısa Numaralar, 2012-3

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
112	23
11880	95
182	153
155	55
186	90

4.6 SMS VE MMS

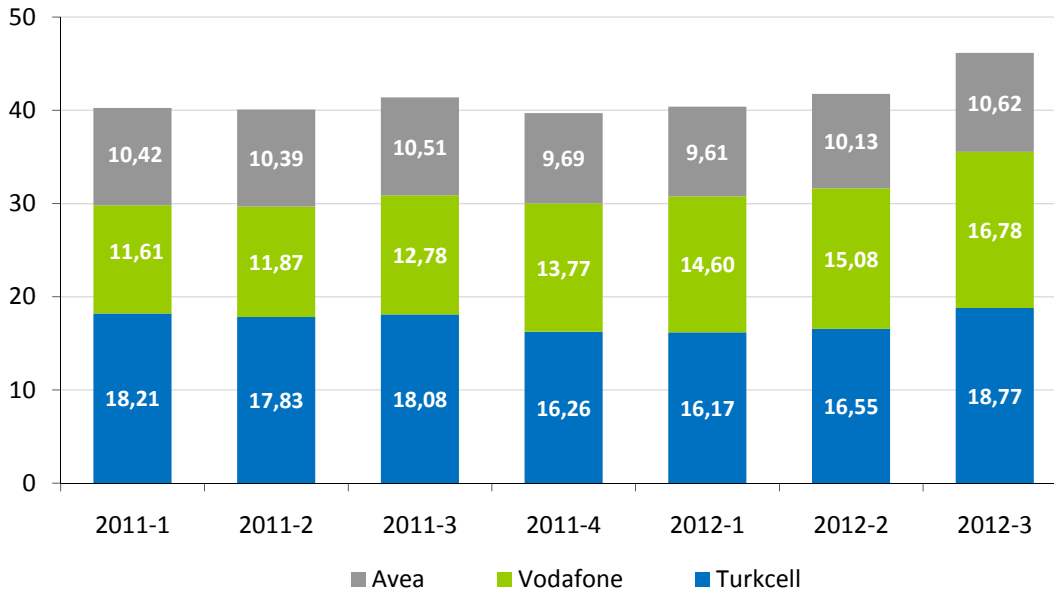
Şekil 4-21'de mobil şebeke işletmecilerinin toplam SMS ve MMS sayılarındaki değişime yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde SMS sayısı yaklaşık %10,5 oranında artarak 46.166 milyon civarında gerçekleşirken 2011 yılında işletmecilerin başlattığı kampanyalar ile hızlı bir yükseliş yaşayan MMS sayısı bir önceki döneme kıyasla %7 oranında artarak 78,3 milyona yükselmiştir. Gönderilen MMS sayısı henüz düşük seviyelerde olmakla birlikte 2011 yılı ikinci yarısından sonra ciddi artış göstermiştir.

Şekil 4-21 Dönemlere Göre Mobil SMS ve MMS Miktarı, Milyon Adet

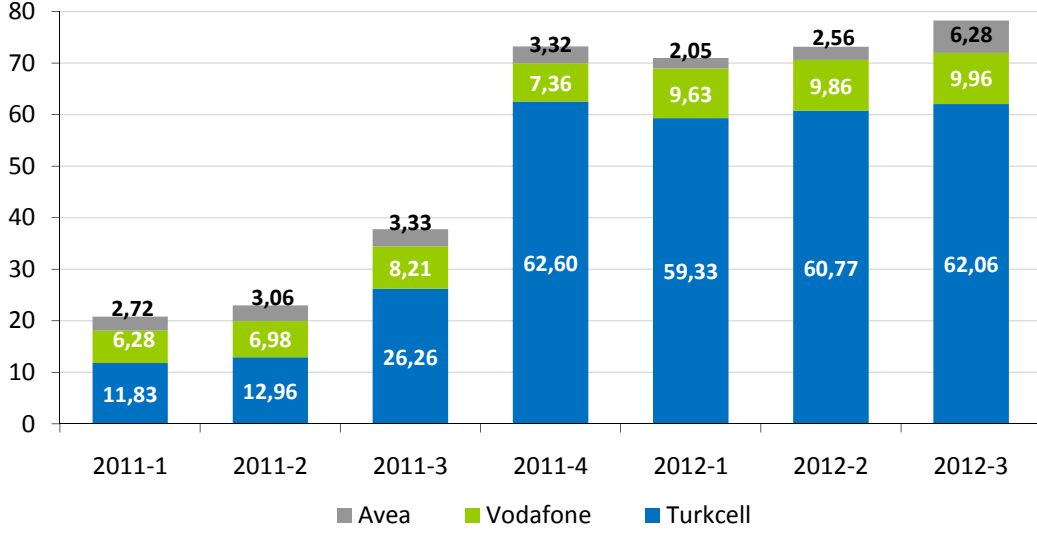
Mobil aboneler tarafından gönderilen toplam SMS sayısının işletmeciler bazında dağılımı Şekil 4-22'de gösterilmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde, bir önceki üç aylık döneme göre SMS sayıları bakımından Turkcell'in SMS sayısı yaklaşık %13,4 oranında, Avea'nın SMS sayısı %4,8 oranında ve Vodafone'un SMS sayısı ise %11,3 oranında artmıştır.

Şekil 4-22 İşletmeci Bazında SMS Sayısı, Milyar Adet

İşletmeci bazında gönderilen MMS sayıları incelendiğinde 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde bir önceki çeyreğe göre Turkcell'in MMS sayısının %2,1, Avea'nın %145,3 ve Vodafone'un MMS sayısının ise %1 oranında arttığı görülmektedir (Şekil 5-23).

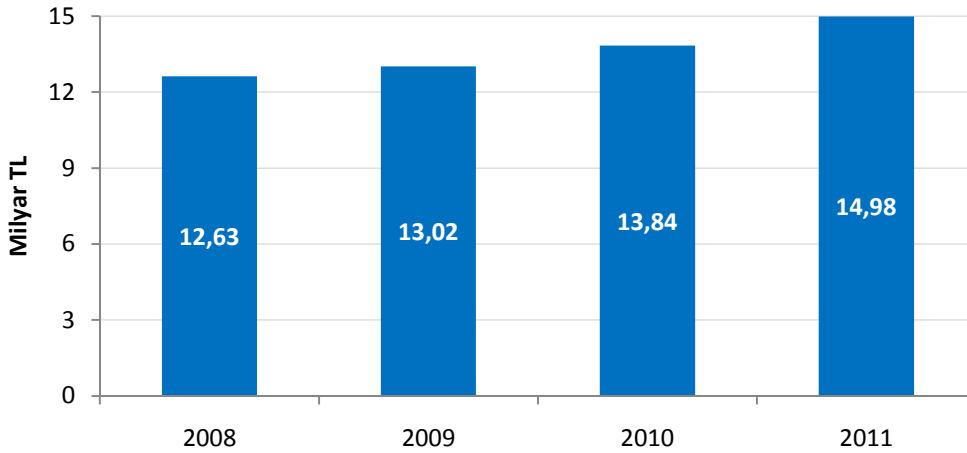
Şekil 4-23 İşletmeci Bazında MMS Sayısı, Milyon Adet

4.7 MOBİL GELİR

Şekil 4-24'te 2008 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. Yıllar itibarıyla artış eğiliminde olan mobil gelirler 2010 yılında 13,84 milyar TL olarak gerçekleşirken, 2011 yılında bir önceki yıla göre %8,3 oranında artış göstererek 14,98 milyar TL'ye yükselmiştir.

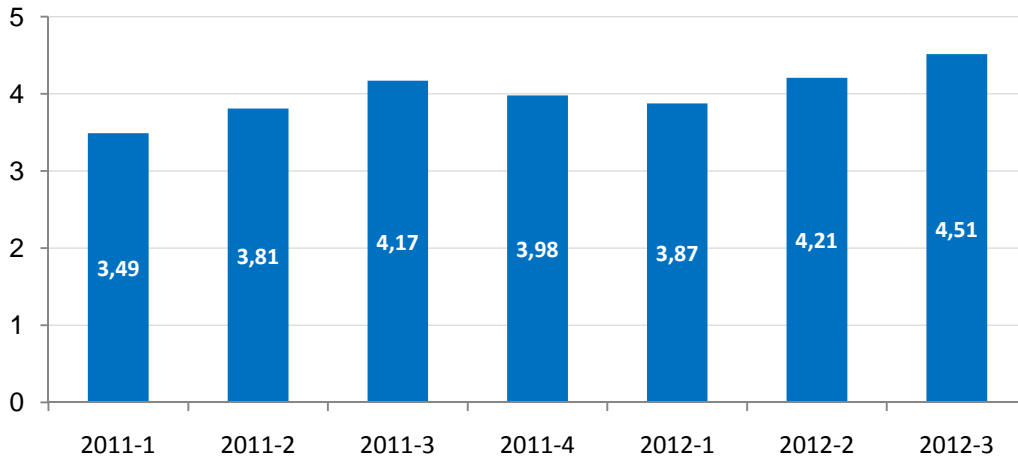
Şekil 4-24 Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyar ₺

*İşletmecilerin Kurumumuza göndermiş oldukları kesinleşmiş yıllık gelir tablolarındaki net satış gelirleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Şekil 4-25'de işletmecilerin mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde ettiği gelirler 2011 yılı başından itibaren üçer aylık dönemler halinde gösterilmektedir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde söz konusu mobil gelirler yaklaşık 4,51 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-25 Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Üç Aylık Gelirler, Milyar ₺

*İşletmecilerin Kurumumuza göndermiş oldukları üç aylık gelir rakamları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Kesinleşmiş gelir bilgileri değildir.

Çizelge 4-6'da mobil işletmecilerin 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla bir takım finansal göstergelerine yer verilmektedir. EBITDA marjları Avea, Vodafone ve Turkcell için sırasıyla %14,03, %17,9 ve %34,1 olarak gerçekleşmiştir.

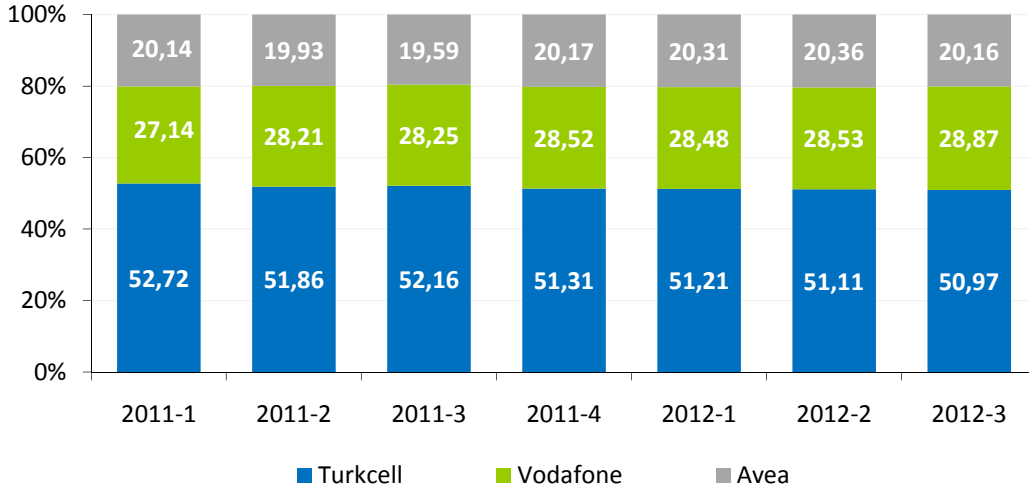
Çizelge 4-6 Mobil İşletmecilerin EBITDA Marjları, 2012-3

	Avea	Vodafone	Turkcell
EBITDA (%)	14,03	17,9	34,1

*Çizelge'de yer alan değerler SPK finansal raporlama standartlarına göre hesaplanmıştır. Vodafone'un talebi üzerine Vodafone International tarafından EBITDA değerleri altı ayda bir yayımlandığından, EBITDA değerleri 6 ayda bir yayımlanacaktır.

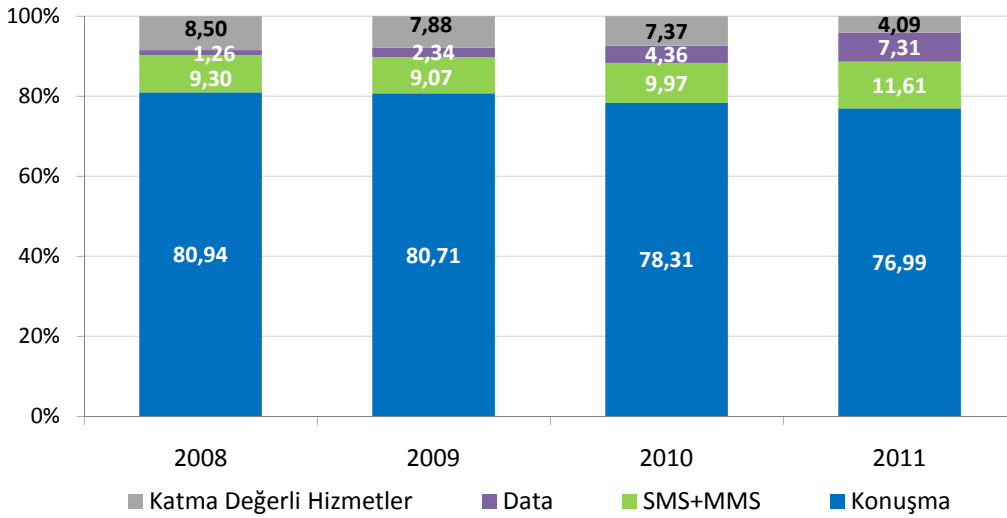
Şekil 4-26'da mobil işletmecilerin üçer aylık net satış gelir verilerine göre hesaplanan pazar paylarına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrek dönem itibarıyla gelire göre pazar payları incelendiğinde Turkcell'in pazar payının %50,97, Vodafone ve Avea'nın pazar paylarının ise sırasıyla %28,87 ve %20,16 seviyelerinde olduğu görülmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrekte oluşan gelire göre pazar payları 2011 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında Turkcell'in pazar payının yaklaşık 1,19 puan azaldığı, Avea'nın pazar payının 0,57 ve Vodafone'un pazar payının ise 0,62 puan arttığı görülmektedir.

Şekil 4-26 Mobil İşletmecilerin Gelire göre Pazar Payları, %

Şekil 4-27’de mobil işletmecilerin 2008 yılından itibaren toplam gelirlerine ait dağılıma yer verilmektedir. Şekilde görüleceği üzere, 2008 yılında mobil işletmecilerin gelirlerinin yaklaşık %81’ini konuşma gelirleri oluştururken bu oran 2011 yılında %77’ye gerilemiştir. Data gelirlerinin payı 2008 yılında %1,26 iken 2011 yılında %7,31’e yükselmiştir. SMS+MMS gelirleri 2011 yılında toplam gelirin yaklaşık %11,61’ini oluşturmaktadır.

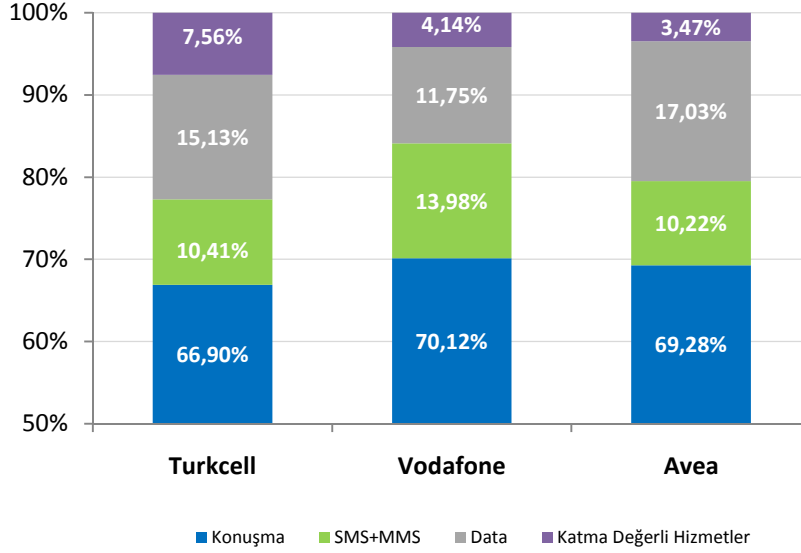
Şekil 4-27 Mobil İşletmecilerin Gelir Dağılımı, %

Şekil 4-28’te her bir mobil işletmecinin 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. Konuşma gelirleri Turkcell’in gelirlerinin %66,9’unu, Avea’nın gelirlerinin %69,28’ini ve Vodafone’un gelirlerinin %70,12’sini oluşturmaktadır. SMS+MMS gelirleri Turkcell’in gelirlerinin

%10,41'ini, Avea'nın gelirlerinin %10,22'sini ve Vodafone'un gelirlerinin %13,98'ini oluşturmaktadır. Data gelirleri ise Vodafone'da %11,75, Avea'da %17,03 ve Turkcell'de %15,13 paya sahiptir.

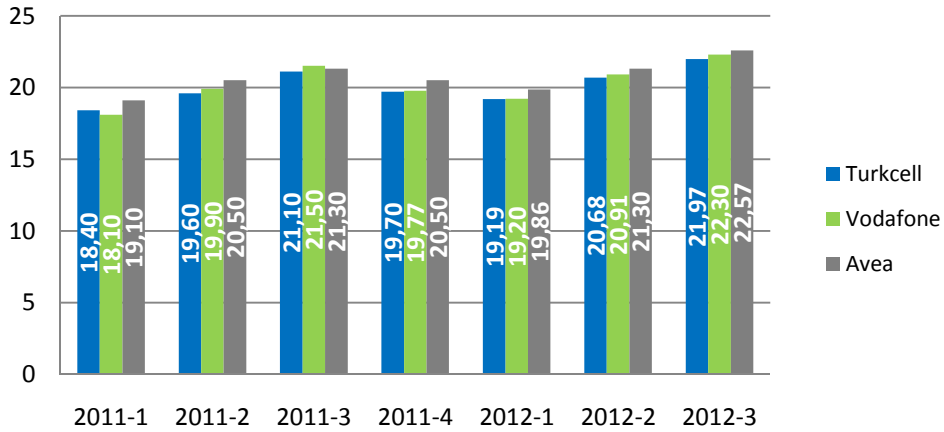
Şekil 4-28 Mobil İşletmecilerin İşletmeci Bazında Gelir Dağılımı, %, 2012-3

4.8 ABONE BAŞINA AYLIK GELİR (ARPU)

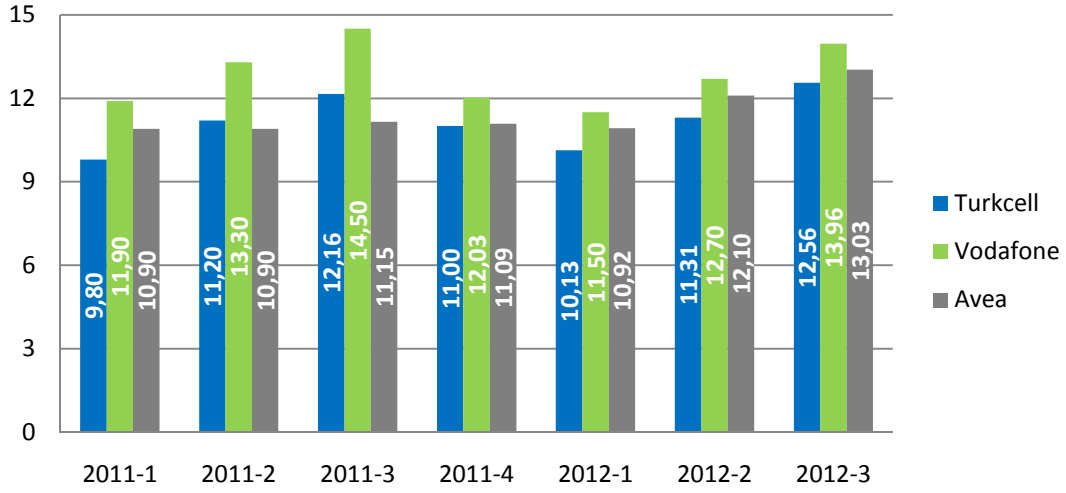
Abone başına elde edilen aylık gelir anlamına gelen "ARPU" mobil hizmetlerin fiyatları ve kullanım seviyelerinin en belirgin göstergelerinden biridir. Şekil 4-29'da Türkiye'de hizmet veren mobil işletmecilerinin 2011 yılından itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla Turkcell için abone başına aylık gelir 21,97 TL, Vodafone için 22,30 TL ve Avea için 22,57 TL'dir.

Şekil 4-29 Mobil ARPU, ₺

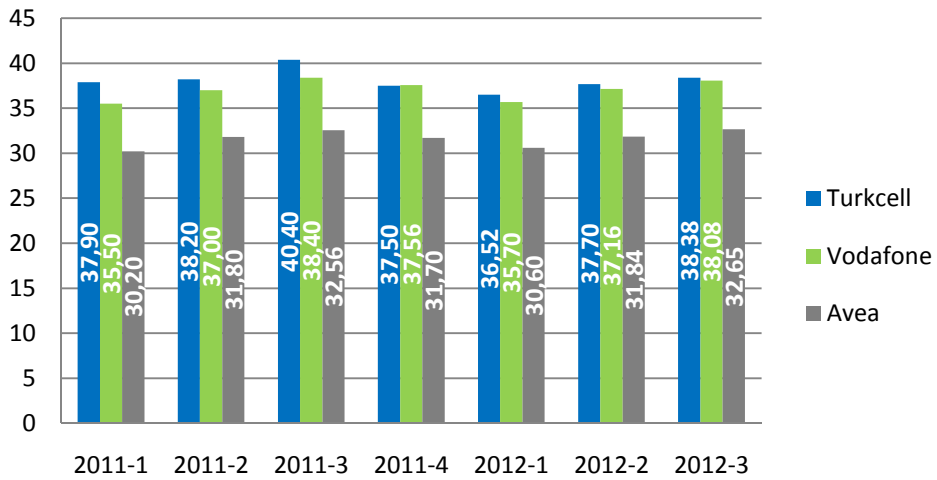
Şekil 4-30'ta 2012 yılı üçüncü üç aylık dönem için mobil işletmecilerin Kurumumuza bildirmiş olduğu ön ödemeli ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Turkcell'in ön ödemeli ARPU'sunun 12,56 TL, Vodafone'un 13,96 TL, Avea'nın ise 13,03 TL olduğu görülmektedir.

Şekil 4-30 Ön Ödemeli Mobil ARPU, ₺

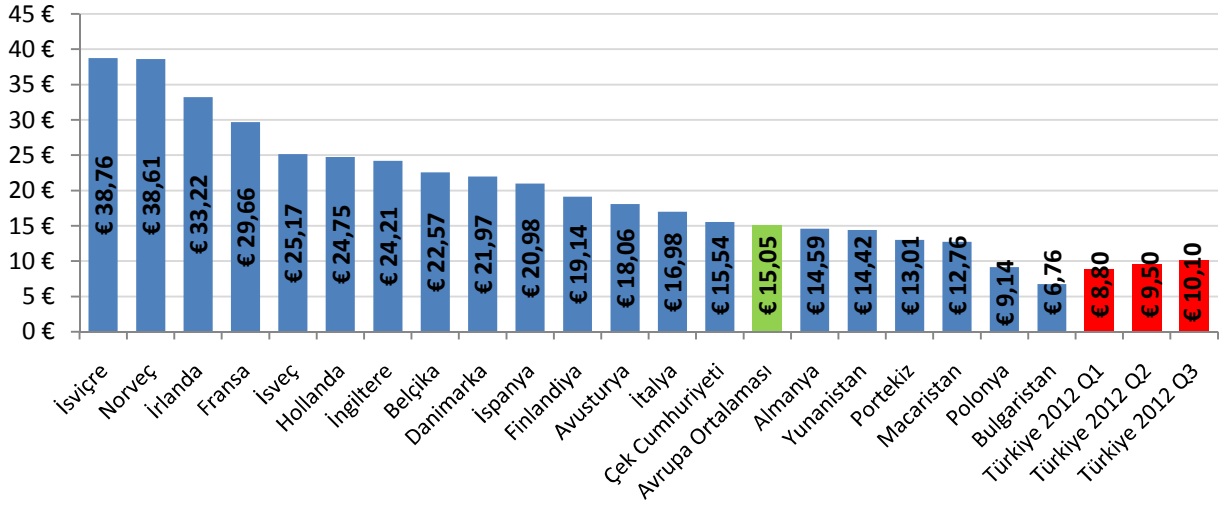
Şekil 4-31'de ise 2012 yılı üçüncü çeyreği için mobil işletmecilerin Kurumumuza bildirmiş olduğu faturalı ARPU değerleri incelenmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Turkcell'in faturalı ARPU'su 38,38 TL olurken, Vodafone'un 38,08 TL ve Avea'nın 32,65 TL olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-31 Faturalı Mobil ARPU, ₺

Şekil 4-32’de Batı Avrupa ülkeleri ile Türkiye’nin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen Batı Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU 20,8 Avro seviyelerinde iken Türkiye’de 2012 yılı birinci çeyrek için 8,8 Avro, ikinci çeyrek için 9,5 Avro ve üçüncü çeyrek için 10,10 Avro seviyelerindedir.

Şekil 4-32 Faturalı Mobil ARPU, €

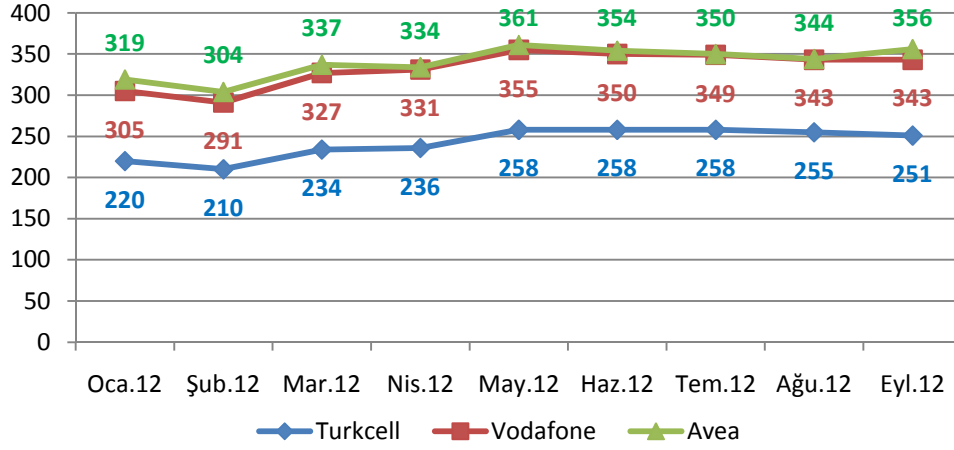

*Kaynak: Wireless Intelligence, 2012 3. Çeyrek.

4.9 AYLIK KULLANIM MİKTARI (MoU)

MoU, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir gösterge olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Şekil 4-33’te mobil işletmecilerin 2012 yılı başından itibaren gerçekleşen MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. Eylül 2012 itibarıyla Turkcell’in MoU değeri 251 dakika, Vodafone’un 343 dakika ve Avea’nın 356 dakika olarak gerçekleşmiştir.

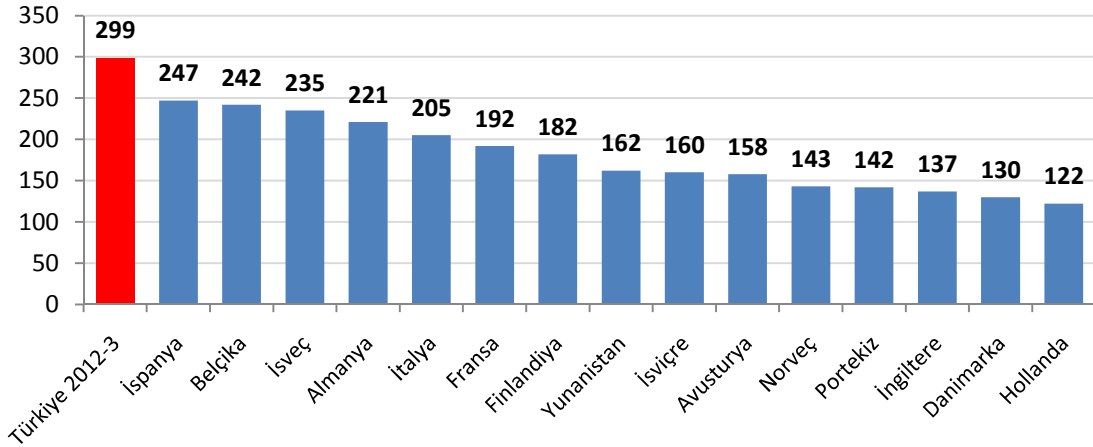
Şekil 4-33 Mobil İşletmeci Bazında MoU Değerleri, dk/ay

NOT: Vodafone tarafından MoU değerleri 2012 yılı başından itibaren güncellenmiştir.

Şekil 4-34'te bazı Avrupa ülkeleri ile Türkiye'deki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2012 üçüncü çeyreğinde 299 dakika olan ortalama aylık mobil kullanım süresi ile Türkiye, yer verilen Avrupa ülkelerine kıyasla en fazla mobil telefonla görüşme yapan ülke olmuştur.

Şekil 4-34 AB ve Türkiye'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, dk/ay

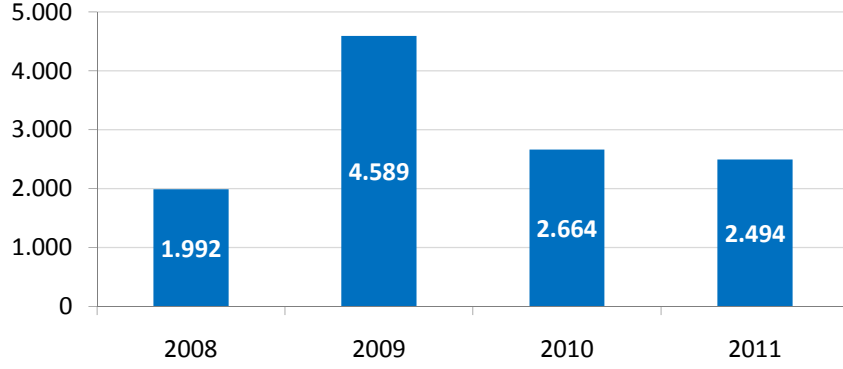

*Kaynak: Wireless Intelligence, (AB ülkelerine ilişkin veriler 2012 2. çeyrek)

4.10 MOBİL YATIRIM

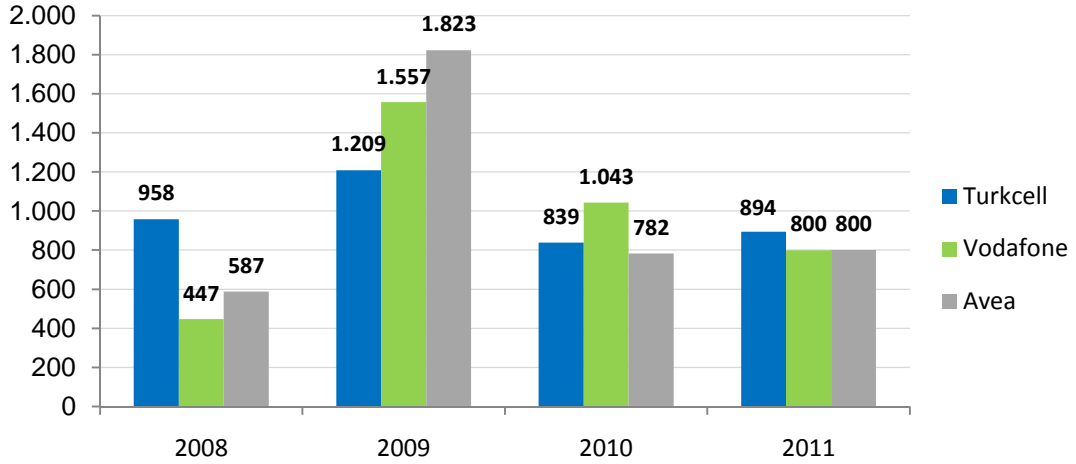
Şekil 4-35'te üç mobil işletmecinin 2008-2011 yılları arasındaki toplam yıllık yatırım bilgilerine yer verilmektedir. 2009 yılı, 3G yetkilendirmelerinin de etkisiyle mobil yatırımlar bakımından yaklaşık 4.2 milyar TL ile en fazla yatırım yapılan yıl olurken 2011 yılında ise yaklaşık 2.5 milyar TL yatırım yapılmıştır.

Şekil 4-35 Yıllık Mobil Yatırım, Milyon ₺

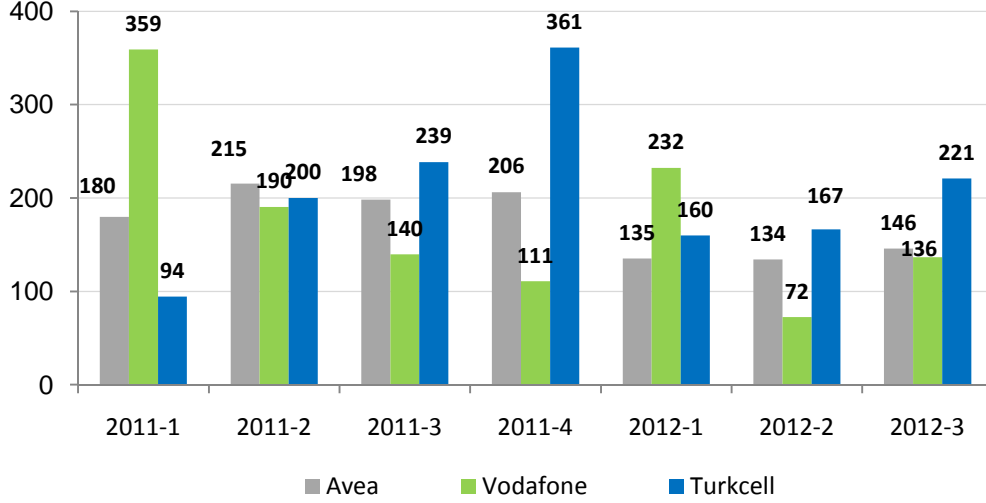
Şekil 4-36'da mobil işletmecilerin gerçekleştirdikleri yıllık yatırım değerlerine yer verilmektedir. 2009 yılında 2008 yılına göre tüm işletmeciler için artış eğilimi görülmektedir. 2011 yılında ise Vodafone 800 milyon TL, Avea 800 milyon TL ve Turkcell 894 milyon TL yatırım yapmıştır.

Şekil 4-36 İşletmeci Bazında Yıllık Mobil Yatırım, Milyon ₺

Şekil 4-37’de çeyrekler itibarıyla mobil işletmecilerin yatırım miktarları gösterilmektedir. Buna göre, 2012 yılının üçüncü çeyreğinde Turkcell 221 milyon TL, Avea 146 milyon TL ve Vodafone 136 milyon TL düzeyinde yatırım gerçekleştirmiştir.

Şekil 4-37 Üç Aylık Mobil Yatırım, Milyon ₺

5 DİĞER HİZMETLER

5.1 ALTYAPI HİZMETLERİ

Türkiye’de 15 Kasım 2012 tarihi itibarıyla bildirim kapsamında 74 ve kullanım hakkı kapsamında 5 adet altyapı işletmecisi bulunmaktadır. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönem itibarıyla alternatif işletmecilerin sahip olduğu fiber optik kablo uzunluğuna Çizelge 5-1’de yer verilmektedir.

Çizelge 5-1’de yer alan uzunluklar işletmecilerin kendi altyapılarının yanı sıra kiraladıkları omurga ve erişim şebekelerini de kapsamaktadır. Alternatif işletmecilerin 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam fiber uzunluğu 41.645 km’dir. Türk Telekom’un ise 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 163.670 km fiber altyapısı bulunmaktadır. Bunun yaklaşık 122.399 km’si omurga, geri kalan kısmı erişim amaçlı kullanılmaktadır.

Çizelge 5-1 Alternatif İşletmecilerin Fiber Uzunlukları

İşletmeciler	Kendisine Ait Toplam Uzunluk	Kiralık Toplam Uzunluk	Omurga Toplam Uzunluk	Erişim Toplam Uzunluk	Genel Toplam Uzunluk (km)
TOPLAM	35.717	5.928	33.314	8.330	41.645

Çizelge 5-2’de 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla altyapı işletmecilerinin abone sayılarına ve altyapı hizmetinden elde ettikleri net satış gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir. Sıralamadaki değişkenlik daha çok işletmecilerin sundukları hizmetlerin farklı olmasından kaynaklanmaktadır.

Çizelge 5-2 Altyapı İşletmecilerinin Pazar Payları

İşletmeciler	Abone Sayılarına Göre Pazar Payları (%)	İşletmeciler	Altyapı Hizmeti Net Satışlarına Göre Pazar Payları (%)
Superonline	61,07	Superonline	39,00
Vodafone Alternatif	9,95	Kule Hizmetleri	16,03
Telnet	8,81	Vodafone Alternatif	9,46
Vodafone Net	5,34	İş Net	9,03
Vital Net	3,66	Metronet	7,15
T-Systems	3,43	BT Bilişim	5,87
Equant İstanbul	3,08	MTCTR Memorex	3,84
Grid	1,58	T-Systems	2,69
Turknet	1,20	AT&T Global	1,79
AT&T Global	0,57	Turknet	1,72
İş Net	0,32	Telnet	1,16
BT Telekom	0,29	Equant İstanbul	1,05
Oyak	0,27	Mednautilus	0,55
Diğer	0,43	Diğer	0,67
TOPLAM	100,00	TOPLAM	100,00

Çizelge 5-3'te altyapı işletmeci grubuna ilişkin abone ve gelir bilgilerine yer verilmektedir. Bu işletmecilerin toplam abone sayısı 2012 üçüncü çeyreği itibarıyla 30.469'dur. Bu hizmetlerden elde ettikleri toplam gelir ise yaklaşık 156 milyon TL seviyesindedir.

Çizelge 5-3 Altyapı Hizmetlerine ilişkin Abone Sayıları ve Gelir

Dönemi	Abone Sayısı	Gelir, ₺
2012-1	24.912	111.569.940
2012-2	25.849	132.145.985
2012-3	30.469	156.049.860

5.2 KABLULU YAYIN HİZMETLERİ

Kurumumuzdan kablolu yayın hizmeti işletmeciliği lisansı alan 15 işletmeci bulunmakla birlikte geniş alanda sadece Türksat aktif olarak faaliyet göstermektedir. Bunun yanında Metronet sadece Trabzon ilinde faaliyet göstermekte olup 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 409 analog kablo TV ve 507 kablo internet abonesi bulunmaktadır. Bu alanda yetkilendirilmiş bir diğer işletmeci olan TTNNet ise 2012 yılı

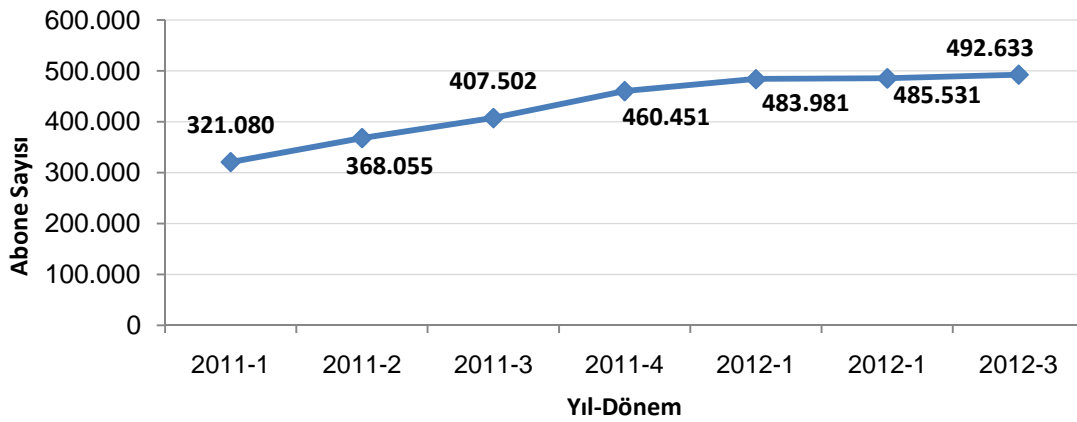
üçüncü çeyreği itibarıyla 119.158 aboneye IPTV hizmeti sunmaktadır. Görev Sözleşmesi kapsamında kablolu yayın hizmeti sunan Türksat'ın 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam kablo TV abone sayısı 1.248.231 olup Teledünya markasıyla sunulan sayısal kablo TV abone sayısı 515.654 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, kablo telefon hizmetinden yararlanan 66.417 Türksat abonesi bulunmaktadır (Çizelge 5-4).

Çizelge 5-4 Kablolu Yayın Hizmetleri

Dönem	Kablo TV Abone Sayısı	Kablo İnternet Abone Sayısı	Kablo Telefon Abone Sayısı	IPTV Abone Sayısı
2012-1	1.274.355	483.981	72.949	51.485
2012-2	1.260.378	485.531	70.159	96.260
2012-3	1.248.640	492.633	66.417	119.158

Kablo internet abone sayısının seyri Şekil 5-1'de gösterilmekte olup önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %1,5 oranında artan kablo internet abone sayısı 492.633'e ulaşmıştır.

Şekil 5-1 Kablo İnternet Abone Sayısı

5.3 UYDU HABERLEŞME HİZMETLERİ

Bildirim kapsamında uydu haberleşme hizmetleri konusunda yetkilendirilmiş işletmeciler 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 11.442 aboneye uydu yer istasyonları üzerinden uluslararası internet bağlantıları, video konferans, noktadan noktaya uluslararası uydu data devreleri gibi hizmetler sunmaktadır.

Uydu haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin abone ve gelir bilgilerine Çizelge 5-5'te, söz konusu işletmecilerin abone sayılarına göre pazar paylarına ise Çizelge 5-

6'da yer verilmektedir. Bu hizmete ilişkin toplam gelir 2012 yılı üçüncü çeyreği için yaklaşık 44,9 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-5 Uydu Haberleşme Hizmetlerine ilişkin Abone Sayısı ve Gelir

Dönem	Abone Sayısı	Gelir, ₺
2012-1	10.877	38.068.203
2012-2	11.223	40.908.955
2012-3	11.442	44.873.785

Bu alanda hizmet sunan işletmecilerin abone sayısına göre pazar payları incelendiğinde Türksat'ın payının %49,72 olduğu, onu sırasıyla İş Net, Deksarnet ve BT Telekom'un izlediği görülmektedir.

Çizelge 5-6 Uydu İşletmecilerinin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %

İşletmeci	2012-1	2012-2	2012-3
Türksat	52,01	51,66	49,72
İş Net	24,07	23,35	22,93
Deksarnet	14,16	16,38	16,03
BT Telekom	6,23	6,14	6,21
Diğer	3,53	2,47	5,11

5.4 UYDU PLATFORM HİZMETLERİ

“Uydu platform hizmetleri kapsamında Kurumumuza sunulan verilere ilişkin değerlendirmeler devam etmekte olup; söz konusu değerlendirmelerin neticelenmesini müteakip 2012 yılı üçüncü ve dördüncü üç aylık dönemlerine ilişkin verilerin nihai hali yayımlanacaktır.”

5.5 GMPCS HİZMETLERİ

2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla yetkilendirilmiş 8 (sekiz) işletmeciden 3 (üç) tanesi aktif olarak GMPCS Mobil Telefon hizmeti sunmaktadır. Söz konusu hizmete ilişkin üç aylık gelir ve abone bilgilerine Çizelge 5-7'de yer verilmektedir. Bu hizmet grubunda toplam abone sayısı 2012 üçüncü çeyreği için 6.266'dır. GMPCS hizmetlerine ilişkin gelir 2012 üçüncü çeyreğinde yaklaşık 4,02 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-7 GMPCS Hizmetlerine ilişkin Abone Sayısı ve Gelir

Dönem	Abone Sayısı	Gelir, ₺
2012-1	5.326	3.765.418
2012-2	5.373	3.743.584
2012-3	6.266	4.015.104

Çizelge 5-8 GMPCS İşletmecilerinin Pazar Payları, %

İşletmeci	2012-1	2012-2	2012-3
Teknomobil	54,76	55,05	59,96
Globalstar	43,24	42,90	38,24
Mobilkom	2,00	2,05	1,80

Bu alanda faaliyet gösteren işletmecilerin abone sayısına göre pazar paylarına bakıldığında Teknomobil'in pazar payının %59,96, Globalstar'ın pazar payının %38,24 ve Mobilkom'un pazar payının %1,80 olduğu görülmektedir.

5.6 REHBERLİK HİZMETLERİ

Rehberlik hizmeti lisansı almış 12 adet işletmeci bulunmakta olup bunların 8'i aktif olarak faaliyet göstermektedir. Bu işletmecilerin 2012 yılı üçüncü çeyreğinde toplam çağrı sayısı 14.923.311 olup toplam çağrı süresi 22.295.482 dakikadır. Numara ile sorgulama hizmeti 2011 yılı üçüncü çeyreğinde sunulmaya başlanmış ve bu kapsamda 2012 yılı üçüncü çeyreğinde 7.788.398 adet numara ile sorgulama gerçekleştirilmiştir. Yine bu çeyrekte toplam 32.106.145 adet isim ile sorgulama yapılmıştır. Yapılan sorgulamaların 18.805.513 adedinde bireysel numara ve 15.220.864 adedinde kurumsal numara sorgulanmıştır^[1]. Rehberlik hizmeti sunan işletmecilerin üç aylık gelirleri ise yaklaşık 22,1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir (Çizelge 5-9).

Çizelge 5-9 Rehberlik Hizmetleri

Dönem	Çağrı Sayısı	Çağrı Süresi (Dakika)	İsim İle Sorgulama Sayısı	Numara İle Sorgulama Sayısı	Bireysel Numara Sorgulama Sayısı	Kurumsal Numara Sorgulama Sayısı	Gelir (₺)
2012-1	14.023.844	19.538.608	29.147.759	6.913.972	17.402.388	14.023.821	19.488.407
2012-2	14.233.019	21.205.681	30.251.480	7.284.448	18.217.705	14.238.122	20.710.504
2012-3	14.923.311	22.295.482	32.106.145	7.788.398	18.805.313	15.220.864	22.109.980

Çizelge 5-10'da rehberlik hizmeti işletmecilerinin çağrı sayısına göre Pazar paylarına ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Rehberlik hizmetlerinde BN

^[1] Numara ile sorgulamada bireysel/kurumsal numara ayrımı yapamayan işletmecilerin verileri bireysel numara sorgulama olarak kabul edilmiştir.

Telekom'un çağrı sayısına göre Pazar payı %65,70 olup onu sırasıyla AssisTT, Plus Telekom, Vastech, Infoline, Rehberlik Hizmetleri Servisi, Mega ve Callturk izlemektedir.

Çizelge 5-10 Rehberlik Hizmeti İşletmecilerinin Pazar Payları

İşletmeci	%	Ortalama Çağrı Süresi (dk)
BN Telekom (11880 – 11810 -11844)	65,70	1,55
AssisTT (11818-11820)	27,96	1,22
Plus Telekom (11870 – 11890 – 11899)	2,91	3,03
Vastech (11833)	1,51	1,82
Infoline (11824)	1,35	0,82
Rehberlik Hizmetleri Servisi (11819-11850)	0,31	1,27
Mega (11881-11883)	0,25	1,20
Callturk (11858)	0,01	1,67

5.7 OKTH HİZMETLERİ

Kullanım hakkı kapsamında ortak kullanımlı telsiz hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmeci sayısı 72'dir. Bu alanda faaliyet gösteren işletmecilerin abone sayısı, kullanıcı sayısı ve gelir bilgilerine Çizelge 5-11'de yer verilmektedir. Bu alandaki toplam abone sayısı 1.709 ve kullanıcı sayısı 47.077 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı üçüncü çeyrekte bu hizmetlerden sağlanan gelir yaklaşık 2,54 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-11 OKTH Hizmetleri

Dönem	Abone Sayısı	Kullanıcı Sayısı	Gelir, ₺
2012-1	1.815	41.211	1.721.153,12
2012-2	1.741	40.652	1.929.654,85
2012-3	1.709	47.077	2.536.909,11

6 SONUÇ

2012 yılı üçüncü üç aylık dönem (Temmuz-Ağustos-Eylül) sonu itibarıyla Türkiye telekomünikasyon pazarında yaşanan gelişmeler kısaca aşağıda özetlenmektedir:

Genel Pazar Verileri

- 15 Kasım 2012 itibarıyla elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı 408 olup bu işletmecilere verilen yetkilendirme sayısı 647'dir.
- 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde Türk Telekom ve mobil şebeke işletmecilerinin net satış gelirleri yaklaşık 6,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.
- Diğer işletmecilerin net satış gelirleri 2012 yılı üçüncü çeyrekte yaklaşık 1,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2012 yılı üçüncü çeyrekte Türk Telekom ve mobil işletmecilerin toplam yatırım miktarı yaklaşık 880,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.
- Diğer işletmeciler tarafından 2012 yılı ilk çeyrekte yaklaşık 213 milyon TL, ikinci çeyrekte yaklaşık 483 milyon TL ve üçüncü çeyrekte yaklaşık 473 milyon TL yatırım gerçekleştirilmiştir. Diğer işletmecilerin 2012 yılı ilk çeyrekte yatırım/gelir oranı %15 iken söz konusu oran ikinci çeyrekte %32, üçüncü çeyrekte ise %28 olarak gerçekleşmiştir.
- 2012 yılı üçüncü çeyrekte toplam mobil trafik miktarı 44,1 milyar dakika olurken, sabit trafik miktarı ise 4,5 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre mobil arama trafik miktarı yaklaşık %1,3 oranında artarken sabit arama trafik miktarı ise yaklaşık %10 oranında azalmıştır. Trafiğin büyük bir kısmını (%85,5) mobilden mobile giden trafik oluşturmaktadır.
- 01/08/2012 ile 22/11/2012 tarihleri arasında Kuruma gelen toplam şikâyet sayısı 13.050 olup bu şikâyetlerin 1.080 tanesi işleme konulmuş fakat sonuçlanmamış, 11.004 tanesi cevaplanmış, 45 tanesi Kurum içinde başka birimlere yönlendirilmiş

ve 829 tanesi ise reddedilmiştir. Bu dönemde en fazla şikâyetin %48 oranında GSM hizmetleri ile ilgili olarak yapıldığı görülmektedir.

Sabit Pazar

- 14 milyon sabit telefon abonesi bulunan Türkiye’de penetrasyon oranı yaklaşık %18,7 seviyelerine düşmüştür. Bununla birlikte; Türkiye’de ortalama hanehalkı büyüklüğünün 3,76 olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetleri pazarında Türkiye’nin önemli bir kesimine ulaşıldığını söylemek mümkündür.
- 2012 üçüncü çeyrekte sabit telefon hizmetleri sunan işletmeciler üzerinden taşıyıcı ön seçimi kullanıcı sayısı 397.704, taşıyıcı seçimi kullanıcı sayısı ise 185.532 olarak gerçekleşmiştir. Diğer yöntemlerle bu işletmecileri kullanarak arama yapan kullanıcı sayısı ise 383.039 kişidir. Bu işletmecilerin toplam ön ödemeli kart satış adedi ise 3.826.654’tür.
- 2012 yılının üçüncü çeyreğinde Türk Telekom’un toplam gelirleri içinde PSTN gelirleri %57,85’ini teşkil ederken erişim gelirleri toplam gelirin %32,86’sını oluşturmuştur.
- 2012 yılı üçüncü üç aylık dönem itibarıyla sabit telefon gelirleri 1.166 milyon TL olarak gerçekleşmiş olup geçen senenin aynı dönemine göre %12,77 oranında azalırken bir önceki döneme göre de %3,04 oranında düşmüştür.
- Yaklaşık 966 bin kullanıcı sabit telefon hizmetlerinde alternatif işletmecileri kullanmış olup bu işletmecilerin üç aylık dönem için gelirleri 165,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Kart satış hizmetlerinden elde edilen gelir 2012 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %3,17 oranında artmıştır.
- Türk Telekom’un trafik dağılımı incelendiğinde; bir önceki yılın aynı döneminde %83,85 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2012 yılı üçüncü üç aylık döneminde %82,88 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte bir önceki üç aylık dönemde toplam trafiğin %12,6’sını oluşturan mobile doğru trafik 2012 yılının üçüncü çeyreğinde toplam trafiğin %14’ünü teşkil etmiştir.

- 2011 yılı üçüncü üç aylık döneminde yaklaşık 4,47 milyar dakika olan Türk Telekom'un ses trafiği, 2012 yılı üçüncü üç aylık döneminde %19,6 oranında azalarak 3,59 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.
- Şehir içi trafikte STH işletmecilerinin payı %10,06, Türk Telekom'un payı %89,94 olarak gerçekleşmiştir.
- Şehirlerarası arama trafik miktarındaki STH işletmecilerinin pazar payı %19,16 olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un pazar payı ise %80,84 olarak gerçekleşmiştir.
- Mobile doğru çağrı trafiğinde STH işletmecilerinin payı %43,31, Türk Telekom'un payı %56,69 olarak gerçekleşmiştir.
- Yurtdışına doğru çağrı başlatma trafiğinde Türk Telekom'un payı %60,29, STH işletmecilerinin payı %39,71 olarak gerçekleşmiştir.
- Sabit şebekede sonlandırılan uluslararası çağrı trafiğinde Türk Telekom'un payı %36,58, STH işletmecilerinin payı %63,42 olarak gerçekleşmiştir.
- Mobil şebekelerde sonlandırılan uluslararası çağrı trafiğinde STH işletmecilerinin payı %72,40, Türk Telekom'un payı %27,60 olarak gerçekleşmiştir.
- Sabit şebekede başlatılan toplam trafikte STH işletmecilerinin payı %19,65, Türk Telekom'un payı %80,35 olarak gerçekleşmiştir.
- Türk Telekom şebekesinden en çok aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) olmuştur.
- 2012 yılı üçüncü çeyrekte de sabit şebekeden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülke Almanya'dır.
- 2012 yılı üçüncü üç aylık döneminde 190,97 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU, bir önceki yılın aynı dönemine göre %0,28 artarken bir önceki döneme göre %4,18 oranında azalmıştır.

- 2011 yılı üçüncü çeyreğinde sabit abonelerin başlattığı ortalama trafik miktarı 104 dakika iken 2012 yılı üçüncü çeyrekte yaklaşık 100 dakikaya düşmüştür.
- 2012 yılı üçüncü çeyrek verilerine göre Türk Telekom'un abone başına aylık geliri 22,62 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde 377 milyon TL olarak gerçekleşen sabit yatırım bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %4,43 oranında artarken bir önceki döneme göre %15,32 oranında azalmıştır.

İnternet ve Genişbant

- 2008 yılında 6 milyon genişbant internet abonesi bulunmaktayken, dört yılda yaklaşık üç kat artışla 2012 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla 19,3 milyona yaklaşmıştır.
- 2012 yılının üçüncü çeyreğinde toplam internet aboneliğinde, bir önceki üç aylık döneme göre %5,6 artış gerçekleşmiş olup fiber, kablo ve özellikle mobil internet abonelerinin artmasıyla birlikte internet abone sayılarındaki genel artış eğilimi de devam etmiştir. Toplam internet abone sayısının yıllık büyüme oranı ise %50,3 olarak gerçekleşmiştir.
- 2011 yılı üçüncü çeyreğine kadar büyüme gösteren xDSL abone sayısı bu dönemden sonra düşüş eğilimine geçerek 2012 yılı üçüncü çeyreğinde 6,6 milyon olmuştur. Ülkemizde xDSL abonelerinin büyük kısmına ADSL teknolojisi ile hizmet sunulmaktadır.
- 2012 yılı üçüncü çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin gelirler 1,1 milyar TL seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Türkiye'deki sabit genişbant internet abonelerinin yaklaşık %80'inin 8 Mbit/sn hıza kadar bağlantı sunan paketleri tercih ettikleri görülmektedir.

- Mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına bakıldığında 100 Mb üzeri kullanımı olan abonelerin yüzdesinin %65,5 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 0-50 Mb aralığında ise abonelerin %32'si bulunmaktadır.
- xDSL teknolojisi ile hizmet sunan alternatif işletmecilerin pazar payı 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla %10,6 olarak gerçekleşirken bu dönemde özellikle fiber genişbantın etkisi ile birlikte TNet xDSL'in pazar payındaki gerileme devam ederek %74,9 seviyelerine inmiştir. Kablo internet hizmeti sunan işletmecilerin pazar payı %6,4 olurken fiberin pazar payı %7,1 olarak gerçekleşmiştir.
- Türkiye'de nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %10,4 iken OECD ülkeleri penetrasyon ortalaması %25,6'dır. Ayrıca mobil genişbant penetrasyon oranı Türkiye'de %15,5 iken OECD ortalaması %54,3'tür.
- 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla "Nic.tr" kayıtlarında 315.024 adet ".tr" uzantılı alan adı bulunmaktadır. Bu alan adlarının %69,5'i "com.tr", %9,3'ü "gen.tr", %3,6'sı "gov.tr" ve %3,5'i "web.tr" uzantısına sahiptir.
- 2005 yılında 3 (üç), 2006 yılında ise 1 (bir) elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı olmak üzere toplam dört adet elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı hâlihazırda faaliyetine devam etmektedir. Bu dört elektronik sertifika hizmet sağlayıcısının faaliyete geçtikleri tarihten itibaren 2011 yılı sonu itibarıyla oluşturdukları sertifika sayıları 323.242 elektronik imza, 198.783 mobil imza olmak üzere toplam 522.025'dir.
- 30 Eylül 2012 tarihi itibarıyla bu sayı 428.220 elektronik imza, 231.818 mobil imza olmak üzere toplam 660.038'e ulaşmıştır. 2012 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre elektronik imza sayısında %6,3, mobil imza sayısında ise %3,8 artış olmuştur.

Mobil Pazar

- Eylül 2012 itibarıyla Türkiye'de yaklaşık %89,9 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 67,16 milyon mobil abone bulunmaktadır. 0-9 yaş nüfus hariç olmak üzere mobil penetrasyon oranı %100'ün üzerine çıkmaktadır.

- 3G abone sayısı 40,3 milyona ulaşmıştır.
- 2011 yılı üçüncü çeyrekte 28,6 milyon olan 3G abone sayısı, 2012 yılı üçüncü çeyrekte 40,3 milyona ulaşırken 3G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan abone sayısı da aynı dönemler için 5.324.701'den 11.561.579'a yükselmiştir. 2012 üçüncü çeyrekte toplam mobil internet kullanım miktarı ise 18.618 TByte olarak gerçekleşmiştir.
- 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla faturalı mobil genişbant abone sayısı 6.640.274 olarak, ön-ödemeli mobil genişbant abone sayısı ise 4.921.305 olarak gerçekleşmiştir.
- 2012 yılı üçüncü üç aylık döneme bakıldığında mobil abonelerin yaklaşık %62'sini ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %33,9'dan %37,9'a çıktığı görülmektedir.
- 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde numara taşıma işlemi sayısı bir önceki üç aylık döneme göre %20,8 oranında azalarak yaklaşık 3 milyon olarak gerçekleşmiştir. 15 Kasım 2012 itibarıyla toplam 49 milyondan fazla taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.
- 2012 yılı üçüncü üç aylık dönem itibarıyla abone sayısına göre Turkcell'in %52,34, Vodafone'un %28, Avea'nın ise %19,66'lık paya sahip olduğu görülmektedir.
- 2012 yılı Eylül ayı itibarıyla Turkcell, Vodafone ve Avea'nın abone kayıp oranları sırasıyla %2,26, %2,88 ve %3,50 olarak gerçekleşmiştir.
- Abone profiline bakıldığında en fazla faturalı aboneye Avea'nın sahip olduğu ve Avea'nın abonelerinin %44,4'ünün faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Avea'yı %36,7 ile Turkcell ve %35,5 ile Vodafone takip etmektedir.
- Ön ödemeli abonelerde Turkcell'in %53,3, Vodafone'un %29,1, Avea'nın ise %17,6 pazar payına sahip olduğu görülmektedir. Faturalı abonelerin dağılımında ise Turkcell'in %50,8, Avea'nın %23, Vodafone'un %26,2 pay aldığı görülmektedir

- Toplam mobil abonelerin yaklaşık %91,7'si bireysel, %8,3'ü ise kurumsaldır.
- 2012 yılı üçüncü çeyrekte toplam mobil trafik hacmi 44,1 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemi trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %1,3 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %15,4 oranında arttığı görülmektedir. İşletmeci bazında incelendiğinde ise Turkcell'in trafiğinin bir önceki döneme göre yaklaşık %2,86, Avea'nın %0,02 ve Vodafone'un ise %0,04 oranında arttığı görülmektedir. Geçen senenin aynı dönemine göre kıyaslandığında Turkcell'in trafik hacminde %15,4, Vodafone'un trafik hacminde %17,5 ve Avea'nın trafik hacminde %12,5 oranında artış olduğu görülmektedir.
- 2012 yılı üçüncü çeyrekte de mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülke Almanya'dır.
- Avea, Vodafone ve Turkcell hatlarından en sık aranan kısa numara 112 (Sihhi İmdat)'dir.
- 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde SMS sayısı yaklaşık %10,5 oranında artarak 46.166 milyon civarında gerçekleşirken 2011 yılında işletmecilerin başlattığı kampanyalar ile hızlı bir yükseliş yaşayan MMS sayısı bir önceki döneme kıyasla %7 oranında artarak 78,3 milyona yükselmiştir.
- 2012 yılı üçüncü üç aylık dönemde, bir önceki üç aylık döneme göre SMS sayıları bakımından Turkcell'in SMS sayısı yaklaşık %13,4 oranında ve Avea'nın SMS sayısı %4,8 oranında ve Vodafone'un SMS sayısı ise %11,3 oranında artmıştır.
- İşletmeci bazında gönderilen MMS sayıları incelendiğinde, 2012 yılı üçüncü üç aylık döneminde bir önceki çeyreğe göre Turkcell'in MMS sayısının %2,1, Avea'nın %145,3 ve Vodafone'un MMS sayısının ise %1 oranında arttığı görülmektedir.
- 2012 yılı üçüncü çeyrek dönem itibarıyla gelire göre pazar payları incelendiğinde Turkcell'in pazar payının %50,97, Vodafone ve Avea'nın ise sırasıyla %28,87 ve %20,16 seviyelerinde olduğu görülmektedir. 2012 yılı üçüncü çeyrekte oluşan

gelire göre pazar payları 2011 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında Turkcell'in pazar payının yaklaşık 1,19 puan azaldığı, Avea'nın pazar payının 0,57 ve Vodafone'un pazar payının ise 0,62 puan arttığı görülmektedir.

- Konuşma gelirleri; Turkcell'in gelirlerinin %66,9'unu, Avea'nın gelirlerinin %69,28'ini ve Vodafone'un gelirlerinin %70,12'sini oluşturmaktadır. SMS+MMS gelirleri Turkcell'in gelirlerinin %10,41'ini, Avea'nın gelirlerinin %10,22'sini ve Vodafone'un gelirlerinin %13,98'ini oluşturmaktadır. Data gelirleri ise Vodafone'da %11,75, Avea'da %17,03 ve Turkcell'de %15,13 paya sahiptir.
- 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla Turkcell için abone başına aylık gelir 21,97 TL, Vodafone için 22,30 TL, Avea için ise 22,57 TL'dir.
- Eylül 2012 itibarıyla Turkcell'in MoU değeri 251 dakika, Vodafone'un 343 dakika ve Avea'nın ise 356 dakika olarak gerçekleşmiştir.
- 2012 üçüncü çeyreğinde 299 dakika olan ortalama aylık mobil kullanım süresi ile Türkiye, rapor kapsamında değerlendirilen 15 Avrupa ülkesi arasında en fazla mobil MoU'ya sahip ülke olmuştur.
- 2012 yılının üçüncü çeyreğinde Turkcell 221 milyon TL, Avea 146 milyon TL ve Vodafone 136 milyon TL düzeyinde yatırım gerçekleştirmiştir.

Diğer İşletmeciler

- Alternatif işletmecilerin 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla toplam fiber uzunluğu 41.645 km'dir. Türk Telekom'un ise 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla 163.670 km fiber altyapısı bulunmaktadır. Bunun yaklaşık 122.399 km'si omurga, geri kalan kısmı erişim amaçlı kullanılmaktadır.
- Altyapı işletmecilerinin toplam abone sayısı 2012 üçüncü çeyrek itibarıyla 30.469'dur. Bu hizmetlerden elde ettikleri toplam gelir ise yaklaşık 156 milyon TL seviyesindedir.

- Türksat'ın 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam kablo TV abone sayısı 1.248.231 olup Teledünya markasıyla hizmette olan sayısal kablo TV abone sayısı 515.654 olarak gerçekleşmiştir. Kablo telefon hizmetinden yararlanan 66.417 Türksat abonesi bulunmaktadır.
- Kablo internet abone sayısı önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %1,5 oranında artarak 492.633'e ulaşmıştır.
- Uydu haberleşme hizmetleri konusunda yetkilendirilmiş işletmeciler 2012 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla 11.442 aboneye uydu yer istasyonlarıyla uluslararası internet bağlantıları, video konferans, noktadan noktaya uluslararası uydu data devreleri gibi hizmetleri sağlamaktadır. Bu hizmete ilişkin toplam gelirler 2012 yılı üçüncü çeyrek için yaklaşık 44,9 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.
- GMPCS Mobil Telefon hizmet grubunda toplam abone sayısı 2012 üçüncü çeyrek dönemi için 6.266'dır. GMPCS hizmetlerine ilişkin gelir, 2012 üçüncü çeyrek için yaklaşık 4,02 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.
- Rehberlik hizmeti işletmecilerinin 2012 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam çağrı sayısı 14.923.311 olup toplam çağrı süresi 22.295.482 dakikadır. Numara ile sorgulama hizmeti 2011 yılı üçüncü çeyreğinde sunulmaya başlanmış ve bu kapsamda 2012 yılı üçüncü çeyreğinde 7.788.398 adet numara ile sorgulama gerçekleştirilmiştir. Yine bu çeyrekte toplam 32.106.145 adet isim ile sorgulama yapılmıştır. Yapılan sorgulamaların 18.805.513 adedinde bireysel numara ve 15.220.864 adedinde kurumsal numara sorgulanmıştır. Rehberlik hizmeti sunan işletmecilerin üç aylık gelirleri ise yaklaşık 22,1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.
- Ortak kullanımlı telsiz hizmeti sunan işletmecilerin toplam abone sayısı 1.709 ve kullanıcı sayısı 47.077 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılı üçüncü çeyrekte bu hizmetlerden sağlanan gelir yaklaşık 2,54 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.